

**Koncepce vzdělávání
pro udržitelný rozvoj
Olomouckého kraje
2026-2030**

Koncepte vzdělávání pro udržitelný rozvoj Olomouckého kraje 2026-2030

*byla schválena Zastupitelstvem Olomouckého kraje usnesením
č. UZ///2026 ze dne 20. 4. 2026.*

Koncepte vzdělávání pro udržitelný rozvoj Olomouckého kraje 2026–2030

Zpracovatelský tým:

Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Doris Šumperk: Jan Valchař, Mgr. Martin Kuchtík, Miroslav Daněk, DiS., Ing. Monika Směšná.

Olomoucký kraj: Mgr. Martina Křepelková Gazdíková, DiS.

Obsahový podklad anotací: Český svaz ochránců přírody – Ekocentrum Iris; Dům dětí a mládeže Olomouc; Olomoucký kraj, Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o.p.s; Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Doris Šumperk; Středisko volného času ATLAS a BIOS, Přerov; Střední lesnická škola, Hranice, Jurikova 588, Střední odborná škola, Šumperk, Zemědělská 3; Základní škola a Dům dětí a mládeže Krasohled Zábřeh, Severovýchod 484/26, okres Šumperk.

Autoři anotací: Mgr. Alena Bajerová; Ing. Helena Drozdová; Mgr. Romana Fialová, Bc. Kateřina Kosková, Mgr. Martina Křepelková Gazdíková, DiS.; Michaela Pavlíková; Mgr. Martin Kuchtík; Mgr. Blanka Mašková; Ing. Bc. Jan Sýkora; Mgr. Eva Zatloukalová.

Grafická úprava: Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Doris Šumperk, Komenského 810/9, 787 01 Šumperk.

1. vydání: 2026

Foto: Archív Jan Valchař

ISBN: 978-80-7621-081-3

Vydal: © Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

Obsah

1	Seznam použitých zkratk	5
2	Úvod	6
2.1	Postup prací na koncepci	7
2.2	Cíle koncepce	8
2.3	Cílová skupina.....	8
2.4	Terminologie	9
2.4.1	Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR).....	9
2.4.2	Udržitelný rozvoj.....	10
2.4.3	Klimatické vzdělávání.....	11
2.4.4	Biodiverzita	12
3	Analytická část	13
3.1	Vazba na stávající strategie a legislativu	13
3.1.1	Mezinárodní dokumenty	13
3.1.2	Strategické dokumenty na národní úrovni	13
3.1.3	Strategické dokumenty na úrovni kraje.....	18
3.1.4	Vazba na legislativu	19
3.2	Organizace formálního vzdělávání	20
3.2.1	Mateřské školy	20
3.2.2	Základní školy	21
3.2.3	Střední školy	21
3.2.4	Střední lesnická škola, Hranice, Jurikova 588	22
3.2.5	Střední odborná škola, Šumperk, Zemědělská 3	23
3.3	Organizace zájmového a neformálního vzdělávání	24
3.3.1	Český svaz ochránců přírody – Ekocentrum Iris.....	24
3.3.2	Dům dětí a mládeže Olomouc.....	25
3.3.3	Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s.	25

3.3.4	Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Doris Šumperk (dále SVČ Doris Šumperk).....	26
3.3.5	Středisko volného času Atlas a Bios, Přerov	26
3.3.6	Základní škola a Dům dětí a mládeže Krasohled Zábřeh, Severovýchod 484/26, okres Šumperk	27
3.3.7	Role Ministerstva životního prostředí v oblasti EVVO a VUR.....	27
3.3.8	Role vysokých škol v oblasti v oblasti EVVO a VUR.....	28
3.4	Možnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve VUR.....	30
3.4.1	Moderní trendy v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti VUR	30
3.5	Státní dotační programy a granty	32
3.6	Aktivity Olomouckého kraje v oblasti VUR.....	36
3.7	Další grantové výzvy v oblasti VUR.....	39
3.8	Dotazníkové šetření	41
4	SWOT analýza	65
5	Návrhová část.....	67
5.1	Vize.....	67
5.1.1	Dostupnost EVVO a VUR ve školách	68
5.1.2	Zlepšení informovanosti	70
5.1.3	Metodická podpora.....	72
5.1.4	Finanční podpora VUR.....	74
5.1.5	Přehled opatření a aktivit VUR	76
6	Přílohy.....	80
6.1	Dotazník pro školy ke zpracování koncepce VUR	80
6.2	Dotazník pro školská zařízení ke zpracování koncepce VUR	90

1 Seznam použitých zkratk

ad.	a další
aj.	a jiné
apod.	a podobně
a. s.	akciová společnost
cca	přibližně
č.	číslo
ČMMJ	Českomoravská myslivecká jednota
ČR	Česká republika
DDM	Dům dětí a mládeže
DVPP	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FVE	Fotovoltaická elektrárna
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IKAP	Implementace krajského akčního plánu
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
např.	například
NNO	Nestátní nezisková organizace
NPŽP	Národní program Životní prostředí
odst.	odstavec
OLK	Olomoucký kraj
o. p. s.	Obecně prospěšná společnost
OP JAK	Operační program Jana Amose Komenského
OSN	Organizace spojených národů
OŠM	Odbor školství a mládeže
OŽPZ	Odbor životního prostředí a zemědělství
PdF UP	Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
p. o.	příspěvková organizace
PřF UP	Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
RVP	Rámcový vzdělávací program
RVP G	Rámcový vzdělávací program pro gymnázia
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro mateřské školy
RVP SOV	Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání
RVP ZV	Rámcový vzdělávací program pro základní školy
Sb.	Sbírka
SEV	Středisko ekologické výchovy
SFŽP	Státní fond Životní prostředí
SMO	Statutární město Olomouc
SOČ	Středoškolská odborná činnost
SOŠ	Střední odborná škola
s. r. o.	Společnost s ručeným omezením
s. p.	Státní podnik
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
ŠVP	Školní vzdělávací program
tj.	to je
tzv.	tak zvaný
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
UP	Univerzita Palackého
VŠ	Vysoká škola
VUR	Vzdělávání pro udržitelný rozvoj
YPEF	Young People in European Forests
ZMOK	Zastupitelstvo mládeže Olomouckého kraje
ZpDVPP	Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků
z. s.	Zapsaný spolek
ZŠ	Základní škola
z. ú	Zapsaný ústav

2 Úvod

Kvalita životního prostředí představuje již několik desetiletí jedno z ústředních témat veřejných politik – od mezinárodní úrovně přes národní strategie až po regionální koncepte. S rostoucími výzvami, jako je klimatická změna, úbytek biodiverzity či znečištění prostředí, se zvyšuje naléhavost hledání účinných cest k jejich řešení. Výchova k environmentální odpovědnosti od raného věku představuje klíčový předpoklad pro smysluplné a trvalé změny ve společnosti.

Předkládaná koncepte vychází z dlouhodobé tradice environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Olomouckém kraji, jejíž základy byly položeny již v roce 2004. Navazuje na předchozí strategické dokumenty, zejména Koncepti vzdělávání k udržitelnému rozvoji Olomouckého kraje pro období 2021–2024, a reflektuje aktuální potřeby pedagogické veřejnosti.

Zvláštní důraz klade na vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR), které obsahuje celou řadu témat od environmentálních a klimatických přes problematiku globálního a rozvojového vzdělávání, rozvoje občanských kompetencí, kritického myšlení včetně posilování mediální gramotnosti, tedy získávání kompetencí pro hodnocení zdrojů a informací. Tato témata vzdělávání jsou systematicky podporována nejen dotační politikou kraje, ale zároveň pevně ukotvena v jeho koncepčních strategických dokumentech.

Koncepte reflektuje proměnu tradičního frontálního vzdělávání směrem k zážitkovým formám výuky, jako jsou badatelsky orientované terénní programy, exkurze a odborné semináře zaměřené na biodiverzitu, ochranu přírody a další klíčová témata, ale také především sdílení dobré praxe a kontaktů na proaktivní aktéry v Olomouckém kraji. Tento přístup významně posílí rozvoj environmentální gramotnosti dětí, žáků i pedagogů i rodičovské veřejnosti.

Mgr. Svatopluk Binder, Ph.D.

náměstek hejtmana Olomouckého kraje
pro oblast školství, cestovního ruchu a vnějších vztahů

2.1 Postup prací na koncepci

Před samotným zahájením tvorby této koncepce bylo v květnu až červnu 2025 realizováno online dotazníkové šetření, jehož cílem bylo **zmapovat naplňování průřezového tématu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních** (realizovaná opatření, aktivity, tematické zaměření a typy vzdělávacích akcí pro žáky i pedagogické pracovníky, využívání finanční a metodické podpory kraje včetně zapojení do pořádaných akcí a aktivit) a **stanovit dle potřeb terénu priority a opatření** v aktualizované Koncepci vzdělávání pro udržitelný rozvoj Olomouckého kraje na období 2026–2030. Podrobnější informace k dotazníkovému šetření jsou uvedeny v kapitole 3.8.

Paralelně byla zpracována analytická část, která komplexně mapuje aktuální stav VUR v Olomouckém kraji. Tato analýza, založená na rozboru relevantních strategických a koncepčních dokumentů, společně s výstupy z dotazníkového šetření, tvoří základ pro SWOT analýzu a následnou návrhovou část koncepce.

Před projednáním v samosprávných orgánech kraje byla předkládaná koncepce zaslána k připomínce všem klíčovým subjektům působícím v oblasti VUR v Olomouckém kraji. Obdržené podněty byly následně vyhodnoceny a relevantní připomínky zapracovány do finálního znění dokumentu.

2.2 Cíle koncepce

Hlavními cíli aktualizované koncepce je:

- zkvalitnit systém EVVO a VUR tak, aby lépe reflektoval potřeby dětí/žáků a pedagogické veřejnosti, stejně tak školských zařízení v Olomouckém kraji,
- posílit vzdělávání pro udržitelný rozvoj, zejména klimatické vzdělávání a vzdělávání zaměřené na podporu biodiverzity a wellbeing v přírodě,
- rozšířit funkční síť proaktivních pedagogů, kteří se dlouhodobě věnují EVVO a VUR a sdílejí společné hodnoty,
- podporovat propojování proaktivních pedagogů se školami s omezenými možnostmi, a tím usnadnit jejich vstup do oblasti EVVO a VUR,
- podporovat sdílení dobré praxe mezi školami, středisky ekologické výchovy, ekocentry a dalšími relevantními partnery a vytvářet prostor pro vzájemnou inspiraci, spolupráci a profesní růst,
- sdílet online metodické materiály, výukové programy a pomůcky včetně databáze proaktivních pedagogů a jednotlivců na webovém portálu Olomouckého kraje věnovanému školství.

2.3 Cílová skupina

- děti/žáci – mateřských, základních, středních škol a školských zařízení,
- pedagogická veřejnost,
- rodičovská veřejnost.

2.4 Terminologie

2.4.1 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR)

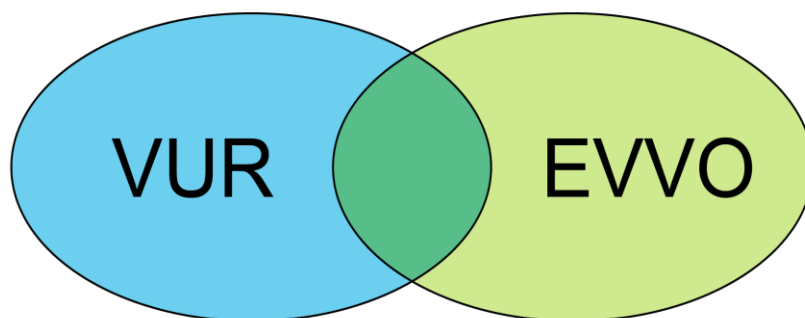
Vzdělávání pro udržitelný rozvoj je předpokladem k osvojení si takových způsobů myšlení, rozhodování a chování jedince, které vedou k udržitelnému jednání v osobním, pracovním i občanském životě.

Vzdělávání pro udržitelný rozvoj se zejména zaměřuje na:

- pochopení **propojenosti a vzájemné souvislosti ekonomických, sociálních a environmentálních** hledisek rozvoje, a to na lokální, národní i globální úrovni,
- **vnímání udržitelného rozvoje jako celostního a systémového přístupu**, který směřuje k ekonomicky prosperující společnosti a respektuje sociální a environmentální souvislosti a limity,
- **rozvoj kompetencí** (znalostí, dovedností a postojů) pro demokratické a svobodné rozhodování ve vlastním i veřejném zájmu v souladu s právem a s principy udržitelného rozvoje.

Vymezení pojmu VUR vůči environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO)

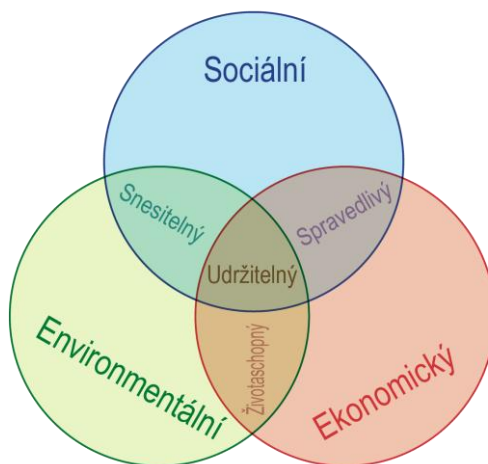
Základní rozdíl mezi EVVO a VUR je ten, že v oblasti EVVO je prioritní důraz kladen na nejrůznější aspekty životního prostředí, na poznávání životního prostředí, na uvědomování si nezbytnosti zachování podmínek života, na poznávání vztahu člověka a životního prostředí, apod. Naproti tomu je VUR prioritně zaměřeno na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje (globálního i lokálního), je významně interdisciplinární povahy a široce se opírá o společenskovední disciplíny.¹

¹ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky*. [online]. 2008 [cit. 2025-10-15] Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/dokumenty/strategie-vzdelavani-pro-udrzitelny-rozvoj-ceske-republiky>

2.4.2 Udržitelný rozvoj

Udržitelný rozvoj je druh rozvoje, který se snaží odstranit nebo zmírnit negativní projevy dosavadního způsobu vývoje lidské společnosti. Udržitelný rozvoj proto nebere v potaz pouze ekonomický růst, ale i společenské hodnoty a přírodní bohatství. Ústřední otázkou proto je, jak uchovat kvalitu života a zajistit potřeby současné populace, aniž by bylo ohroženo naplnění potřeb budoucích generací. Stojí na pochopení, že sociální, environmentální a ekonomický pilíř společnosti jsou úzce propojeny a že nelze jeden z nich upřednostnit na úkor ostatních.

V roce 2015 OSN přijalo 17 Cílů udržitelného rozvoje. Českou odpověď na přijetí globální rozvojové agendy Valným shromážděním OSN v New Yorku v září 2015 je Strategický rámec Česká republika 2030 (dále jen „ČR 2030“), který je klíčovým dokumentem státní správy pro udržitelný rozvoj a zvyšování kvality života. Vláda jej schválila v dubnu 2017 a v roce 2024 aktualizovala. Pro každou oblast formuluje strategické i specifické cíle. Jejich naplnění leží na všech ministerstvech. Klíčové oblasti se kromě tradičních tří pilířů rozvoje (sociálního, environmentálního a ekonomického) věnují životu v regionech a obcích, českému příspěvku k rozvoji na globální úrovni a dobrému vládnutí.²

² ČESKÁ REPUBLIKA 2030. *Udržitelný rozvoj v ČR*. [online]. 2025 [cit. 2025-10-15] Dostupné z: <https://www.cr2030.cz/udrzitelny-rozvoj-v-ceske-republice>

2.4.3 Klimatické vzdělávání

Klimatické vzdělávání je komplexní, mezioborové téma, které je považováno za jedno z nejkompexnějších témat naší doby.

Klimatické vzdělávání pomáhá lidem zejména:

- Porozumět probíhající změně klimatu, jejím přírodním i společenským příčinám a možným důsledkům na místní, národní a globální úrovni.
- Zapojit se do ochrany klimatu a do postupné transformace společnosti na klimaticky spravedlivou společnost s nulovou bilancí emisí skleníkových plynů.³

Klíčové obsahové a didaktické aspekty klimatického vzdělávání:

- Porozumění problému a hledání řešení: Je důležité, aby lidé nejen pochopili podstatu problému, ale také poznali jeho řešení. Důležité je porozumění skleníkovému efektu a skutečnosti, že ke globálnímu oteplování dochází uvolňováním skleníkových plynů v důsledku spalování fosilních paliv a dalších lidských činností. Pro svůj život v 21. století potřebují lidé umět přispět k ochraně klimatu a umět se adaptovat na změny, které klimatická krize přinese.
- Mezioborovost a komplexnost: Klimatické vzdělávání je mezioborové. Zahrnuje poznatky nejen z přírodních věd, ale také z oblastí pedagogiky, psychologie, ekonomiky, politiky, etiky a podobně. Tato komplexnost je vnímána jako výzva a příležitost pro pedagogy propojovat oddělené předměty ve škole a školní poznání se životem studentů.
- Metody a rozvoj kompetencí: Klimatické vzdělávání využívá přístupy aktivního učení a uplatňuje aktivní formy a metody učení podporující kritické myšlení, informační a mediální gramotnost, demokratické hodnoty, občanskou angažovanost, naději, orientaci na řešení a budoucnost.
- Klimatická gramotnost je definována jako součást tematické priority Klima a energie pro Akční plán 2026–2028 a zahrnuje:
 - Porozumění vědeckým souvislostem (fungování klimatického systému, vlivu lidské činnosti na klima a vlivu klimatu na lidi a další části zemského systému).
 - Porozumění možnostem řešení a emocím spojeným s klimatickou krizí.
 - Poznávání sociálních, ekonomických, etických, environmentálních, kulturních a občanských rozměrů změny klimatu.

³ UČÍM O KLIMATU. *Co je klimatické vzdělávání*. [online]. 2025 [cit. 2025-10-15]. Dostupné z: <https://ucimoklimatu.cz/metodiky/co-je-klimaticke-vzdelavani>

- Poznávání strategií, které jsou navrhovány k řešení změny na úrovni jednotlivce, komunity, státu i na mezinárodní úrovni.
- Zahrnuje příležitosti ke zvážení a praktickému uplatňování nových návyků a činností.

Dále je v rámci tématu zdraví a wellbeingu zdůrazňována péče o emoční zdraví a psychický wellbeing v souvislosti s obavami z dopadů environmentálních a klimatických změn, a vzdělávání zaměřené na porozumění emocím a posilování odolnosti v době klimatické a environmentální nejistoty.⁴

2.4.4 Biodiverzita

Biodiverzita označuje rozmanitost života na Zemi – zahrnuje veškeré živé organismy, jejich genetickou variabilitu, rozmanitost druhů i diverzitu ekosystémů a ekologických komplexů, v nichž tyto organismy žijí.

Tento pojem zachycuje tři základní úrovně:

- genetickou diverzitu (variabilita uvnitř jednoho druhu),
- druhovou diverzitu (různorodost mezi druhy),
- ekosystémovou diverzitu (různorodost společenstev a ekosystémů).

Biodiverzita je klíčovým předpokladem stability a odolnosti přírodních systémů. Umožňuje fungování ekosystémových procesů a služeb – jako jsou opylování rostlin, udržování kvality ovzduší, vody a půdy, regulace klimatu a odolnost proti škodlivým vlivům.⁵

⁴ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Státní program EVVO na léta 2026-2035. [online]. 2025 [cit. 2025-10-15]. Dostupné z: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/environmentalni-nastroje/environmentalni-vzdelavani-a-poradenstvi/statni-program-evvo-na>

⁵ EVROPSKÝ PARLAMENT. *Biologická rozmanitost*. [online]. 2025 [cit. 2025-10-15]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/topics/cs/topic/biodiversity>

3 Analytická část

Analytická část koncepte přináší ucelený pohled na aktuální stav politiky vzdělávání pro udržitelný rozvoj na celostátní, krajské i lokální úrovni. Zpracovává přehled strategických dokumentů a koncepcí, které se dotýkají oblasti VUR, a identifikuje klíčové aktéry formálního i neformálního vzdělávání. Popisuje, jakým způsobem jednotlivé subjekty naplňují cíle EVVO a VUR v praxi, a zároveň mapuje konkrétní aktivity státních institucí (např. Ministerstva životního prostředí, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy) i Olomouckého kraje v této oblasti.

3.1 Vazba na stávající strategie a legislativu

3.1.1 Mezinárodní dokumenty

Mezi nejvýznamnější strategie a dokumenty, které definují VUR na mezinárodní úrovni patří:

- **Agenda 2030**, přijatá v roce 2015 Valným shromážděním Organizace spojených národů, která stanovuje 17 Cílů udržitelného rozvoje, kterých má být dosaženo do roku 2030,⁶
- UNESCO Globální akční program pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji 2018,⁷
- UNESCO Education for Sustainable development: a Roadmap pro rok 2030,⁸
- globální indikátorový rámec pro Cíle udržitelného rozvoje Agendy 2030 - SDGs (2017).⁹

3.1.2 Strategické dokumenty na národní úrovni

Základním rámcovým dokumentem, který sjednocuje všechny koncepte, strategie, akční plány a aktivity v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR), je **Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na období 2026–2035**, schválený usnesením č. 699 vládou 3. září 2025. Tematické priority tohoto dokumentu jsou **Klima a energie, Spravedlivá transformace, cirkulární ekonomika a odpovědné hospodaření, Zdraví a wellbeing, Biodiverzita a obnova přírody**. Předkládaná koncepte je v plném souladu s cíli

⁶ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Agenda 2030*. [online]. 2025 [cit. 2025-07-02]

Dostupné z: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/udrzitelny-rozvoj/agenda-2030>

⁷ UNESCO. *Globální akční program pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji*. [online]. 2018 [cit. 2025-07-02]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/unesco/strategie/unesco-globalni-akcni-program-pro-vzdelavani-k-udrzitelnemu-rozvoji-2018>

⁸ UNESCO. *Education for sustainable development: A roadmap*. [online]. 2020 [cit. 2025-07-02].

Dostupné z: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802>

⁹ ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ. *Globální indikátorový rámec pro Cíle udržitelného rozvoje Agendy 2030 – SDGs*. [online]. 2017 [cit. 2025-07-02]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/osn-un/strategie/global-indicator-framework-for-the-sdgs-and-targets-of-the030-agenda-for-sustainable-development>

Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na období 2026–2035. Zdůrazňuje zejména **význam přírody a venkovního učení** jako nástroj wellbeingu pro posilování fyzické i duševní odolnosti pedagogů i žáků. **Součástí je také systematické propojování zdravého životního stylu s udržitelným chováním** – například prostřednictvím podpory udržitelné módy, využívání kosmetiky šetrné k životnímu prostředí, vedení domácnosti bez zbytečné chemie, předcházení vzniku odpadu a opětovného využívání výrobků a věcí.¹⁰

Zároveň reflektuje **Strategický rámec Česká republika 2030**, který určuje směřování udržitelného rozvoje v České republice, včetně **jeho aktualizované verze s výhledem do roku 2050**. Tím se posiluje provázanost krajské koncepce s národními strategiemi a zajišťuje její aktuálnost a systémové ukotvení.

Další dokumenty na národní úrovni, které se vztahují k vzdělávání, udržitelnému rozvoji a životnímu prostředí:

- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+.
- Dlouhodobý záměr České republiky 2023-2027.
- Implementační plán Strategického rámce Česká republika 2030.
- Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR - 1. aktualizace pro období 2021–2030.
- Metodický pokyn MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) z roku 2008.
- Politika ochrany klimatu v ČR.
- Publikace Nástroje udržitelného rozvoje pro občanskou společnost.
- Rámcový vzdělávací program **pro předškolní vzdělávání** dle platného znění **od 1. 9. 2021** je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí. **Environmentální oblast se nazývá Dítě a svět**, jejíž cílem je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, včetně vlivu člověka na životní prostředí, od nejbližšího okolí až po globální problémy celosvětového dosahu. K dílčím vzdělávacím cílům patří seznamování s místem a prostředím, ve kterém žije a vytváření pozitivního vztahu k němu, rozvoj povědomí o rozmanitosti a neustálých proměnách širšího přírodního, kulturního i technického prostředí, a pochopení, že lidská činnost může prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit. Důraz je rovněž kladen na rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách a vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem,

¹⁰ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2026–2035*. [online]. 2025 [cit. 2025-10-02]
Dostupné z: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/environmentalni-nastroje/environmentalni-vzdelavani-a-poradenstvi>

přírodou a planetou Zemí. Očekávané výstupy zahrnují osvojení si elementárních poznatků o prostředí, které jsou pro dítě smysluplné a využitelné, a schopnost orientovat se bezpečně ve známém prostředí.¹¹

- Rámcový vzdělávací program **pro předškolní vzdělávání** v revidované **verzi schválené dne 30. 12. 2024** je uspořádán do čtyř vzdělávacích oblastí. Vzdělávací oblast **Dítě a svět** je závaznou částí RVP PV. Jejím cílem je podporovat dítě ve vnímání rozmanitosti světa i přírody a vést ho k bezpečnému chování. Očekávané výsledky učení směřují k odpovědnému jednání, pozitivnímu postoji dítěte k životnímu prostředí a rozvoji přírodovědné gramotnosti.¹² Od **1. září 2025** je zapojení mateřských škol do práce s novým RVP PV dobrovolné. **Od 1. září 2027** bude zavedení nového RVP PV ve všech mateřských školách **povinné**.¹³
- Aktuálně platný rámcový vzdělávací program **pro základní vzdělávání** vymezuje šest průřezových témat. Průřezové téma **Environmentální výchova** je v RVP ZV charakterizována jako vzdělávací oblast rozvíjející porozumění komplexním vztahům mezi člověkem a jeho životním prostředím. Zdůrazňuje potřebu postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a akcentuje význam odpovědnosti za jednání jednotlivce i celé společnosti vůči přírodním i antropogenním systémům. Průřezové téma Environmentální výchova je členěna do čtyř tematických okruhů: **ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí a vztah člověka k prostředí**. Na realizaci průřezového tématu se také podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje průřezové téma Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní.
 - Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí.
 - Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda zdůrazňuje pochopení objektivní platnosti základních přírodních zákonitostí, dynamických souvislostí od nejméně složitých ekosystémů až po biosféru jako celek, postavení člověka v přírodě a komplexní funkce ekosystémů ve vztahu k lidské společnosti.

¹¹ EDU.cz. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. [online]. 2025.[cit. 2025-10-15] Dostupné z: <https://edu.gov.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-predskolni-vzdelavani-rvp-pz/>

¹² NÁRODNÍ PEDAGOGICKÝ INSTITUT ČR. *Předškolní vzdělávání*. [online]. 2025 [cit. 2025-10-02] Dostupné z: <https://prohlednout.rvp.cz/predskolni-vzdelavani>

¹³ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ A MLÁDEŽE ČR. *Ministr Plaga rozhodl o odkladu harmonogramu RVP o rok*. [online]. 2026 [cit. 2026-02-27] Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/ministr-plaga-rozhodl-o-odkladu-harmonogramu-rvp-o-rok>

- Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost průřezové téma odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje.
- Vzdělávací oblast Umění a kultura poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí.
- Propojení průřezového tématu se vzdělávací oblastí Člověk a svět práce se realizuje prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňuje poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí.¹⁴
- Revidovaný rámcový vzdělávací program **pro základní vzdělávání (schválený 30. 12. 2024)** definuje tři průřezová témata: Péče o sebe a druhé, Společnost pro všechny a Udržitelné prostředí. Cílem **průřezového tématu Udržitelné prostředí** je rozvíjet u žáka schopnost vnímat, chápat a prakticky jednat ve prospěch udržitelného života na Zemi – v rovině osobní, občanské i profesní. Téma se zaměřuje na vytváření vztahu k životnímu prostředí (přírodnímu, sociálnímu, kulturnímu i člověkem vytvořenému) a na jeho uvědomělou reflexi. Propojuje environmentální výchovu s dalšími oblastmi udržitelnosti a napomáhá porozumět tomu, jak jsou environmentální, sociální, ekonomické a kulturní aspekty udržitelnosti vzájemně provázány v prostoru i čase. Zároveň rozvíjí dovednost samostatně zkoumat otázky a výzvy spojené s udržitelností a motivuje žáka k aktivnímu přístupu a k řešení problémů udržitelnosti na individuální i skupinové úrovni.
- Zmíněný RVP pracuje s **očekávanými výsledky učení u žáků 1. stupně v 5. ročníku**:
 - Navrhne, jak by v budoucnosti mělo vypadat místo, kde žije, a jak by takový vývoj mohl podpořit.
 - Naplánuje a uskuteční se spolužáky opatření zaměřená na posílení udržitelnosti ve škole, obci či okolní krajině.
 - Vyhodnotí, jaké dopady má jeho chování na udržitelný život, a navrhne, v jakých oblastech by mohl dosáhnout zlepšení situace.
- Zmíněný RVP ZV pracuje s **očekávanými výsledky učení u žáků 2. stupně v 9. ročníku** následovně:

¹⁴ EDU.cz. *Rámcový vzdělávací program pro ZV*. [online]. 2025.[cit. 2025-09-15]

Dostupné z: <https://edu.gov.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcovy-vzdelavacici-program-pro-zakladni-vzdelavani-rvp-zv/>

- Vyhledá příklady, kdy lidské zásahy do prostředí přinesly původně nepředvídané důsledky, a vysvětlí, jak je možné se z daných příkladů do budoucna poučit.
- Prozkoumá a vysvětlí provázanost mezi klimatickou změnou, vlastním životním stylem, životem společnosti a ekonomickou činností.
- Vybírá, plánuje, realizuje a vyhodnotí společně se spolužáky nebo dalšími lidmi opatření potřebná pro posílení udržitelnosti v místní komunitě či ve světě.
- Je pravděpodobné, že revidovaný RVP ZV bude minimálně upraven a níže uvedené termíny implementace se mohou změnit. Implementace RVP ZV by měla být zavedena v těchto etapách:
 - září 2025 - možnost zahájení vzdělávání pro 1. a 6. ročník,
 - září 2028 - povinnost zahájení vzdělávání pro 1. a 6. ročník,
 - září 2031 - povinnost vzdělávání pro všechny ročníky.¹⁵
- V rámcovém vzdělávacím programu **pro gymnázia** je Environmentální výchova definována jako povinná součást vzdělávání v sekci průřezová témata. Povinnými tématy Environmentální výchovy jsou: problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí, životní prostředí regionů a ČR. Témata udržitelného rozvoje se prolínají i do dalších částí RVP G:
 - Klíčové kompetence – Kompetence občanská.
 - Vzdělávací oblast Člověk a příroda, Člověk a svět práce.
 - Vzdělávací obory Geografie, Geologie, Výchova ke zdraví.
 - Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.¹⁶
- Probíhající revize Rámcových vzdělávacích programů **pro střední odborné vzdělávání** od 1. září 2025 obsahuje čtyři průřezová témata: Občan v demokratické společnosti, Člověk a životní prostředí, Člověk a svět práce, Člověk a digitální svět. Ve složce všeobecného vzdělávání je průřezové téma „**Člověk a životní prostředí**“ začleněno především do přírodovědného vzdělávání v tématech ekologie a člověk a životní prostředí, dále je začleněno ve společenskovědním vzdělávání, v estetickém vzdělávání a vzdělávání pro zdraví.

V odborné složce je průřezové téma diferencovaně začleněno do obsahových okruhů podle charakteru oborů vzdělání. Zaměřuje se zejména na materiálové

¹⁵ Národní pedagogický institut ČR. *Udržitelné prostředí*. [online]. 2025.[cit. 2025-10-15]
Dostupné z: <https://prohlednout.rvp.cz/zakladni-vzdelavani/prurezova-temata/ptu>

¹⁶ EDU.cz. *Rámcové vzdělávací programy pro gymnázia*. [online]. 2025.[cit. 2025-09-15]
Dostupné z: <https://edu.gov.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcove-vzdelavaci-programy-pro-gymnazia-rvp-g/>

a energetické zdroje, na kvalitu pracovního prostředí, vlivy pracovních činností na prostředí a na zdraví, na technické a technologické procesy a řídicí činnosti. Probíhající revize RVP – postupně posilují důraz na VUR, digitalizaci a propojení s moderními trendy. Školy mají povinnost promítnout EVVO a VUR do svého školního vzdělávacího programu (ŠVP) – buď jako samostatné projekty, nebo integrované v rámci předmětů.¹⁷

3.1.3 Strategické dokumenty na úrovni kraje

Olomoucký kraj se dlouhodobě věnuje systematické podpoře environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Již v roce 2004 vznikla první krajská koncepte, která položila základy pro rozvoj této oblasti. Na ni navázala Koncepte vzdělávání k udržitelnému rozvoji Olomouckého kraje pro období 2021–2024,¹⁸ jejíž principy a zkušenosti tvoří základ pro aktualizované znění současné koncepte.

Další důležité dokumenty a strategie, které na krajské úrovni mapují problematiku EVVO a VUR, jsou:

- Strategie OLIVIE¹⁹ je společná vize přeměny Olomouckého kraje na Region zdravého života. Cílem strategie je využít stávající špičkové zázemí firem a institucí Olomouckého kraje v oblasti moderní medicíny, výzkumu a vývoje a současně podnítit inovace, které povedou k podpoře zdraví, zdravého životního stylu a životní rovnováhy nejen obyvatel kraje, ale i celé společnosti.
- Programové prohlášení Rady Olomouckého kraje pro volební období 2024–2028.
- Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 2021–2027 s výhledem do roku 2030.
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2024–2028.
- Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Olomouckém kraji za školní rok 2023/2024 a 2024/2025.
- Online publikace Ekologická výchova Olomouckého kraje ve školním roce 2025/2026.
- Koncepte ochrany přírody a krajiny pro území Olomouckého kraje.
- Zpráva o stavu životního prostředí.

¹⁷ EDU.cz. *RVP SOV - Rámcové vzdělávací programy středního odborného vzdělávání*. [online]. 2025.

[cit. 2025-10-15] Dostupné z: <https://edu.gov.cz/rvp-ramcove-vzdelavaci-programy/ramcove-vzdelavaci-programy-stredniho-odborneho-vzdelavani-rvp-sov/>

¹⁸ OLOMOUCKÝ KRAJ. *Koncepte vzdělávání k udržitelnému rozvoji Olomouckého kraje 2021-2024*. [online]. 2021. [cit. 2025-07-02] Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/strategie-koncepte-vyrocní-zpravy-cl-281.html>

¹⁹ OLOMOUCKÝ KRAJ. *Strategie OLIVIE*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02] Dostupné z: <https://strategieolivie.cz/>

3.1.4 Vazba na legislativu

Vzdělávání pro udržitelný rozvoj je zakotveno v řadě legislativních dokumentů, jejichž obsah musí být při realizaci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) naplňován. Základní rámec stanovuje zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí,²⁰ který definuje podmínky a obsah EVVO jako součást nástrojů ochrany životního prostředí.

Další legislativa vymezující povinnosti a práva krajů:

- Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.
- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství.
- Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví.
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.
- Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb.

²⁰ Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Toto ustanovení se týká veškerého vzdělávání, výchovy a osvěty a měly by se jím řídit všechny subjekty, které se oblasti EVVO dotýkají.

3.2 Organizace formálního vzdělávání

Mezi subjekty formálního vzdělávání patří mateřské, základní, střední a vyšší odborné školy. Mateřské, základní a střední školy bez ohledu na zřizovatele se mohou každoročně zapojit do soutěže **Zelená škola Olomouckého kraje**.

3.2.1 Mateřské školy

V Olomouckém kraji bylo evidováno v roce 2025 172 samostatných mateřských škol zřizovaných obcí, 177 součástí jiné příspěvkové organizace, 5 církevních MŠ, 24 soukromých MŠ, z toho 6 lesních mateřských škol, **celkem 379 mateřských škol všech zřizovatelů**. Aktuálně v Olomouckém kraji svoji činnost vykonávají tyto soukromé lesní mateřské školy:

- Lesní mateřská škola DUHOVKA – přerušeni provozu od 1. 9. 2024,
- Lesní mateřská škola Sluněnka,
- Lesní mateřská škola a základní škola Sofisa,
- Lesní mateřská škola Bažinka,
- Základní škola a lesní mateřská škola Bystrouška,
- Svobodná škola Přerov – základní škola a lesní mateřská škola.

V Olomouckém kraji bylo k 30. 9. 2025 dle Výkazů M 1 o mateřské škole **20 844 dětí** a dle Výkazu R 13–01 o ředitelství škol **2 389 učitelů**, tedy na jednoho učitele připadá **9 dětí**.

Střediska ekologické výchovy v Olomouckém kraji nabízejí mateřským školám pestrou škálu denních ekologických programů, které tvoří značnou část jejich nabídky, ale také dlouhodobé vzdělávací programy, jež předpokládají systematickou práci a aktivní zapojení dětí i pedagogů.

Do této oblasti spadá program **MRKVIČKA**,²¹ do něhož je v současnosti zapojeno celkem 112 mateřských škol z Olomouckého kraje a je zajišťován Sítí středisek ekologické výchovy Pavučina. V Olomouckém kraji roli krajského koordinátora zastává Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce. Mateřské školy se navíc mohou zapojit i do mezinárodního programu **Ekoškola**,²² který rozšiřuje možnosti environmentální výchovy

²¹ **MRKVIČKA** (Malý rádce kvalitní ekologické výchovy pro mateřské školy) je dlouhodobý celostátní program, který realizuje Pavučina od roku 2007, a do kterého je zapojeno přes 950 mateřských škol ze všech krajů ČR. - <https://www.pavucina-sev.cz/rubrika/71-PROGRAMY-MRKVICKA/index.htm>

²² **Ekoškola (Eco-School)** je mezinárodní program environmentální výchovy pro žáky základních a středních škol. Cílem projektu je učinění několika konkrétních a praktických kroků, které vedou k ekologickému chování osob se školou spjatých (žáci, učitelé, ostatní zaměstnanci školy, rodiče, komunita). Program Ekoškola vede aktéry ke vzájemné spolupráci, a tak k dosažení cíle – dovést každodenní chod školy k tomu, aby byl co nejšetrnější k životnímu prostředí. V rámci tohoto projektu se žáci učí o environmentálních tématech a usilují o vytvoření školy, která bude šetrná vůči životnímu prostředí. Všichni aktéři školního kolektivu usilují o minimalizaci produkce odpadů, o jejich třídění, o minimalizaci spotřeby energií a vody. Cílem programu je také zlepšování životního prostředí v okolí školy a v místní oblasti. Po dosažení určených limitů je škole udělen mezinárodní titul EKOŠKOLA, tím škola získá vlastní logo a vlajku. V České republice koordinuje tento projekt Sdružení TEREZA. <http://terezanet.cz/cz/ekoskola>

o globální rozměr a dále do **Světové školy**, jejíž cílem je připravit děti na reálný život v globalizovaném světě. Opírá se o jednoduchou metodologii tří kroků: uč se – zjišťuj – jednej.

3.2.2 Základní školy

V Olomouckém kraji bylo 263 základních škol zřizovaných obcí, dále 16 soukromých ZŠ a 3 církevní ZŠ, **celkem 282 základních škol všech zřizovatelů**. V OLK navštěvovalo k 30. 9. 2025 dle Výkazů M 3 o základní škole **54 393 žáků ZŠ** a dle Výkazů R 13–01 o ředitelství škol **5 760 učitelů**, na jednoho učitele tedy připadá **10 žáků**.

V Olomouckém kraji dlouhodobě působí školní ekotýmy, které usilují o změny v oblasti ochrany životního prostředí. **Aktivní role žáků** nebo **žakovská participace (koncept student agency)** staví žáky do středu vzdělávacího procesu. Tento přístup se ukazuje jako klíčový nástroj: když žáci sami navrhnou environmentální projekty, stávají se nejen účastníky, ale i spoluvůdci svého vzdělávání – **s hlasem, volbou a odpovědností**. Díky tomu se žáci učí nejen environmentálním znalostem, ale také dovednostem občanské participace, spolupráce a odpovědnosti. Propojení ekologických programů s aktivní rolí žáků tak přispívá k rozvoji kompetencí pro život v 21. století a podporuje školy v jejich snaze stát se centry pozitivní změny v komunitě i regionu.²³

Základní školy se zapojují do různých ekologických, environmentálních programů a programů udržitelného rozvoje, jako je program **MRKEV**,²⁴ **Ekoškola**, **Škola pro udržitelný život**, **Světová škola**, **Škola v lese – Les ve škole**, **Fairtradová škola**, aj. Žáci základních škol a víceletých gymnázií se zapojují do soutěže Zlatý list, Přírodovědný klokan²⁵ a biologické olympiády.

3.2.3 Střední školy

V Olomouckém kraji je **celkem 90 středních škol** včetně škol samostatně zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, z čehož je 19 gymnázií. Kraj zřizuje 67 středních škol, soukromé subjekty 17 škol, církev 2 školy, obce 3 školy a MŠMT 1 školu. Střední školy v OLK navštěvovalo k 30. 9. 2025 dle Výkazů M 8 o střední škole **30 967 žáků** a vyučuje v nich dle Výkazů R 13–01 o ředitelství škol **3 417 učitelů**. Na jednoho učitele připadá **9 žáků**.

²³ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+* [online]. 2025. [cit. 2025-07-02] Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030>

²⁴ **MRKEV** (Malý rádce kvalitní ekologické výchovy) je dlouhodobý celostátní program, který realizuje Pavučina od roku 2001, a v současné době je do tohoto programu **zapojeno téměř 650 základních a středních škol ze všech krajů ČR**. - <https://www.pavucina-sev.cz/rubrika/70-PROGRAMY-MRKEV/index.htm>

²⁵ **Přírodovědný klokan** je soutěž určená pro žáky 8. a 9. tříd základních škol a I. a II. ročníku středních škol. Pořádá ji Přírodovědecká fakulta a Pedagogická fakulta Univerzity Palackého Olomouc. UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI. *Přírodovědný klokan*. [online]. [cit. 2025-07-02]. Dostupné z: <https://kag.upol.cz/prirodovednyklokan/>

Střední školy v OLK se zapojují do různých ekologických programů, jako je **Ekoškola, GLOBE, Škola pro udržitelný život, Světová škola, Dešťovka, Fairtradová škola**, atd. Žáci středních škol se také mohou zapojit do středoškolské odborné činnosti (SOČ), ekologické a biologické olympiády nebo do soutěže Přírodovědný klokan.

Vedle těchto vzdělávacích aktivit se mladí lidé mohou zapojit i do veřejného dění prostřednictvím **Zastupitelstva mládeže Olomouckého kraje (ZMOK)**. Tento poradní orgán krajského zastupitelstva vznikl v roce 2003 a funguje jako platforma, kde středoškoláci mohou spolurozhodovat, prezentovat své názory a vzájemně diskutovat v oblasti vzdělávání, životního prostředí, kultury, sportu, sociální péče a volného času. Členům ZMOK jsou na národní úrovni přednostně nabízeny některé druhy akcí. Jde například o účasti v ad hoc projektech, návštěvy Parlamentu a Senátu ČR, mezioborová setkání či setkání mládeže pod hlavičkou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR anebo Národního pedagogického institutu ČR vzácněji i příležitosti k mezinárodním výměnným pobytům, apod.

V Olomouckém kraji působí čtyři střední školy, které nabízejí studijní obory orientované na ekologii, životní prostředí a lesnictví:

- Střední lesnická škola, Hranice, Jurikova 588 (obor Lesnictví),
- Střední odborná škola lesnická a strojírenská Šternberk (obor Ekologie a životní prostředí),
- Střední odborná škola, Šumperk, Zemědělská 3 (obor Přírodovědné lyceum, Ekologie a životní prostředí),
- Střední průmyslová škola a Střední odborné učiliště Uničov (obor Průmyslová ekologie).

Z těchto škol hrají v regionu nezastupitelnou roli zejména Střední lesnická škola, Hranice, Jurikova 588 a Střední odborná škola, Šumperk, Zemědělská 3, které se dlouhodobě profilují v oblasti EVVO a VUR v kraji.

3.2.4 Střední lesnická škola, Hranice, Jurikova 588

Střední lesnická škola, Hranice, Jurikova 588 je Zelenou školou Olomouckého kraje za školní rok 2023/2024. Více než 30 let se věnuje organizaci programů lesní pedagogiky, které probíhají na školním polesí ve Valšovicích nebo v arboretu školy. Jsou určeny široké veřejnosti – od nejmenších dětí v mateřských školách až po seniory. Na jejich přípravě a realizaci se aktivně podílejí žáci školy v rámci výuky, a proto se konají převážně na podzim a na jaře.

Škola každoročně organizuje místní a regionální kolo soutěže YPEF²⁶ (Young People in European Forests), která rozvíjí znalosti žáků o lesním hospodářství v evropském kontextu a podporuje mezinárodní spolupráci mladé generace.

Škola zajišťuje vzdělávací kurzy zaměřené na lesní pedagogiku a pravidelně pořádá Základní kurz lesní pedagogiky. V případě zájmu i Nadstavbový kurz. Tyto kurzy jsou určeny pouze pro zájemce s příslušným odborným vzděláním či praxí. Ve spolupráci s Českou mysliveckou jednotou pak zpravidla jednou ročně realizuje Kurz pro vedoucí mysliveckých kroužků.

3.2.5 Střední odborná škola, Šumperk, Zemědělská 3

Střední odborná škola, Šumperk, Zemědělská 3 je Zelenou školou Olomouckého kraje za školní rok 2024/2025. Zabezpečuje výuku v pěti oborech, a to Přírodovědné lyceum, Cestovní ruch, Ekologie a životní prostředí, Agropodnikání, Veřejnosprávní činnost, které jsou zakončeny maturitní zkouškou. Škola ve spolupráci s Klubem ekologické výchovy, z. s. každoročně pořádá kurz specializačního studia pro koordinátory EVVO. Od roku 2012 absolvovalo tento kurz téměř 100 účastníků z Olomouckého kraje. Dále také škola pořádá akci pro veřejnost Festival medu a se žáky organizuje projekt Vysaď strom pro mír. Zároveň nabízí pestrou škálu výukových programů pro mateřské a základní školy, mezi které patří: Včela = život, Možnosti zpracování léčivých rostlin, Hydrobiologický průzkum, Odchyt a kroužkování ptáků a včelařský kroužek.

²⁶ ČESKÁ LESNICKÁ SPOLEČNOST, z. s. *Young People in European Forests*. [online]. [cit. 2025-07-02]. Dostupné z: <http://www.ypef.cz/cs/>

3.3 Organizace zájmového a neformálního vzdělávání

Nezastupitelnou roli v oblasti EVVO a VUR mají organizace zájmového a neformálního vzdělávání. Jedná se o školská zařízení, centra ekologické výchovy, nebo nestátní neziskové organizace. Přinášejí dětem a mládeži **pestrou nabídku činností** – zájmové kroužky, pobytové a krátkodobé výukové programy. Dále také osvětové akce, tábory a klubovou činnost. Nechybí ani spontánní aktivity, **organizace regionálních kol soutěží (Zlatého listu, biologické a ekologické olympiády)** a další vzdělávání pedagogických pracovníků. Kompletní seznam školských zařízení je k dispozici na stránkách Olomouckého kraje.²⁷

Jedním z příkladů dlouhodobých mimoškolních aktivit podporujících přírodovědné vzdělávání dětí a mládeže je **tradiční soutěž Zlatá srnčí trofej**. Tuto soutěž, která v roce 2025 oslavila již **55. ročník**, každoročně pořádá Českomoravská myslivecká jednota (ČMMJ) a je určena členům přírodovědných kroužků, kroužků mladých přátel myslivosti a ochrany přírody, ale i všem dětem, které se zajímají o přírodu, její ochranu a myslivost. Je vyhlášována v následujících kategoriích:

- kategorie A pro žáky 3. - 5.tříd ZŠ včetně, místní, okresní, národní kolo,
- kategorie B pro žáky 6. - 9.tříd ZŠ včetně, místní, okresní, národní kolo,
- kategorie O pro děti MŠ, 1. - 2. třída včetně, místní, okresní kolo.

3.3.1 Český svaz ochránců přírody – Ekocentrum Iris

[Ekocentrum Iris](#) vzniklo v roce 2002 v rámci aktivit Českého svazu ochránců přírody – Regionálního sdružení Iris. Od června 2025 je certifikovaným poskytovatelem kvalitních služeb v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě. Pro širokou veřejnost v Prostějově dlouhodobě pořádá **osvětové akce** (Den Země, Den životního prostředí, Den stromů), odborné vycházky a exkurze.

Pedagogům MŠ, ZŠ a SŠ nabízí semináře, odborné exkurze, ekologické výukové programy, soutěže a stezky, jako např. místní i krajské kolo celostátní soutěže Zlatý list²⁸ a příměstské dětské tábory s environmentálním zaměřením.

Ekocentrum je krajským koordinátorem programu **Škola pro udržitelný život**, do něhož se v roce 2025 zapojilo 12 základních a středních škol v Olomouckém kraji.

²⁷ OLOMOUCKÝ KRAJ. *Adresář škol a školských zařízení*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02]

Dostupné z: <http://www.olkraj.cz/adresar-skol-a-skolskych-zarizeni-cl-276.html>

²⁸ ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY. *Zlatý list. Soutěž pro mladé přírodovědce*. [online]. [cit. 2025-07-02].

Dostupné z: <https://zlatylist.cz/>

Součástí činnosti je také **ekoporadna** a sběrné místo pro Záchranou stanici volně žijících živočichů z Němčic nad Hanou. Regionální sdružení Iris jako akreditovaný Pozemkový spolek Prostějovsko již téměř 30 let pečuje o přírodně cenná území okresu Prostějov.

3.3.2 Dům dětí a mládeže Olomouc

[Dům dětí a mládeže Olomouc](#) je příspěvkovou organizací zřízenou Olomouckým krajem, poskytující zájmové vzdělávání s širokou nabídkou programů s prvky EVVO a VUR pro MŠ a ZŠ, kterou každoročně aktualizuje.

Dům dětí a mládeže Olomouc pořádá **osvětové akce** pro školy i veřejnost (Den Země, Mezinárodní den biodiverzity), v roce 2026 na téma mokřady ČR. Nabízí různé kroužky (farmářský, rybářský, výtvarný, ochránci přírody, kroužky pro předškoláky), přírodovědně zaměřené tábory i expedice do chráněných území.

Dům dětí a mládeže Olomouc provozuje ZOO klub a aktivně se zapojuje do soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT. Organizuje **okresní kola Biologické olympiády kategorie C a D, olomoucké a krajské kolo Zlatého listu**, Lid Medvědího potoka se pravidelně úspěšně zúčastňuje národního kola.

3.3.3 Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s.

[Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s.](#) (dále jen Sluňákov) je certifikovaným poskytovatelem kvalitních služeb v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě. Areál Dům přírody Litovelského Pomoraví funguje od roku 2014 jako návštěvnické centrum chráněné krajinné oblasti.

Pro školy připravuje a realizuje denní programy, pobytové programy, semináře pro učitele, metodické materiály, environmentální akce (Dny Země, Odpadová olympiáda, aj.). Spolupracuje s Univerzitou Palackého na výuce, praxích studentů, dobrovolnickém centru.

V Olomouckém kraji koordinuje Sluňákov dlouhodobý celorepublikový program **MRKEV** a **MRKVIČKA** a **mezinárodní program Ekoškola**. V Olomouckém kraji bylo do programu MRKEV v roce 2025 zapojeno 95 ZŠ a dalších organizací, do programu MRKVIČKA zapojeno 112 MŠ a do Ekoškoly 22 základních škol a 17 mateřských škol. V roce 2025 získaly Zelenou certifikaci tři základní školy, Stříbrnou dvě základní školy a jedna mateřská škola, a Bronzovou jedna základní škola.

Sluňákov dlouhodobě realizuje [projekt Jampak dopad odpad](#), který informuje a motivuje občany města Olomouce k prevenci vzniku odpadu a třídění odpadu. Projekt je financován SMO a probíhá ve spolupráci s Technickými službami města Olomouce, a. s.

Pro veřejnost připravuje řadu akcí – především festival **Ekologické dny Olomouc**, který již 35 let nabízí prostor pro společnou diskusi o světě kolem nás. Od roku 1993 probíhá také cyklus besed **Ekologické večery**. Součástí programu jsou **Dny pro rodiče a děti**, tematické dny v galerii v přírodě, komentované vycházky, výlety a exkurze do krajiny, výstavy i kulturní akce posilující vztah k přírodě. Nabídka je otevřená také mateřským centrům, zdravotně postiženým i seniorům.

3.3.4 Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Doris Šumperk (dále SVČ Doris Šumperk)

Hlavním úkolem SVČ Doris v oblasti EVVO je snaha o stálé působení na zvyšování ekogramotnosti obyvatel a utváření ekologického povědomí přispívajícího k realizaci trvale udržitelného rozvoje života naší společnosti.

[Středisko volného času Doris Šumperk](#) poskytuje EVVO v rámci dvou pracovišť. V budově Vily Doris v Šumperku sídlí [Středisko ekologické výchovy Doris Šumperk](#), které žákům nabízí jednodenní ekologické výukové programy. Také působí jako ekoporadna a pořadatel osvětových akcí pro veřejnost – **Den Země, Vítání ptačího zpěvu a Podzimní festival ptactva**.

Druhou lokalitou, kde SVČ Doris vykonává EVVO, je obec Vernířovice, ve které je situováno pobytové [Středisko ekologické výchovy Švagrov](#) (dále SEV Švagrov). Areál SEV Švagrov vytváří výborné podmínky pro realizaci **pobytových i denních ekologických programů** pro širokou škálu cílových skupin. Nejčastěji však programů využívají žáci 1. stupně základní škol. V budově je umístěno „infocentrum“. Mezi nejnavštěvovanější akce pro rodiny patří adventní a velikonoční dílny.

Středisko volného času Doris se aktivně zapojuje do celostátních ekologických akcí – organizuje lokální akce v rámci iniciativy **Uklid'me Česko**, pořádá **Hodinu Země** a je garantem i pořadatelem **krajského kola Ekologické olympiády**.²⁹

3.3.5 Středisko volného času Atlas a Bios, Přerov

[Středisko volného času ATLAS a BIOS, Přerov](#) (dále jen SVČ) je krajským školským zařízením pro zájmové vzdělávání a výchovu ve volném čase pro děti a mládež, je zavedeno v síti ekoporaden pro veřejnost, spolu s Ekoporadnou provozuje ještě **PET poradnu pro chovatele exotických zájmových zvířat**.

²⁹ ČESKÝ SVAZ OCHRÁNCŮ PŘÍRODY. *Ekologická olympiáda*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02]
Dostupné z: <https://ekolympiada.cz/>

Vzdělávací činnost SVČ je organizována na dvou místech činnosti. Sídlem školské organizace pro zájmové vzdělávání je pracoviště ATLAS, kde jsou realizovány více všestranné aktivity.

Středisko ekologické výchovy BIOS realizuje zájmové vzdělávání v přírodovědných kroužcích, environmentální kurzy, výukové ekologické programy, osvětové akce, výstavy a organizuje přírodovědné tábory.

Středisko volného času ATLAS a BIOS, Přerov je **přímým garantem okresních a krajských kol biologických olympiád** v Olomouckém kraji, organizuje místní a regionální přírodovědné soutěže, organizuje okresní přehlídky Středoškolské odborné činnosti (dále jen SOČ).

3.3.6 Základní škola a Dům dětí a mládeže Krasohled Zábřeh, Severovýchod 484/26, okres Šumperk

[Dům dětí a mládeže Krasohled Zábřeh](#), Severovýchod 484/26, okres Šumperk (dále DDM) je středisko pro zájmové vzdělávání při Základní škole a Domu dětí a mládeže Krasohled Zábřeh, Severovýchod 484/26, okres Šumperk.

Pořádá především **Den Země** a **Ekostezku**, určenou dětem z mateřských škol a žákům 1. stupně základních škol, jejíž cílem je předat informace o třídění odpadů a způsobu, jak vzniku odpadu vůbec předcházet. Součástí stezky je návštěva třídící linky Separex v Zábřehu.

Kromě těchto akcí DDM realizuje environmentální dopolední programy pro MŠ, ZŠ i SŠ, příměstské tábory s ekologickou tematikou a zájmové útvary, například Včelařský kroužek či Rybáře. Nabídka kroužků se postupně rozšiřuje.

Vzdělávací programy výše uvedených a spolupracujících organizací jsou součástí online publikace Ekologická výchova Olomouckého kraje ve školním roce 2025/2026.³⁰

3.3.7 Role Ministerstva životního prostředí v oblasti EVVO a VUR

Ministerstvo životního prostředí svou roli v oblasti EVVO a VUR realizuje také prostřednictvím **webové stránky Ekocentra.cz**, která slouží jako portál pro podporu a koordinaci ekologického vzdělávání v České republice.

Obsahuje databázi ekocenter členěných podle jednotlivých krajů, která umožňuje vyhledat instituce nabízející environmentální výukové programy, exkurze či osvětové akce, výukové materiály a metodiky, jak pracovat se žáky. Web také publikuje kalendář událostí a blog, který informuje o konferencích, akcích a novinkách. Stránka je užitečným nástrojem pro pedagogy,

³⁰ OLOMOUCKÝ KRAJ. *Ekologická výchova Olomouckého kraje ve školním roce 2025/2026*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02] Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/skolstvi-a-mladez-pro-skoly-a-skolska-zarizeni-vzdelavani-pro-udrzitelny-rozvoj/metodicke-pomucky-publikace-a-pracovni-listy>

školy i veřejnost, kteří se zajímají o EVVO, udržitelnost a praktické využití přírodovědných znalostí v praxi.³¹

3.3.8 Role vysokých škol v oblasti v oblasti EVVO a VUR

Vysoké školy jsou klíčovým partnerem v oblasti vzdělávání pro udržitelný rozvoj (VUR), a to jak při přípravě budoucích pedagogů a odborníků, tak při zajišťování expertních kapacit v tématech souvisejících s udržitelným rozvojem. V Olomouckém kraji sehrává tuto stěžejní roli **Univerzita Palackého v Olomouci**, zejména Přírodovědecká fakulta (Katedra rozvojových a environmentálních studií, Katedra ekologie a životního prostředí) a Pedagogická fakulta (Katedra biologie).

Tato univerzitní pracoviště poskytují odborné zázemí v pedagogice, ekologii a environmentální problematice a vytvářejí prostor pro jejich vzájemné propojení, které je z hlediska EVVO a VUR zásadní.

Katedra rozvojových a environmentálních studií se zaměřuje na výuku a výzkum v oblasti globálních problémů, aplikované environmentalistiky, ekologie a ochrany přírody. Vzhledem k interdisciplinární povaze rozvojových a environmentálních studií pokrývá výzkum různá témata, jako jsou indikátory udržitelnosti rozvoje, biodiverzita a její změny, alokace rozvojové pomoci, mezinárodní migrace, hodnocení dopadů rozvojových intervencí, participativní mapování nebo role sportu v rozvoji.³²

Katedra ekologie a životního prostředí je nejstarší katedrou ekologie v České republice. Již více než třicet let zajišťuje vysokoškolské vzdělávání a provádí výzkum v oblasti ekologie a environmentálních věd. Jedná se o moderní a dynamicky se rozvíjející pracoviště sdružující odborníky různých specializací a navazující širokou spolupráci s institucemi v tuzemsku i zahraničí. Výzkumné aktivity katedry zahrnují například studium populační dynamiky druhů, mikrobiální aktivity vod, kvality půd nebo ekosystémových služeb zemědělské krajiny. Cílem těchto činností je rozvoj a popularizace ekologických a environmentálních poznatků. Součástí poslání katedry je také uplatňování ekologických přístupů při řešení zásadních otázek ochrany přírody a životního prostředí. Prostřednictvím aktivit na pomezí základního a aplikovaného výzkumu katedra vzdělává studenty, podporuje lepší porozumění přírodním procesům a motivuje odbornou i širokou veřejnost k udržitelnějšímu vztahu k životnímu prostředí.

³¹ EKOCENTRA. *Olomoucký kraj*. [online]. 2025. [cit. 2025-10-14]

Dostupné z: <https://www.ekocentra.cz/kraj/olomoucky/>

³² UNIVERZITA PALACKÉHO OLOMOUC. *Katedra*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02]

Dostupné z: <https://www.development.upol.cz/o-nas/o-katedre/>

Katedra ekologie také zajišťuje vzdělávání budoucích pedagogů SŠ v oblasti biologie a ekologie.³³

Katedra biologie Pedagogické fakulty UP zajišťuje teoretickou i praktickou přípravu budoucích učitelů přírodovědných a environmentálních předmětů. Absolventi zmíněných kateder budou výrazně ovlivňovat úroveň EVVO a VUR v regionu, a je proto nezbytné, aby se již během studia setkali s principy VUR a dokázali je aplikovat v pedagogické praxi.

Na vysokoškolské výuce některých předmětů nejen budoucích pedagogů spolupracuje i Sluňákov (Přírodovědecká a Pedagogická fakulta), který přináší do VŠ výuky propojení s praktickou zkušeností a metodickou podporu pro EVVO a VUR.³⁴

Významnou součástí podpory EVVO v kraji je také spolupráce Univerzity Palackého se základními a středními školami. Tato spolupráce je formalizována prostřednictvím **fakultních škol**, které se podílejí nejen na zajišťování praxí studentů a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, ale také na realizaci projektů a grantů zaměřených na rozvoj EVVO a VUR v Olomouckém kraji. Stejně tak Přírodovědecká fakulta UP realizuje akce pro pedagogickou i laickou veřejnost, které lze tematicky zařadit do EVVO a VUR.³⁵

³³ UNIVERZITA PALACKÉHO OLOMOUC. *Základní informace*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02]

Dostupné z: <https://www.prf.upol.cz/katedra-ekologie-a-zivotniho-prostredi/katedra/zakladni-informace/>

³⁴ UNIVERZITA PALACKÉHO OLOMOUC. *Katedra biologie*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02]

Dostupné z: <https://www.prf.upol.cz/kpr/>

³⁵ UNIVERZITA PALACKÉHO OLOMOUC. *Fakultní školy*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02]

Dostupné z: <https://www.prf.upol.cz/verejnost/pro-skoly/>

3.4 Možnosti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve VUR

V dnešní době rychlého informačního toku a neustálého vědeckého pokroku čelí pedagogové, koordinátoři EVVO a další odborníci ve vzdělávání značnému tlaku.

Neustále se vyvíjející vědecké poznání v oblasti udržitelného rozvoje vyžaduje kontinuální vzdělávání a efektivní práci s informacemi. Aby udrželi krok s novými objevy, souvislostmi a aktuálními environmentálními událostmi, musí se pedagogové neustále profesně rozvíjet. Informace předávané ve školách totiž již po několika letech zastarávají, stávají se neaktuálními a nedostatečnými pro objasňování komplexních jevů a souvislostí.

V Olomouckém kraji se dalším vzděláváním pedagogických pracovníků (dále jen DVPP) v oblasti EVVO a VUR zabývají Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s., Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Doris Šumperk (pracoviště SEV Doris Šumperk a pracoviště SEV Švagrov), Středisko ekologické výchovy Bios, Přerov, Ekocentrum Iris, ARPOK o. p. s., Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků DUHA Jeseník a Střední odborná škola Šumperk, Zemědělská 3.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků v širším kontextu zabezpečuje i Univerzita Palackého v Olomouci a Národní pedagogický institut ČR, které nabízí akreditované semináře v rámci DVPP pro pedagogy všech stupňů škol.

3.4.1 Moderní trendy v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti VUR

- **Digitalizace** představuje klíčový prvek Strategie vzdělávací politiky ČR 2030+. V oblasti VUR přináší nové možnosti, jak žákům zprostředkovat komplexní environmentální témata, posílit jejich aktivní zapojení a propojit školy s širší komunitou. Také přináší prostor pro detailnější a hlubší práci žáků s informacemi v oblasti environmentálních témat, změny klimatu i udržitelného rozvoje.
- **Wellbeing (pohoda a duševní zdraví) je klíčovým předpokladem kvalitního vzdělávání.** Od roku 2024 je wellbeing zakotven i v **revidovaném RVP ZV**, který zdůrazňuje osobnostně-sociální výchovu a podporu duševního zdraví. Pobyt v přírodě a učení venku významně přispívají ke snížení stresu, zlepšení koncentrace a posílení vztahů mezi pedagogy a žáky. Každý rok se koná celostátní akce **Týden wellbeingu ve škole**, který organizuje [Partnerství pro vzdělávání 2030+](https://www.wellbeingveskole.cz/), jsou to ale zapojené školy a organizace, které mu dávají obsah a smysl.³⁶

³⁶ Více informací na <https://www.wellbeingveskole.cz/>

- V rámci VUR je to **wellbeing v přírodě** cílený na relaxační techniky v přírodě. Strategickým cílem je posílit kompetence pedagogů v oblasti wellbeingu v přírodě, nabídnout jim metodickou podporu a sdílení příkladů dobré praxe, aby se přírodní prostředí stalo přirozenou součástí vzdělávacího procesu.

3.5 Státní dotační programy a granty

Projekty v rámci VUR jsou podporovány na státní, krajské i místní úrovni. Tato kapitola se bude věnovat finančním zdrojům dostupným pro VUR na státní úrovni, a to primárně pro školy, školská zařízení a další subjekty. Státní dotační programy obvykle nabízejí vyšší dotační podporu, ale jsou podmíněny spolufinancováním.

Programy Ministerstva životního prostředí:

- **Program na podporu projektů nestátních neziskových organizací** je vyhlašován každoročně a je rozdělen na tři podoblasti, přičemž na podporu VUR se dá čerpat pouze v Podprogramu A:

A) Podprogram na podporu projektů NNO působících v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje pro daný rok (PODPROGRAM A), který podpořil 12 témat se zaměřením na ochranu přírody a biologické rozmanitosti, vliv životního prostředí na lidské zdraví, adaptaci na klimatickou změnu, environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu a zapojování dobrovolníků v oblasti ochrany životního prostředí.³⁷

- **Národní program Životní prostředí (NPŽP)** je financován z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP ČR). Slouží jako doplňující program pro projekty, které nejsou podporovány v Operačním programu Životní prostředí nebo jiných dotačních programech. Možné oblasti podpory a podporované aktivity jsou definovány v samostatném programovém dokumentu NPŽP. **Jedna z prioritních os se zaměřuje na EVVO a jsou v ní vyhlašované výzvy na podporu tzv. pilířů EVVO³⁸ a nově i na podporu institucionálního rozvoje ekocenter.³⁹** Pravidelně se zaměřuje na úpravu venkovního zázemí škol a mateřských škol s cílem umožnit výuku v přímém kontaktu s přírodou. **Výzva na přírodní zahrady je vyhlašována jednou za dva roky.⁴⁰** **Operační program Životní prostředí pro období 2021–2027** nabízí podporu modernizaci environmentálních center pro rozvíjení klimatického vzdělávání a osvěty.⁴¹

³⁷ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Podprogram na podporu projektů NNO působících v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje pro rok 2025*. [online]. 2025. [cit. 2025-05-15] Dostupné z: <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/prehled-dotaci/program-na-podporu-projektu-nno/vyzva-programu-na-podporu-projektu-nno-pro-0>

³⁸ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Národní program Životní prostředí*. [online]. 2025. [cit. 2025-05-15] Dostupné z: <https://www.narodniprogramzpcz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=139>. Výzva na rok 2026 je plánovaná na třetí čtvrtletí daného roku.

³⁹ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Národní program Životní prostředí*. [online]. 2025. [cit. 2025-05-15] Dostupné z: <https://www.narodniprogramzpcz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=148>

⁴⁰ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Národní program Životní prostředí*. [online]. 2025. [cit. 2025-05-15] Dostupné z: <https://www.narodniprogramzpcz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=168>

⁴¹ MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Operační program Životní prostředí pro období 2021–2027*. [online]. 2025. [cit. 2025-05-15] Dostupné z: <https://opzp.cz/dotace/65-vyzva/>. Výzva na rok 2025 je plánovaná na třetí čtvrtletí daného roku a počátek roku 2026.

Program Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy:

- **Operační program Jan Amos Komenský (OP JAK)** je klíčový nástroj České republiky pro podporu vzdělávání, výzkumu a inovací v období 2021–2027. Je financován z fondů Evropské unie a spravován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.
- Operační program Jan Amos Komenský (OP JAK) školám a školským zařízením nabízí možnost zjednodušených projektů **tzv. šablon**. Šablony jsou členěny podle subjektu, který je může čerpat.

1) Mateřské školy (MŠ)

- Cílem šablon pro MŠ je rozvoj kvality předškolního vzdělávání, individuální přístup k dětem a podpora pedagogů.
- Podporované aktivity s možností aplikace v oblasti EVVO a VUR:
 - Personální podpora: školní asistent.
 - Vzdělávání pedagogů: kurzy a semináře zaměřené mimo jiné na EVVO či nové metody výuky.
 - Sdílení zkušeností: spolupráce s jinými MŠ, vzájemné hospitace a mentoring.
 - Rozvoj digitálních kompetencí pedagogů i dětí – práce s tablety, interaktivními pomůckami a digitálním obsahem.

2) Základní školy (ZŠ)

- U základních škol se OP JAK zaměřuje na zlepšení výsledků žáků, modernizaci výuky a podporu inkluze.
- Podporované aktivity s možností aplikace v oblasti EVVO a VUR:
 - Personální podpora: školní asistent.
 - Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání: vzdělávací kurzy, **včetně specializačního studia pro koordinátory EVVO**, workshopy, stáže, mentoring, sdílení praxe mezi školami.
 - Projektové a badatelské vyučování – propojení teorie s praxí, environmentální a polytechnické aktivity.
 - Spolupráce s rodiči a komunitou – akce, dílny, společné projekty, komunitní vzdělávání. Možné orientovat i na EVVO a VUR.

3) Střední školy (SŠ)

- U středních škol šablony podporují zejména modernizaci výuky, spolupráci s praxí a osobnostní rozvoj žáků.
- Podporované aktivity s možností aplikace v oblasti EVVO a VUR:
 - Odborné vzdělávání pedagogů – stáže ve firmách, inovace výuky, moderní technologie.
 - Podpora polytechnického a odborného vzdělávání – zapojení do praxe, spolupráce se zaměstnavateli.
 - Projektové a komunitní vzdělávání – environmentální projekty, sociální a občanské aktivity.
 - Mezinárodní spolupráce a sdílení zkušeností – výjezdy, partnerské školy, společné projekty.

4) Střediska volného času a domy dětí a mládeže

- Hlavním cílem šablon pro SVČ a DDM v rámci OP JAK je zvyšování kvality a dostupnosti zájmového vzdělávání a profesní rozvoj pracovníků, kteří v těchto organizacích působí.
- Podporované aktivity s možností aplikace v oblasti EVVO a VUR:
 - vzdělávání pracovníků SVČ,
 - spolupráce pracovníků v SVČ,
 - inovativní vzdělávání účastníků zájmového vzdělávání v SVČ,
 - odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání v SVČ.

• Výzva na podporu oborových soutěží/odborných činností v příslušném roce,

1) Modul A: Podpora okresních a krajských kol oborových soutěží/odborných činností částečně financuje organizaci následujících soutěží cílených na EVVO a VUR:

- biologická a chemická olympiáda na okresní a krajské úrovni,
- přírodovědný klokan na okresní a krajské úrovni,
- středoškolská odborná činnost na okresní a krajské úrovni,
- Zlatý list a ekologická olympiáda na krajské úrovni.

V rámci této výzvy jsou financovány i ústřední kola vybraných soutěží prostřednictvím B a C modulů:

2) Modul B – Podpora ústředních kol oborových soutěží.

3) Modul C – Podpora ústředních kol odborných činností.⁴²

Cílem soutěží ve vybraných předmětech je motivovat a odměnit nejlepší žáky, kteří mají předpoklad věnovat se těmto disciplínám profesionálně.

⁴² MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Výzva na podporu oborových soutěží/odborných činností v roce 2025*. [online]. [cit. 2025-07-02]. Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/mladez/titulni-stranka-mladez-vyzva-na-podporu-remeslnych>

3.6 Aktivity Olomouckého kraje v oblasti VUR

Olomoucký kraj hraje klíčovou roli v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a vzdělávání pro udržitelný rozvoj na krajské úrovni. Povinnost zpracování koncepcí v této oblasti je krajům stanovena zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

Podle § 13 odst. 5 tohoto zákona mají kraje v samostatné působnosti dvě hlavní povinnosti:

- a) Zpracovávat, koordinovat a aktualizovat krajské koncepte environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty vycházející ze Státního programu.
- b) Podporovat rozvoj environmentálního poradenství.

Předkládaná koncepte je v souladu s cíli Olomouckého kraje, především s **Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje na období 2024–2028**, bodu 2.3. Vzdělávání pro udržitelnost:

- a) Podpora škol, školských zařízení a dalších vzdělávacích organizací v implementaci vzdělávání pro udržitelnost a podpora vzájemné spolupráce těchto subjektů a sdílení dobré praxe.
- b) Dekarbonizace škol a školských zařízení a zvyšování energetické efektivity vzdělávací infrastruktury.
- c) Podpora globálního rozvojového vzdělávání.

Koncepte se zaměřuje na implementaci specifických **opatření a aktivit** v oblasti EVVO a VUR, které jsou realizovány v rámci dotačního programu: **04_03_Program na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Olomouckém kraji na příslušný rok** (dále jen dotační program) a další aktivity jsou financované z rozpočtu Olomouckého kraje. Dotační program je vyhlašován každoročně a systematicky přispívá k naplňování cílů regionální environmentální politiky.

Dotační program **04_03_Program na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Olomouckém kraji v roce 2025** podpořil následující vzdělávací aktivity vztahující se k EVVO a VUR:

- a) realizaci osvětových akcí, projektových dnů a exkurzí,
- b) úhradu specializačního studia pro koordinátory EVVO v maximální výši 80 % dotace na akci (studium včetně exkurzí, pomůcky, ubytování),
- c) úhradu ročního poplatku programu EKOŠKOLA, EKOŠKOLKA, GLOBE, LES VE ŠKOLE,
- d) vytvoření výukových programů pro mateřské, základní a střední školy,
- e) vytvoření obsahu a organizace školní soutěže,

- f) zpracování online environmentálních materiálů (pracovní listy, kvízy, kalendáře, výukové, informační a vzdělávací materiály, periodika, publikace, aj.),
- g) vybavení a úpravu přírodní učebny a/nebo zahrady,
- h) realizaci společných projektových aktivit škol a spolupráci s veřejností,
- i) celoroční činnost středisek ekologické výchovy,
- j) podporu celoročních jednodenních a pobytových programů pro školy zaměřených na environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu,
- k) celoroční realizaci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.⁴³

Dotační program každoročně podporuje nejen celoroční činnost Sluňákova – centra ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s., a střediska ekologické výchovy Švagrov (součásti Střediska volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Doris Šumperk), ale také jeden z **nejvýraznějších ekologických festivalů v Česku – Ekologické dny Olomouc (dále jen festival)**.⁴⁴ Festival nabízí veřejnosti inspirativní setkání odborníků, umělců i aktivních občanů, kteří společně otevírají témata ochrany přírody, udržitelného rozvoje a vztahu člověka k prostředí. Novinkou budoucích ročníků **festivalu** budou **terénní exkurze určené výhradně pedagogům**. Účastníci se vydají nejen do jedinečného prostředí **Litovelského Pomoraví**, ale i do dalších zajímavých lokalit, kde získají inspiraci a praktické podněty pro svou výuku.

rok	počet podpořených projektů	celková částka v Kč
2021	30	816 837 Kč
2022	38	2 300 250 Kč
2023	47	2 400 000 Kč
2024	43	2 328 900 Kč
2025	37	2 328 400 Kč

(tab.1) Interní data OŠM (2025)

Olomoucký kraj každoročně organizuje prostřednictvím OŠM konferenci EVVO a VUR určenou pro mateřské školy a konferenci určenou pro základní a střední školy. Tyto konference mají již dlouholetou tradici, v roce 2025 se konal již 21. ročník. Kromě konferencí realizuje odbor školství a mládeže ve spolupráci s partnery také semináře, workshopy a exkurze, které

⁴³ OLOMOUCKÝ KRAJ. *Programu „04_03_Program na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Olomouckém kraji v roce 2025*. [online]. [cit. 2025-07-02]. Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/dotace-granty-prispevky-krajske-dotacni-programy-2025/04-03-program-na-podporu-environmentalniho-vzdelavani-vychovy-a-osvety-v-olomouckem-kraji-v-roce-2025-prijem-zadosti-od-6-1-17-1-2025>

Aktuální dotační krajské programy na rok 2026 jsou dostupné z: <https://www.olkraj.cz/dotace-granty-prispevky-krajske-dotacni-programy-2026/aktualni-dotacni-programy>

⁴⁴ SLUŇÁKOV – CENTRUM EKOLOGICKÝCH AKTIVIT MĚSTA OLOMOUCE, o. p. s. *Ekologické dny Olomouc*. [online]. [cit. 2025-07-02]. Dostupné z: <https://slunakov.cz/ekologicke-dny-olomouc/>

vytvářejí prostor pro sdílení a výměnu zkušeností pedagogických pracovníků a podporují odbornou diskuzi.

Dále Olomoucký kraj každoročně vyhlašuje soutěž Zelená škola Olomouckého kraje v příslušném školním roce,⁴⁵ do níž se mohou zapojit mateřské, základní i střední školy bez ohledu na jejich zřizovatele. Cílem této soutěže je ocenit školy, které aktivně přispívají k environmentálnímu vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO) a dosahují nejlepší výsledky v definovaných kategoriích.

Olomoucký kraj každoročně dofinancovává okresní a krajská kola oborových soutěží/odborných činností z Výzvy na podporu oborových soutěží/odborných činností v daném roce.

Olomoucký kraj každoročně vyhlašuje **ocenění Učitel Olomouckého kraje na příslušný rok**, které oceňuje mimořádnou práci učitelů. Ocenění mohou být učitelé středních, vyšších odborných, speciálních a základních uměleckých škol, učitelé působící v dětských domovech, pedagogicko-psychologických poradnách a domovech dětí a mládeže. Nominace mohou podávat ředitelé škol, kolegové, rodiče, žáci i veřejnost. V rámci tohoto ocenění se pravidelně objevují také aktivní učitelé, jejichž přínos spočívá nejen v kvalitní výuce, ale také v podpoře a zapojování žáků do aktivit zaměřených na ochranu přírody a udržitelný rozvoj.

Dále zajišťuje komplexní podporu činnosti dalších organizací působících v oblasti neformálního vzdělávání – a to v rovině finanční, metodické, materiální i mediální.

⁴⁵ OLOMOUCKÝ KRAJ. *Zelená škola Olomouckého kraje ve školním roce 2024/2025* [online]. [cit. 2025-07-02]. Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/skolstvi-a-mladez-prispevky-a-dotace-prispevky-z-rozpoctu-olomouckeho-kraje/zelena-skola-olomouckeho-kraje-ve-skolnim-roce-2024-2025>

3.7 Další grantové výzvy v oblasti VUR

Každoroční dotační výzvy z rozpočtu Statutárních měst nebo měst:

- Statutární město Olomouc: **Dotační program Tvorba a ochrana životního prostředí.** Žadatelem mohou být pouze **příspěvkové organizace, které nejsou zřizovány Statutárním městem Olomouc.** Dotační program se zaměřuje na podporu ekologické výchovy a osvěty, předcházení vzniku odpadů, opětovné využití a jejich recyklace, podporu obnovy a rozšiřování zeleně a přírodních prvků, včetně ochrany přírody, krajiny a ochrany zvířat, další užší priority. Podpora z dotačního programu je určena zejména na materiál, dopravu na akce, provozní výdaje spojené s realizací projektu apod.⁴⁶
- Statutární město Přerov: **Program statutárního města Přerova pro poskytování dotací na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) pro rok 2025** – podporuje pořádání osvětových akcí při příležitosti environmentálně významných dnů, zpracování a realizace environmentálně zaměřených výchovně vzdělávacích programů pro žáky, studenty nebo pedagogy na všech stupních a typech škol na území města, včetně materiálního zabezpečení a jiné aktivity. Žadatelem může být **právnícká nebo fyzická osoba**, která působí nebo hodlá v příslušném roce působit na území města Přerova v oblasti EVVO.⁴⁷
- Město Hranice: **Grantový program města Hranic, 1.1.7. Oblast životního prostředí** – podporuje projekty přispívající ke zlepšení přírodního prostředí, projekty zvyšující povědomí o ekologii. Žádat mohou **příspěvkové organizace**, realizující projekt nad rámec jejich hlavní činnosti a který není financován z běžných provozních finančních prostředků.⁴⁸
- Město Jeseník: **Individuální dotace na podporu životního prostředí a udržitelného rozvoje.** Žadatelem o individuální dotaci mohou být pouze **příspěvkové organizace, které nejsou zřizovány městem Jeseník.** Individuální dotace podporuje aktivity vedoucích k ochraně a zlepšení životního prostředí, péči o životní prostředí,

⁴⁶ STATUTÁRNÍ MĚSTO OLOMOUC. *Poskytování dotací z rozpočtu statutárního města Olomouce.*

[cit. 2025-10-15] Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/urad-online/dotace>

⁴⁷ STATUTÁRNÍ MĚSTO PŘEROV. *Program statutárního města Přerova pro poskytování dotací na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) pro rok 2025.* [cit. 2025-07-08]

Dostupné z: <https://www.prerov.eu/cs/magistrat/zivotni-prostredi/environmentalni-vychova/dotace-mesta-na-podporu-aktivit-v-oblasti-evvo/>

⁴⁸ MĚSTO HRANICE. *Grantový program města Hranic - 1.1.7. Oblast životního prostředí.* [cit. 2025-07-08]

Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/clanky/dotace-granty>

environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty, principů udržitelného využívání přírodních zdrojů, ochrany klimatu, udržitelné spotřeby a lokální soběstačnosti.⁴⁹

Nadace a nadační zdroje:

- **Nadace Partnerství:**

- Sázíme budoucnost s KB Penzijní společností 2025 – výzva se zaměřuje na výsadbu nových alejí nebo obnovu existujících alejí, a to zejména v zemědělské krajině.
- Program Sázíme budoucnost granty do 100 000 Kč – výsadba stromů a další adaptační opatření ve volné krajině.
- Sázíme budoucnost: péče o mladé stromy – výzva na ošetření mladých výsadeb stromů.
- Pro odolná města a zdravou krajinu – realizace přírodě blízkých adaptačních opatření v intravilánu obcí.⁵⁰

- **Nadace Veronica:**

- Program SPOLEČNĚ PRO PŘÍRODU 2025 – ochrana přírody, klimatu, posilování komunitních vztahů a vztahu k přírodě.⁵¹

- **Nadace ČEZ:**

- Program PODPORA REGIONŮ podporuje veřejně prospěšné projekty. Předkládané žádosti se mohou týkat podpory dětí a mládeže, zdravotnictví, sociální péče, osob s handicapem, vědy, vzdělání, kultury, sportu či životního prostředí.⁵²

⁴⁹ MĚSTO JESENÍK. *Individuální žádosti*. [online]. 2025. [cit. 2025-10-15]

Dostupné z: <https://jesenik.cz/cz/mesto-a-mestskey-urad/533-individualni-zadosti.html>

⁵⁰ NADACE PARTNERSTVÍ. *Nabídka grantů*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02]

Dostupné z: <https://www.nadacepartnerstvi.cz/granty#grants-ai>

⁵¹ NADACE VERONICA. *Program SPOLEČNĚ PRO PŘÍRODU 2025*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02]

Dostupné z: <https://nadace.veronica.cz/page/ziskej-grant/grantove-formulare.php>

⁵² NADACE ČEZ. *Program PODPORA REGIONŮ*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02]

Dostupné z: <https://www.nadacecez.cz/cs/vyhlasovana-grantova-rizeni/podpora-regionu-110046>

3.8 Dotazníkové šetření

Sběr dat proběhl v květnu až červnu 2025. Odbor školství a mládeže odeslal **dotazník**⁵³ na **577 škol všech zřizovatelů**⁵⁴ (s výjimkou základních uměleckých škol a samostatných vyšších odborných škol) a **16 zájmových školských zařízení všech zřizovatelů**. Školy s více součástmi byly požádány o vyplnění dotazníku za každou z těchto částí samostatně. Celkový předpokládaný počet respondentů, kteří měli dotazník vyplnit, činil **810 respondentů**, z toho 794 respondentů ze škol a 16 respondentů ze zájmových školských zařízení. Návratnost dotazníků u mateřských, základních a středních škol činila **431 odpovědí, což je 54,3 %**. Dotazník obsahoval 29 otázek a závěrečný dovětek. Týkal se těchto oblastí:

1. vymezení aktérů zapojených do EVVO a VUR ve školách,
2. zájem pedagogů a žáků o témata z oblasti EVVO a VUR,
3. opatření směřující k EVVO a VUR ve školách,
4. množství DVPP v oblasti EVVO a VUR ve školách,
5. priority a aktuální zaměření pedagogické a výchovné činnosti v oblasti EVVO a VUR,
6. návštěvnost nestátních neziskových a příspěvkových organizací zaměřujících se na EVVO a VUR,
7. podmínky pro zajištění EVVO na pracovišti,
8. učení ve venkovním prostředí,
9. zhodnocení působení Olomouckého kraje v oblasti EVVO,
10. témata pro aktualizaci koncepce VUR.

Návratnost dotazníků u školských zařízení dosáhla přibližně **43,5 %**, když dotazník vyplnilo celkově **7 školských zařízení ze 16 dotazovaných**. Tematicky byl dotazník pro školská zařízení sestaven podobně jako pro školy. K úpravám došlo výhradně z důvodu odlišné náplně činnosti, která vyplývá z podstaty organizace.

Údaje o počtech či procentuálním zastoupení škol a školských zařízení jsou uváděny vždy k celkovému počtu respondentů, tj. z 431 škol a 7 školských zařízení.

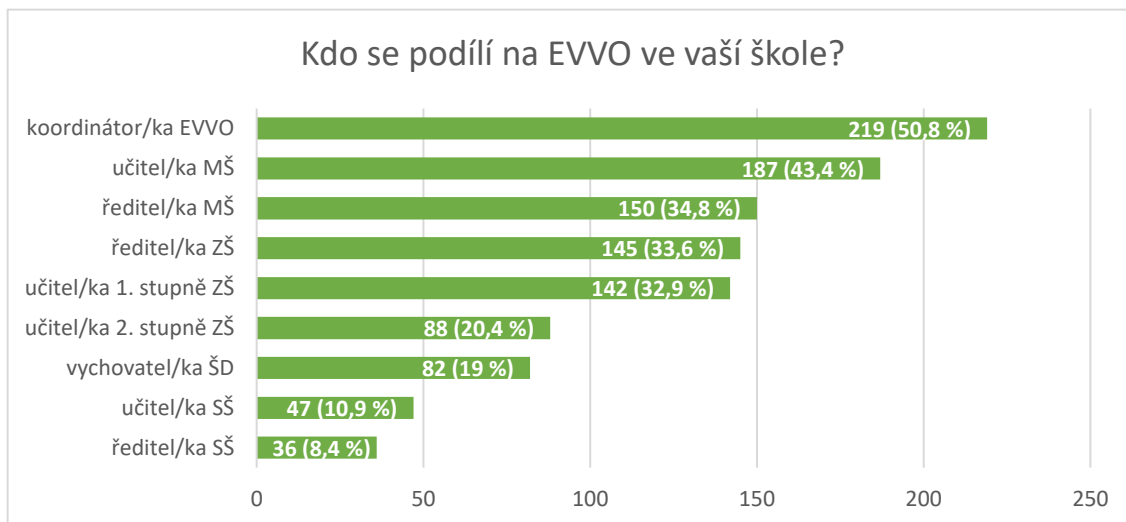
Z otázek dotazníku vyplynuly tyto skutečnosti:

- První otázka se dotazovala respondentů, kdo se ve škole podílí na EVVO. Za povšimnutí stojí srovnání zapojení ředitelů ZŠ a MŠ s řediteli SŠ. Z dat vyplývá, že třetina ředitelů MŠ a ZŠ se do EVVO zapojuje, avšak u SŠ je podíl zapojených ředitelů

⁵³ Dotazníky jsou součástí příloh koncepce.

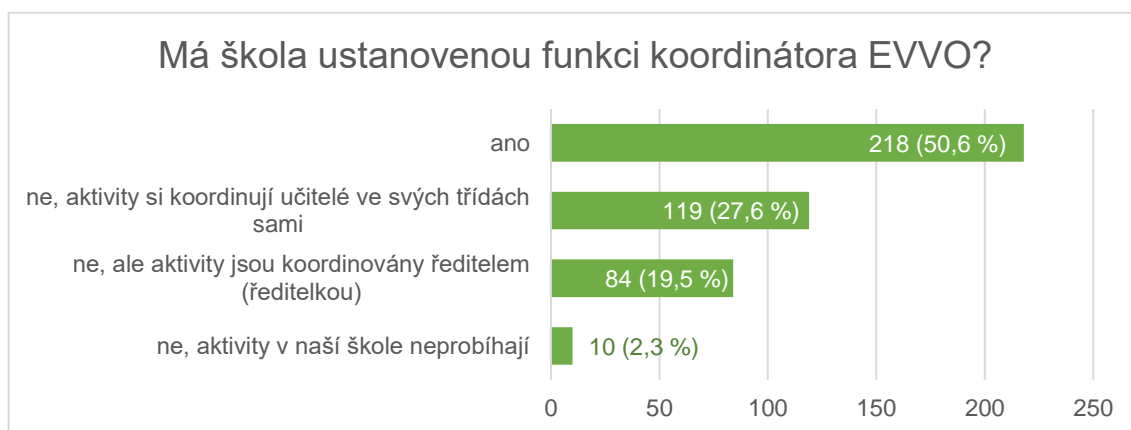
⁵⁴ OLOMOUCKÝ KRAJ. *Adresář škol a školských zařízení*. [online]. 2025. [cit. 2025-07-02]
Dostupné z: <http://www.olkraj.cz/adresar-skol-a-skolskych-zarizeni-cl-276.html>

jen osm procent. Z nízkého podílu zapojených ředitelů a pedagogů SŠ lze dovodit, že na SŠ činnost EVVO vykonává převážně koordinátor EVVO. Z dat vyplývá obecný fakt, že ve školách dochází ke spolupráci v oblasti EVVO se zapojením více osob. Tento trend je zřetelnější u MŠ a ZŠ. Je pozitivní, že klíčovou roli sehrávají koordinátoři EVVO.

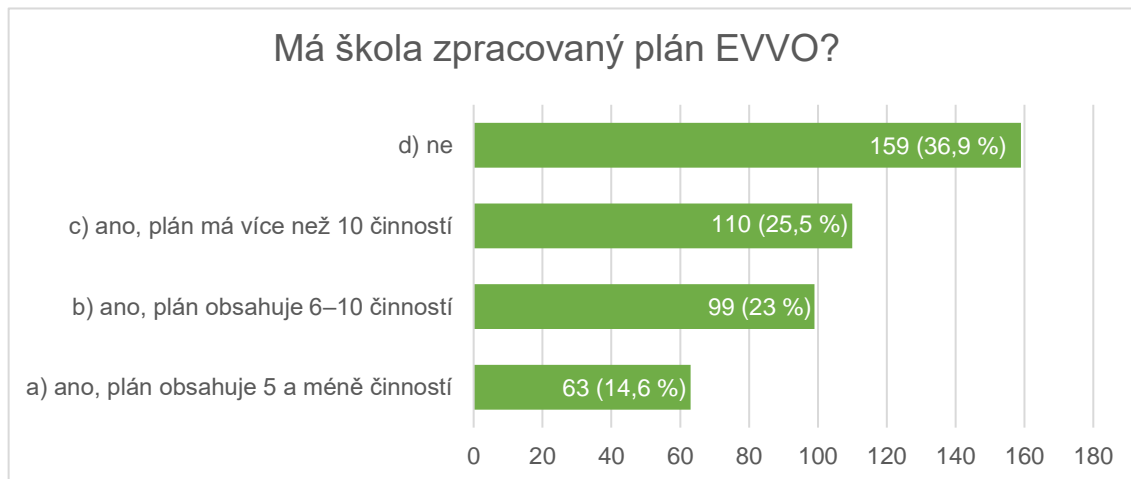
(graf 1)

- **V 81 % škol se na EVVO a VUR podílí 1 až 10 zaměstnanců.** Za zajímavé zjištění lze považovat, že existují školy, které mají zapojených výrazně více zaměstnanců – například 50 pracovníků (2 školy), 65 pracovníků (1 škola) nebo i další školy s počty nad 30 osob. Tyto školy pravděpodobně pojímají EVVO a VUR jako přirozenou součást výuky a zařazují ji do celkového chodu školy. **Ve školských zařízeních se na VUR podílí obvykle menší tým aktérů.** 6 školských zařízení uvedlo počet v rozsahu 2–5. V jednom zařízení se zapojuje 12 zaměstnanců.
- **V 50,6 % škol (MŠ, ZŠ a SŠ) je ustanovena funkce koordinátora EVVO.** Tento podíl je dostačující, avšak skýtá značný potenciál pro rozvoj a zvýšení tohoto počtu. Zároveň je pozitivním faktem, že pouze 2,3 % dotázaných uvedlo, že aktivity EVVO a VUR v jejich škole neprobíhají.

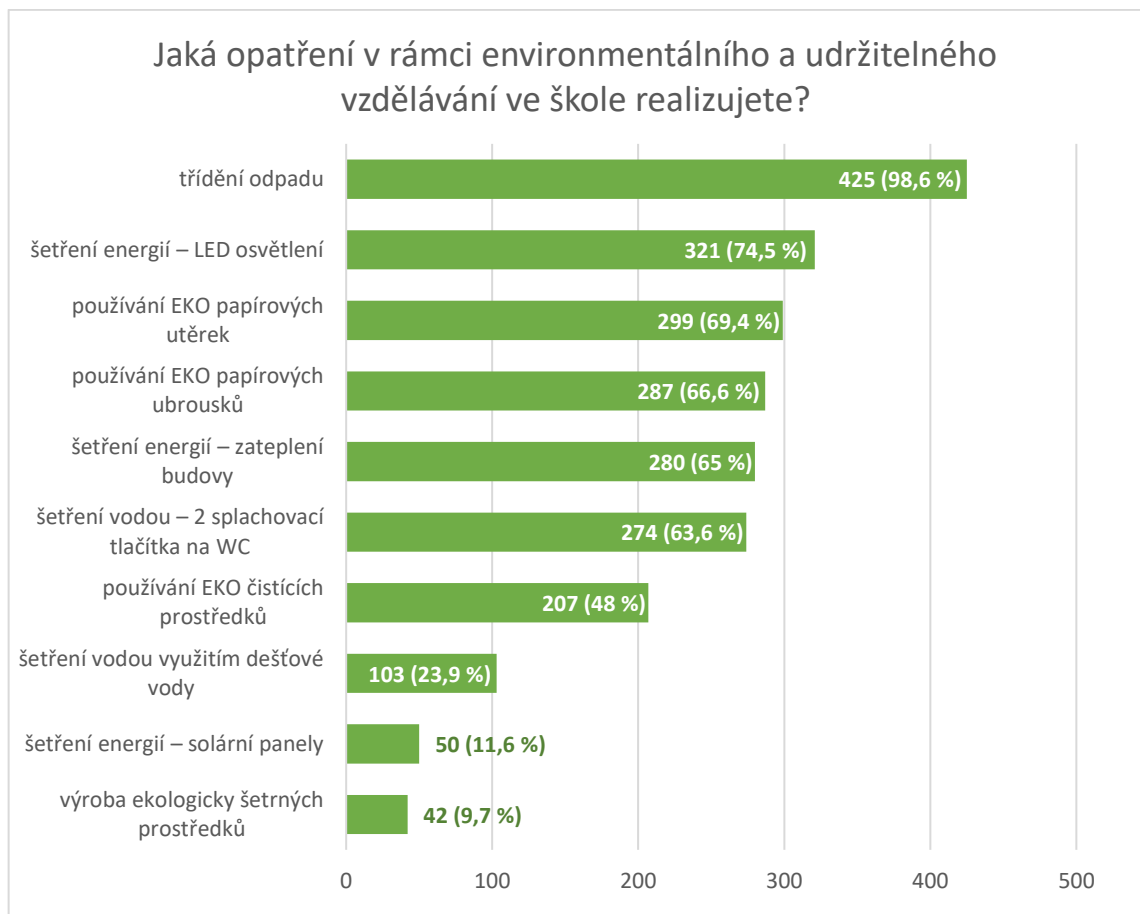
(graf 2)

- Ze získaných dat vyplývá, že cca 63 % škol má zpracovaný plán EVVO.** Pokud má škola ustanoveného koordinátora EVVO, měl by koordinátor směřovat školu k vytvoření plánu EVVO. **Z dat vyplývá, že 54 škol, které mají koordinátora EVVO, nemá zpracovaný plán EVVO.** 25,5 % škol je v oblasti EVVO velmi aktivních, protože z dat dotazníku vyplývá, že jejich plán EVVO obsahuje 10 a více aktivit. Právě počet aktivit může být indikátorem zvýšené aktivity v oblasti EVVO.

(graf 3)

- Z otázek týkajících se **realizace konkrétních EVVO a VUR opatření environmentálního** a udržitelného charakteru lze dovodit, že 425 škol (**98,6 %**) ve svých budovách **třídí odpad**. Po cca 20 letech trvající kampani a vzdělávání, kterou prováděla střediska ekologické výchovy i ekocentra, lze toto číslo označit za výborný výsledek. Tento výsledek v oblasti třídění podtrhují různá celostátní ocenění Olomouckého kraje i ocenění některých měst v OLK udělené za míru třídění odpadu. Sluňákov vedl ve spolupráci se Statutárním městem Olomouc celou řadu kampaní na třídění odpadů. **Za pozitivní lze také považovat fakt, že takřka 75 % škol svítí pomocí LED osvětlení.** Otázka ale nedefinuje míru využití LED svítidel v jednotlivých školách, takže nelze dovozovat, zda školy mají všechna svítidla s technologií LED. **Za překvapivé lze označit množství škol, které používají EKO papírové ubrousky a EKO papírové utěrky. Více než 2/3 lze považovat za úspěch.** Využívání solárních panelů v 11,6 % škol je možné hodnotit jako relativně nízké číslo. **48 % škol využívá EKO čisticí prostředky. Školská zařízení v dotazníku dosáhla podobných výsledků.** Nejčastěji jsou aplikována opatření třídění odpadu a LED osvětlení.

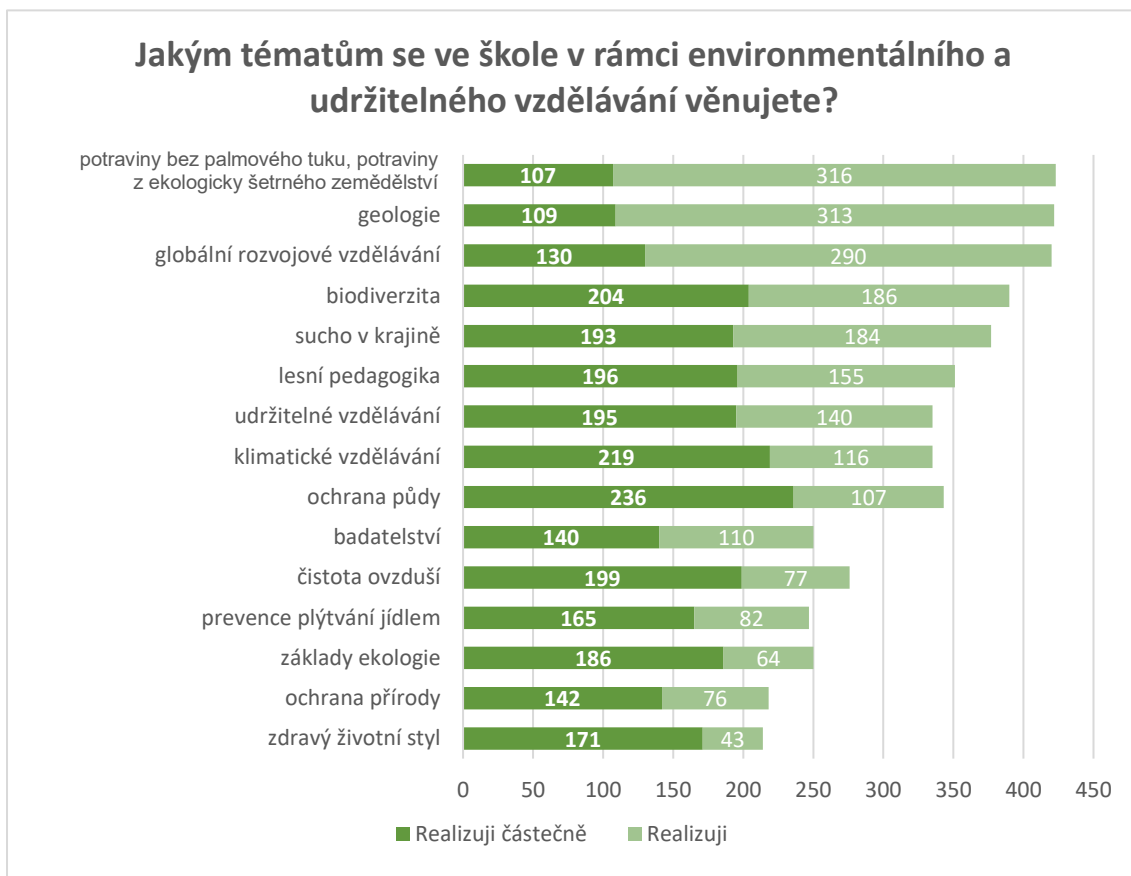

(graf 4)

- Otázka č. 5 se dotazovala respondentů na **další aktivity, které ve škole realizují**, ale nebyla uvedena ve výčtu. Výstupy lze shrnout do následujících kategorií.
 - **Třídění a recyklace:**
 - Třídění až na 11 složek, včetně sběru pečiva pro zvířata.
 - Recyklace odpadového materiálu ve výtvarné výchově a praktických činnostech.
 - Sběr tonerů, baterií, elektroodpadu, PET víček a hliníku.
 - Kompostování bioodpadu na školních zahradách, včetně vermi-kompostérů.
 - **Pěstování, přírodní učebny a zahrady, zahradničení:**
 - Permakulturní zahrady, vyvýšené záhony, pěstování vlastní zeleniny pro školní jídelny.
 - Pěstování bylin, zeleniny, ovoce, včetně využití dešťové vody a kompostu.
 - Chov čmeláků pro opylování okolních rostlin.
 - Výsadby stromů.
 - Péče o přírodní učebny, hmyzí hotely, biotopy.
 - **Úsporná energetika:**
 - Solární panely, FVE, tepelná čerpadla (včetně plánovaných).
 - Rekuperace vzduchu, venkovní žaluzie, regulace teploty.
 - Zavádění termostatických hlavic, moderní plynové kotle.
 - Služba na zhasínání světel v prázdných prostorách.
 - **Úspora vody:**
 - Perlátory, spořiče vody na kohoutcích i WC.
 - Využití dešťové vody na zalévání záhonů.
 - Děti se učí správně a úsporně mýt ruce.
 - **Úklidové akce:**
 - Uklidíme Česko.
 - Úklidy kolem škol a ve své obci.

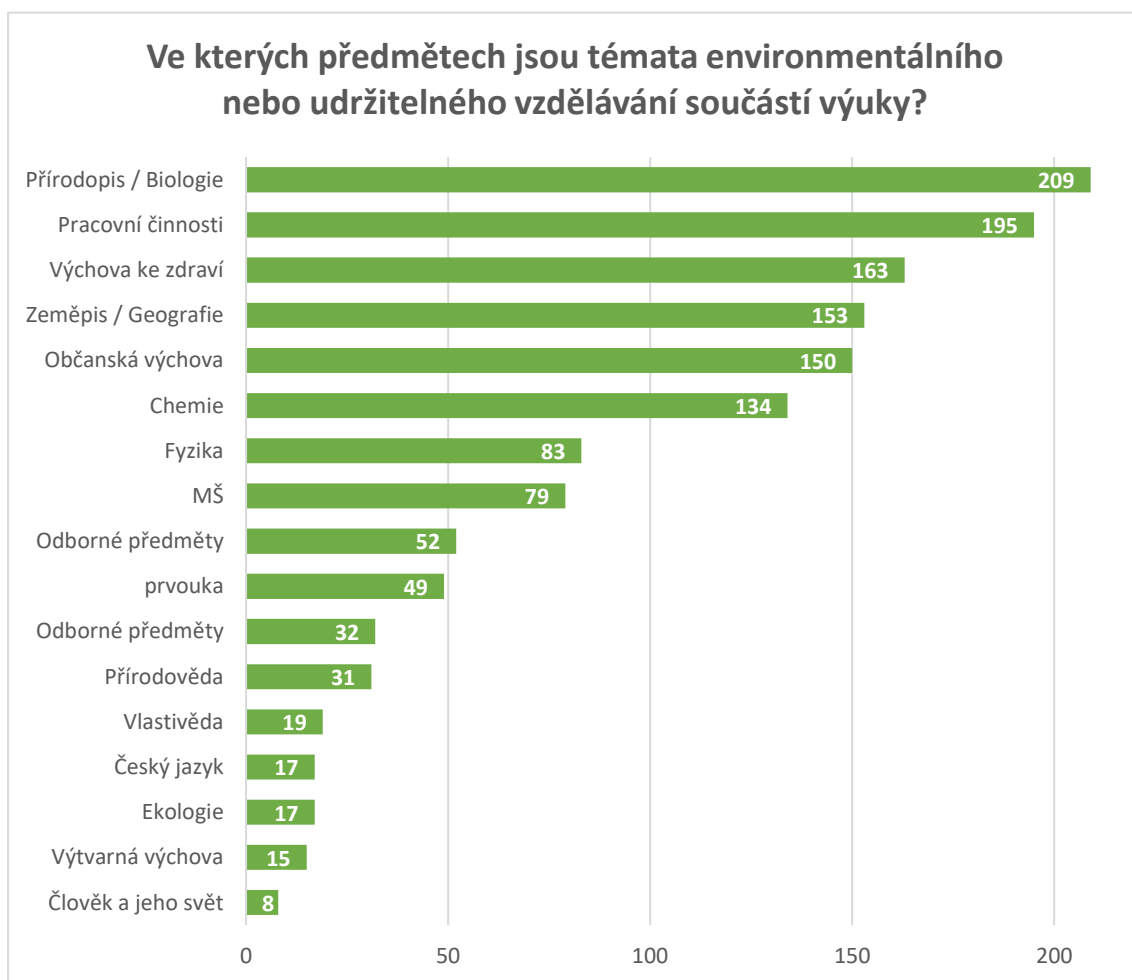
- Respondenti nejčastěji realizují v oblasti EVVO a VUR: **Osvětové akce** (Den Země, Den stromů nebo Den parků) **realizuje 88,8 % škol**. Významné zastoupení má také **tvorba a údržba školní zahrady** (70,9 %) a **spolupráce s eko-organizacemi** (68,1 %). Tyto výstupy podtrhují dlouholeté směřování EVVO a VUR. Lze konstatovat, že se jedná již o tradiční aktivity s pevným zakotvením v českých školách. Za zmínku stojí i necelých **60 % škol, jejichž pedagogové připravují a realizují své výukové EVVO programy**. V navazující otázce č. 6, ve které respondenti mohli otevřeně uvést aktivity, které nebyly vyjmenovány, nejčastěji zazněly projekty **Recyklohraní (13 škol)** a také **Uklid'me Česko (14 škol)**. **Školská zařízení** nejčastěji uvedla **realizaci DVPP** pro pedagogy škol, realizaci **kroužků v oblasti ochrany přírody** a také realizaci a **nabídku vlastních výukových programů** pro školy.
- Z dat dotazníku také vyplývá, že téměř polovina škol (48,72 %) neprovádí environmentální aktivity v mimoškolní činnosti. **Nejsilnější postavení v mimoškolní činnosti má školní družina, kdy 41,5 % škol začleňuje prvky EVVO a VUR do činnosti školní družiny**. Za pozitivní lze považovat i výstup v počtu **ekologických a přírodovědných kroužků**. Celkově se jedná o 95 škol, což představuje 22,04 % zastoupení z celkového počtu respondentů. **Zajímavým ukazatelem může být i počet škol, kde kroužky vede přímo pedagog dané školy**. Z celkového počtu 95 škol se jedná o 63 škol, což jsou cca 2/3.
- Z odpovědí na otázku č. 8 vyplývá, že **školy se nejčastěji věnují základním tématům ekologie, ochrany přírody a zdravému životnímu stylu**. Jedná se o témata, která jsou již dostatečně probádána a také nad jejich nastavením panuje shoda. Tato témata jsou často součástí „běžné“ výuky i mimoškolních aktivit a představují základní pilíře EVVO ve školách. V dotaznících **pro školská zařízení** byla získána **podobná data**. Nejčastěji zmiňovaná témata jsou prevence plýtvání jídlem, základy ekologie, zdravý životní styl a ochrana přírody.

- Z dat lze také dovodit, že **novější směry jako VUR a klimatické vzdělávání se do škol dostávají pomalu**. Průměrné skóre může naznačovat, že zájem škol o konkrétní a prakticky uchopitelné aspekty udržitelnosti roste.

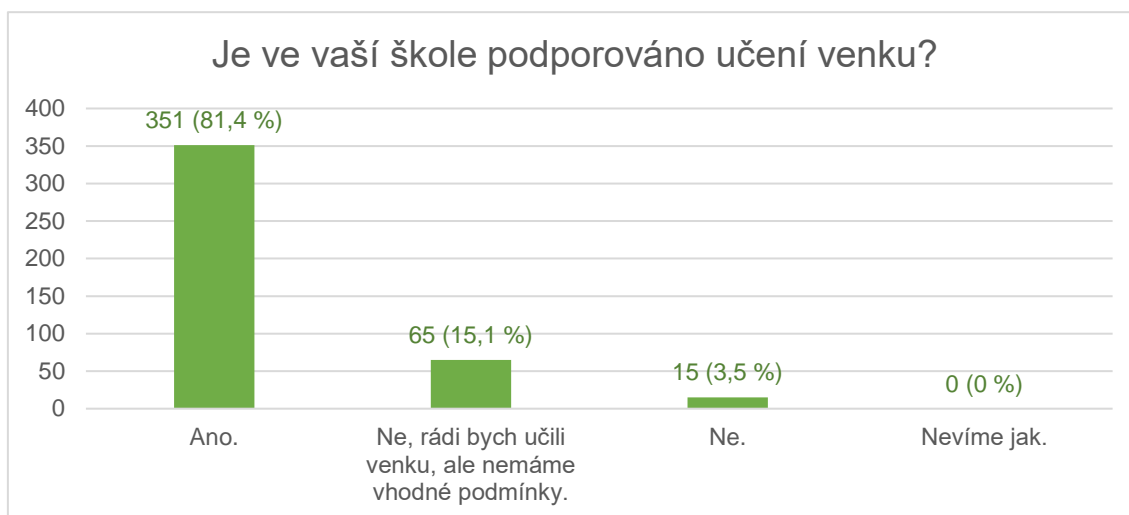
(graf 5)

- Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejčastěji jsou **témata EVVO a VUR** zařazována do **výuky přírodopisu/biologie (209 odpovědí)** a **pracovních činností (195 odpovědí)**. Jsou to předměty, u kterých lze EVVO a VUR nejsnadněji aplikovat, protože jsou obvykle do obsahu daného předmětu přímo integrovány. Silně zastoupenými předměty jsou: **výchova ke zdraví (163)**, **zeměpis (153)** a **občanská výchova (150)**, které svým obsahem pokrývají širší souvislosti udržitelnosti – od zdravého životního stylu po společenskou odpovědnost. Nižší četnost výskytu v předmětech jako vlastivěda, český jazyk, výtvarná výchova nebo „Člověk a jeho svět“ však naznačuje, že potenciál mezipředmětového propojení zůstává částečně nevyužit. Přitom právě humanitní a tvořivé předměty mohou pomoci uchopit environmentální témata z hodnotového nebo kulturního hlediska, a působit tak na postoje žáků.

(graf 6)

- Více než 4/5 škol (**81,4 %**) uvedlo, že je v jejich škole podporováno učení venku. To lze považovat za silnou podporu a zájem škol k využívání venkovního prostředí pro výuku. Po přičtení dalších cca 15 % škol, které mají zájem, ale nemají vhodné podmínky, se dostáváme k pozitivnímu výsledku **96,5 % škol se zájmem o výuku venku**. Stejně tak školská zařízení podporují učení venku. 5 ze 7 školských zařízení odpovědělo, že v zařízení je podpora pro učení venku.

(graf 7)

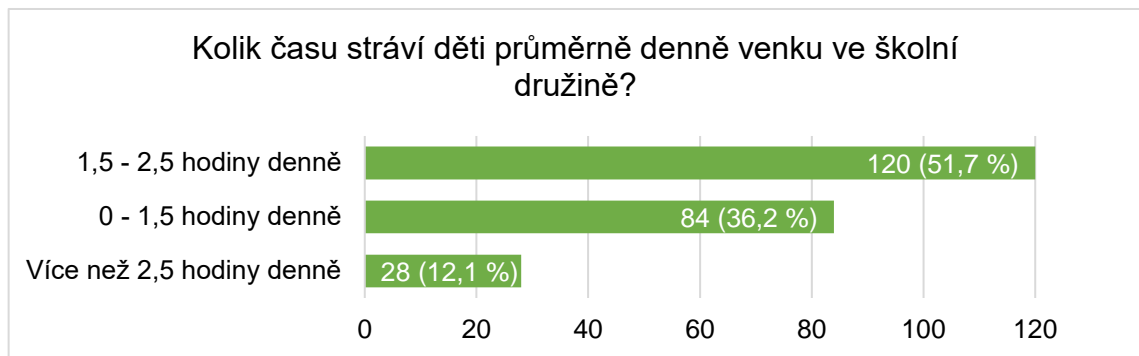
- Odpovědi na otázku č. 10 týkající se předmětů vyučovaných venku ukazují na **značnou rozmanitost a odlišný přístup v závislosti na typu vzdělávací instituce**. Respondenti z **mateřských škol odpověděli**, že venku realizují řízenou činnost i volnou hru. Také ve venkovním prostředí vyučují integrované bloky výuky a realizují další aktivity dle ŠVP. Pedagogové MŠ v dotazníku uvedli, že jejich cílem při práci s dětmi je všestranný rozvoj, který probíhá formou prožitkového učení i pomocí vnímání všemi smysly. Tyto činnosti zahrnují péči o zahradu, pozorování a bádání. Mnoho mateřských škol se snaží přesouvat ven vše, co je možné, a to zejména v jarních a letních měsících. **U základních a středních škol** panuje shoda na tom, že venku lze v závislosti na počasí, tématu a dostupnosti venkovní učebny vyučovat téměř všechny předměty. Nicméně jasně dominují předměty přírodovědného zaměření: prvouka, přírodověda, přírodopis, biologie a ekologie. Velmi často respondenti zmiňovali i pracovní činnosti, výtvarnou a tělesnou výchovu. Z odpovědí lze dovodit obecné tvrzení, že venkovní prostory jsou pedagogy vnímány jako **flexibilní prostředí, kde je možné učit žáci na základě bezprostředního prožitku**, ať už se jedná o přírodní vědy, jazyky nebo pracovní činnosti.

- Z celkového počtu 326 odpovědělo 27,3 % škol, že **týdně probíhají venku 2 hodiny výuky**. Dalších 18,7 % škol uvádí 1 hodinu týdně a 12 % škol 3 hodiny. To znamená, že přibližně **60 % škol poskytuje venkovní výuku v rozsahu 1–3 hodin týdně**. Když posoudíme výuku venku v rozmezí 1–5 hodin výuky, tak dojdeme k číslu 75 % škol. Za zmínku stojí informace, že **10,7 % škol uvádí až 10 hodin týdně**, což je významný podíl výuky realizované venku. **4,3 % škol udává dokonce 15 hodin**. Tyto školy svojí odpovědí dávají najevo intenzivnější zapojení konceptu venkovního učení do běžného rozvrhu a chodu školy. Dalším výpočtem lze zjistit, že v 18 % škol žáci tráví výukou venku průměrně 10 a více hodin. Celkově výsledky ukazují, že venkovní výuka je přítomna v mnoha školách. Existuje však velká variabilita, což signalizuje prostor pro sdílení inspirací, metod a podpory škol, které mají potenciál rozsah výuky venku dále rozšířit.

Počet hodin	Četnost odpovědí
0	8
1	61
2	89
3	39
4	18
5	37
6	6
7	3
8	4
9	2
10	35
11	1
12	1
14	2
15	14
16	1
20	4
25	1

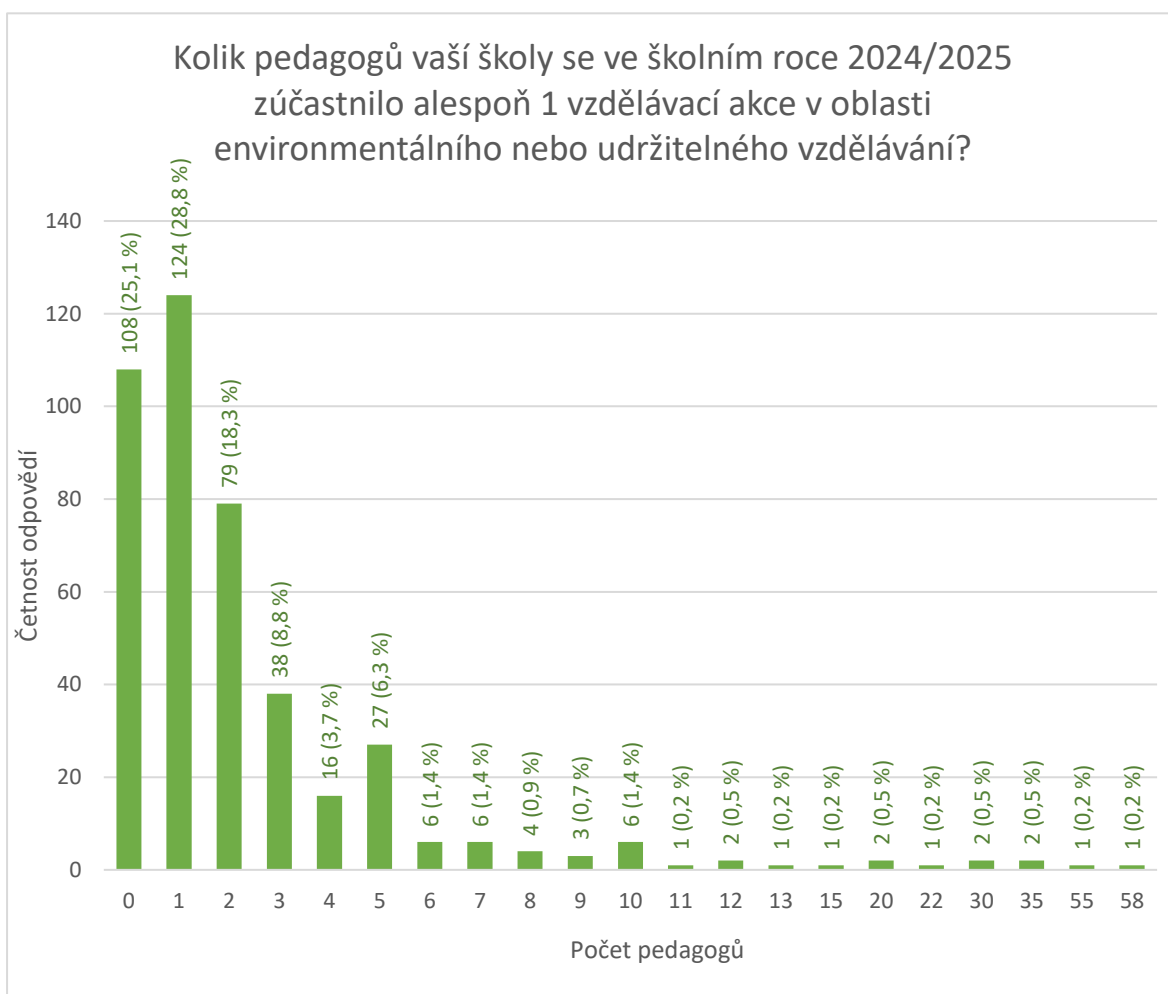
(tab. 2)

- Data také ukazují, že **ve školních družinách se pohyb venku aplikuje častěji než ve výuce**. V cca 50 % škol žáci stráví venku 1,5 - 2,5 hodiny denně. **Výsledky ukazují, že pobyt venku je důležitou součástí programu školních družin**, avšak zároveň existuje prostor pro jeho rozšíření. Lze například podporovat školy v budování kvalitního venkovního zázemí a sdílení příkladů dobré praxe, jak efektivně venkovní čas organizovat.

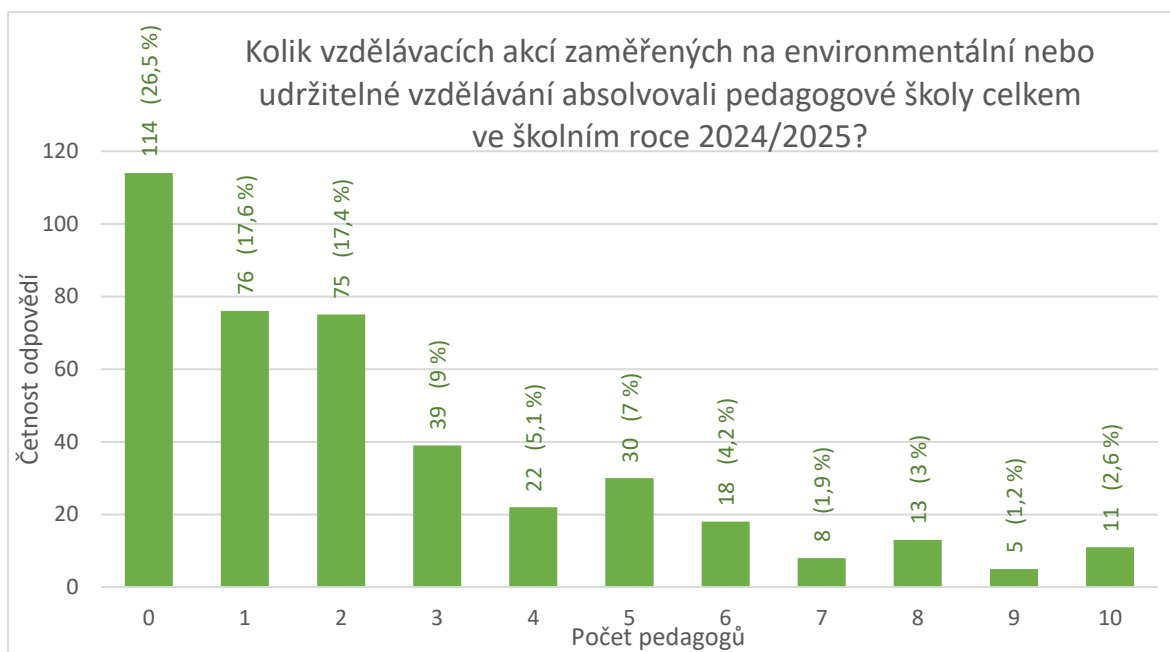
(graf 8)

- Z odpovědí na otázku č. 13 a) týkajících se počtu pedagogů, kteří se zúčastnili DVPP vyplývá, že čtvrtina škol (25,1 %) nezapojila v daném školním roce do vzdělávání v oblasti EVVO a VUR žádného pedagoga. Dalších 28,8 % škol uvádí pouze jednoho účastníka. **Téměř 91 % škol přihlásilo 1–5 pedagogů v daném školním roce na vzdělávací akci EVVO nebo VUR.** Výjimečné případy s 10 a více pedagogy, které odpovídají pouze cca 5 % škol, ukazují, že některé školy vnímají EVVO a VUR jako součást širšího školního rozvoje. **Školská zařízení vykazují podle dat spíše menší zájem o DVPP v oblasti EVVO a VUR.** U 6 školských zařízení byl uveden počet pedagogů v rozsahu 1–4. Pouze jedno školské zařízení uvedlo 5 pedagogů.

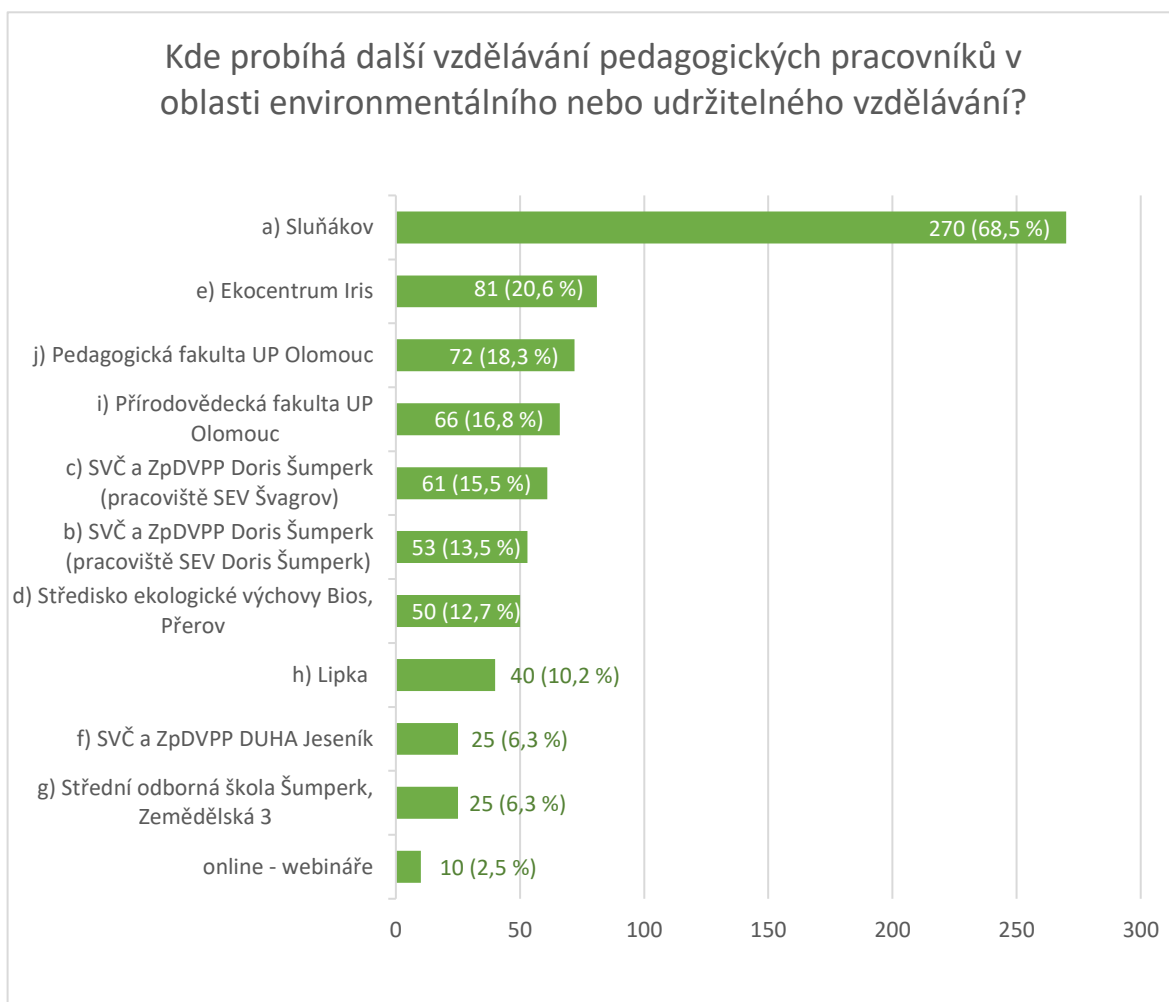
(graf 9)

- Z odpovědí dále vyplývá, že **cca čtvrtina škol nevysílá své pedagogy na DVPP tematicky orientované na EVVO a VUR**. Celkově výsledky potvrzují fakt, že zájem o odborné vzdělávání v oblasti udržitelnosti na školách existuje, ale jeho intenzita je velmi nerovnoměrná. Zatímco některé školy mají aktivní a široce zapojený tým, jiné se zatím nezapojily vůbec. **Školská zařízení uvedla data v rozsahu 1–25 akcí**. Vzhledem k velikosti vzorku data školských zařízení v této otázce neovlivňují směřování koncepce a jednotlivých opatření.

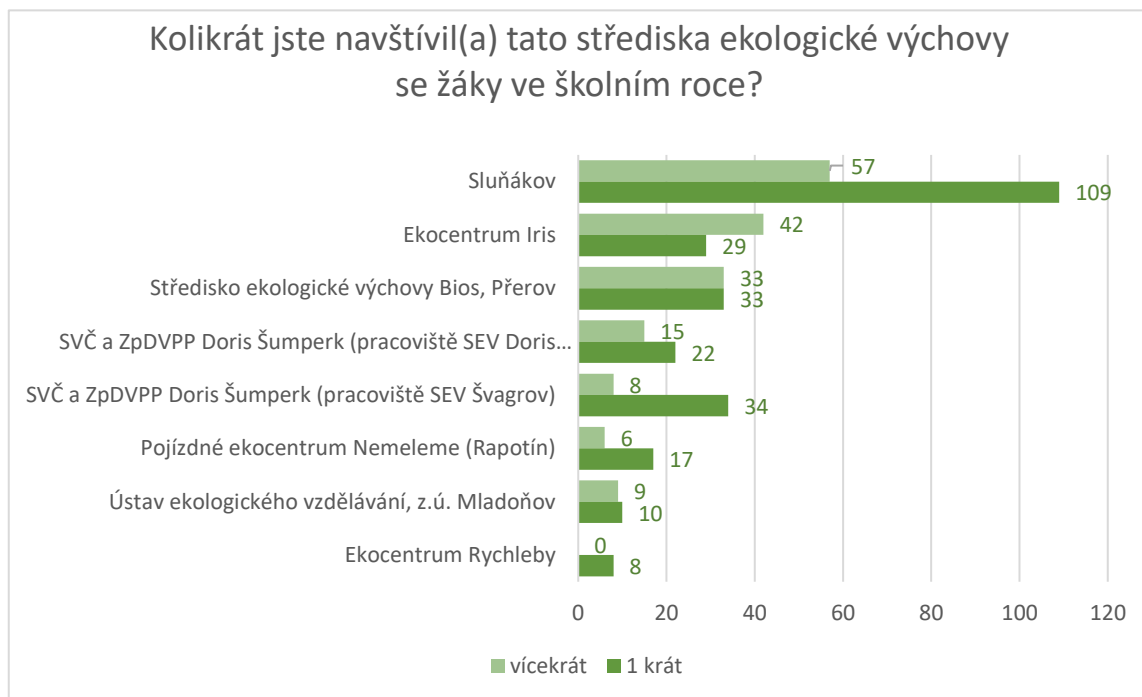
(graf 10)

- Mezi pedagogickými pracovníky jsou nejvíce oblíbené programy ve **Sluňákově – centru ekologických aktivit města Olomouce (68,5 %)**. Tento dominantní výsledek svědčí o silné reputaci Sluňákova, o jeho široké nabídce a také zaměření na tuto cílovou skupinu. **Druhé místo patří Ekocentru Iris (20,6 %)**, což naznačuje, že i tato instituce má stabilní pozici mezi pedagogickými pracovníky. Následují **Pedagogická fakulta UP Olomouc (18,3 %)** a **Přírodovědecká fakulta UP Olomouc (16,8 %)**, což ukazuje na stabilní zapojení vysokých škol. **Velmi malý podíl připadá na online webináře (2,5 %)**, což může ukazovat na nižší zájem o tento formát, nebo to může být způsobeno skutečností, že pedagogové preferují osobní účast na vzdělávacích akcích, kde mohou získat hlubší interakci a zkušenosti. **U školských zařízení nejvíce odpovědí získal také Sluňákov.**

(graf 11)

- Odpovědi na otázku č. 15: „Kolikrát jste navštívil(a) tato střediska ekologické výchovy se žáky ve školním roce?“ opět potvrzují výsadní postavení Sluňákova. Celkově lze z dat odvodit, že většina SEV má návštěvy spíše jednorázového charakteru, ale **Sluňákov, Ekocentrum Iris a SEV Bios, Přerov vykazují stabilní zájem a vyšší počet opakovaných návštěv. Podobné výsledky byly dosaženy v dotazníku pro školská zařízení.**

(graf 12)

- Doplnující otázka umožňovala respondentům vyjmenovat další střediska ekologické výchovy, která nebyla uvedena v taxativním výčtu v předchozí otázce. Nejčastěji navštěvovaná další střediska ekologické výchovy jsou SVČ a ZpDVPP Duha Jeseník, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace, ORNIS – ornitologická stanice Muzea Komenského v Přerově, p. o. a Pevnost poznání.

Název střediska ekologické výchovy	Četnost
SVČ a ZpDVPP Duha Jeseník	10
Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace	6
ORNIS – ornitologická stanice Muzea Komenského v Přerově, p. o.	6
Pevnost poznání	6

(tab. 3)

- Otázka č. 16 se dotazovala na **počet návštěv eko-organizací** se žáky ve školním roce. Vyplyvá z nich, že nejnavštěvovanějšími eko-organizacemi jsou Pevnost poznání, ZOO Olomouc, příspěvková organizace a Lesy České republiky, s. p. Odpovědi jsou dále shrnuty v tabulce č. 4.

Odpověď	0	1	vícekrát
Pevnost poznání	185	139	107
ZOO Olomouc, příspěvková organizace	209	133	89
Lesy České republiky, s. p.	359	50	22
ORNIS – ornitologická stanice Muzea Komenského v Přerově, p. o.	375	31	25
Dům dětí a mládeže Olomouc	376	31	24
Sdružení D, z. ú.	380	26	25
Informační středisko CHKO Litovelské Pomoraví	384	34	13
DětiNaVětvi	390	22	19
Střední lesnická škola, Hranice, Jurikova 588 (nejen arboretum)	399	18	14
Základní škola a Dům dětí a mládeže Krasohled Zábřeh, Severovýchod 484/26, okres Šumperk	405	9	17
Vojenské lesy a statky ČR, s. p.	399	22	10
Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s. r. o.	402	21	8
Arpok, o. p. s.	407	15	9
Dům dětí a mládeže Litovel	409	16	6
Český svaz ochránců přírody	414	8	9
Informační středisko CHKO Jeseníky	412	19	0
Národní lesnický institut (pobočka Olomouc, dříve ÚHUL)	418	10	3
Klub ekologické výchovy, z. s.	423	8	0
Hnutí Brontosaurus	427	4	0
Česká společnost pro ochranu netopýrů	428	3	0
NAŠE SPOLEČNÁ KRAJINA z. s.	431	0	0

(tab. 4)

- Doplnující otázka umožňovala respondentům vyjmenovat **další eko-organizace**, které nebyly uvedeny ve výčtu. Využitím sumarizace došlo k přehledu nejčastěji zmiňovaných eko-organizací. Respondenti nejčastěji navštěvují SEV v jiných krajích, zoologické a botanické zahrady mimo Olomouc, farmy, muzea, technické služby.

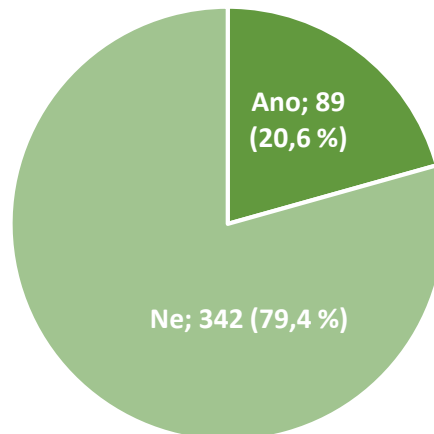
- Na otázku týkající **se spolupráce při organizaci osvětových akcí** pro veřejnost, výukových programů či exkurzí respondenti odpověděli následovně. Organizace s nejvyšším počtem odpovědí jsou uvedeny v tabulce č. 5.

Název eko-organizace	Četnost
Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o.p.s	68
Ekocentrum IRIS	49
UP Olomouc (PřF UP, PdF UP)	35
Lesy ČR, s. p.	23
SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk	22
SVČ a ZpDVPP DUHA Jeseník	16

(tab. 5)

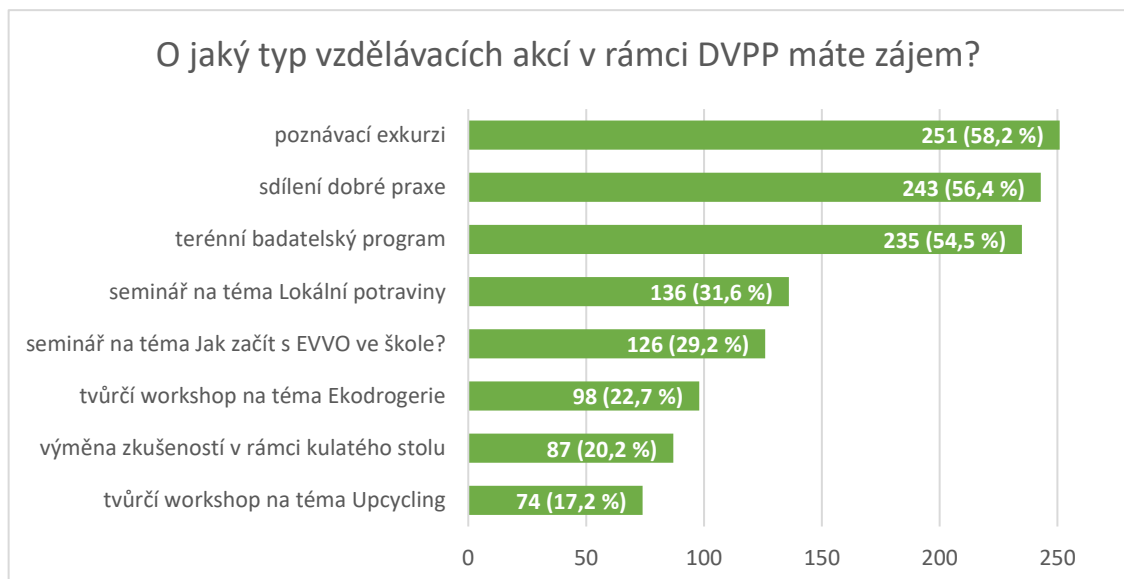
- Pouze 20,65 % škol (89 z 431 odpovědí) získalo finanční prostředky z krajských, státních nebo jiných programů či nadací v období 2023–2025.** Ve stejném časovém období získala finanční podporu **pouze 2 školská zařízení (z celkových 7).** **Významným krokem by mohlo být zjednodušení procesu podávání žádostí, což by v budoucnu mohlo vést k větší účasti škol.**

Získala škola finanční prostředky z krajských, státních nebo jiných programů či nadací v období 2023–2025?

(graf 13)

- V oblasti DVPP projevují pedagogové největší zájem o badatelské aktivity a ekologická témata, zejména ta zaměřená na biodiverzitu, ochranu přírody a životního prostředí.** Témata jako třídění odpadu, energie nebo voda se objevují jen velmi okrajově. Školská zařízení stojí nejvíce o sdílení dobré praxe, seminář na téma lokálních potravin a poznávací exkurze. Dotazník také u respondentů zjišťoval, o jaký typ vzdělávacích akcí mají zájem. Výsledky odpovědí prezentuje graf 14.

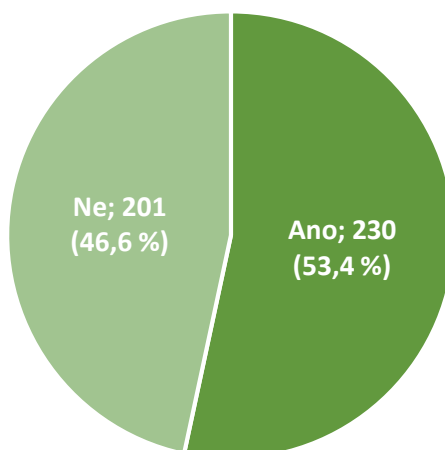
(graf 14)

- V tabulce č. 6 je shrnutí odpovědí na otázku týkající se **typu vzdělávacích akcí v rámci DVPP**. Respondenti nejvíce prezentovali zájem o poznávací exkurze, sdílení dobré praxe a také terénní badatelské programy. Další odpovědi jsou uvedeny přehledně v tabulce.

Možnost	Počet odpovědí	%
poznávací exkurzi	251	58,24 %
sdílení dobré praxe	243	56,38 %
terénní badatelský program	235	54,52 %
seminář na téma Lokální potraviny	136	31,55 %
seminář na téma Jak začít s EVVO ve škole?	126	29,23 %
tvůrčí workshop na téma Ekodrogerie	98	22,74 %
výměna zkušeností v rámci kulatého stolu	87	20,19 %
tvůrčí workshop na téma Upcycling	74	17,17 %
Webináře	10	2,32 %
Učení venku	1	0,23 %
Inspirace do běžné výuky	1	0,23 %

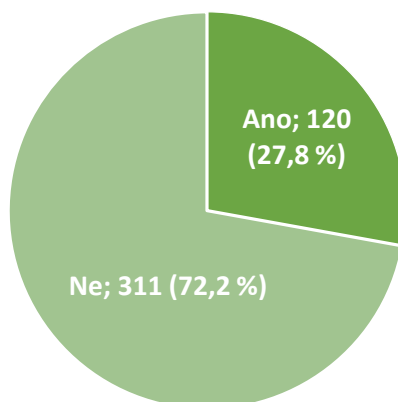
(tab. 6)

- Z dat dotazníku také vyplývá, že 230 respondentů zná online publikaci „**Ekologická výchova Olomouckého kraje na příslušný školní rok**“. Opačnou odpověď v dotazníku uvedlo 201 respondentů.

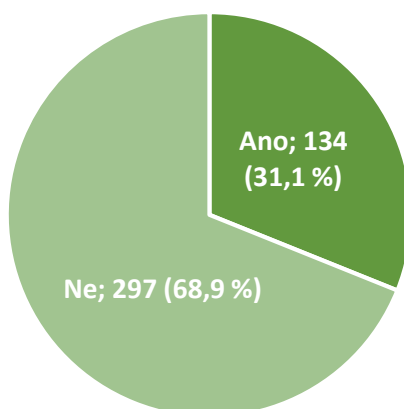
(graf 15)

- Online publikaci „**Ekologická výchova Olomouckého kraje na příslušný školní rok**“ využívá 27,8 % dotazovaných respondentů. **Zbývajících 72,2 % online publikaci nevyužívá.** Mezi školskými zařízeními existují 3 organizace, které publikaci využívají.

(graf 16)

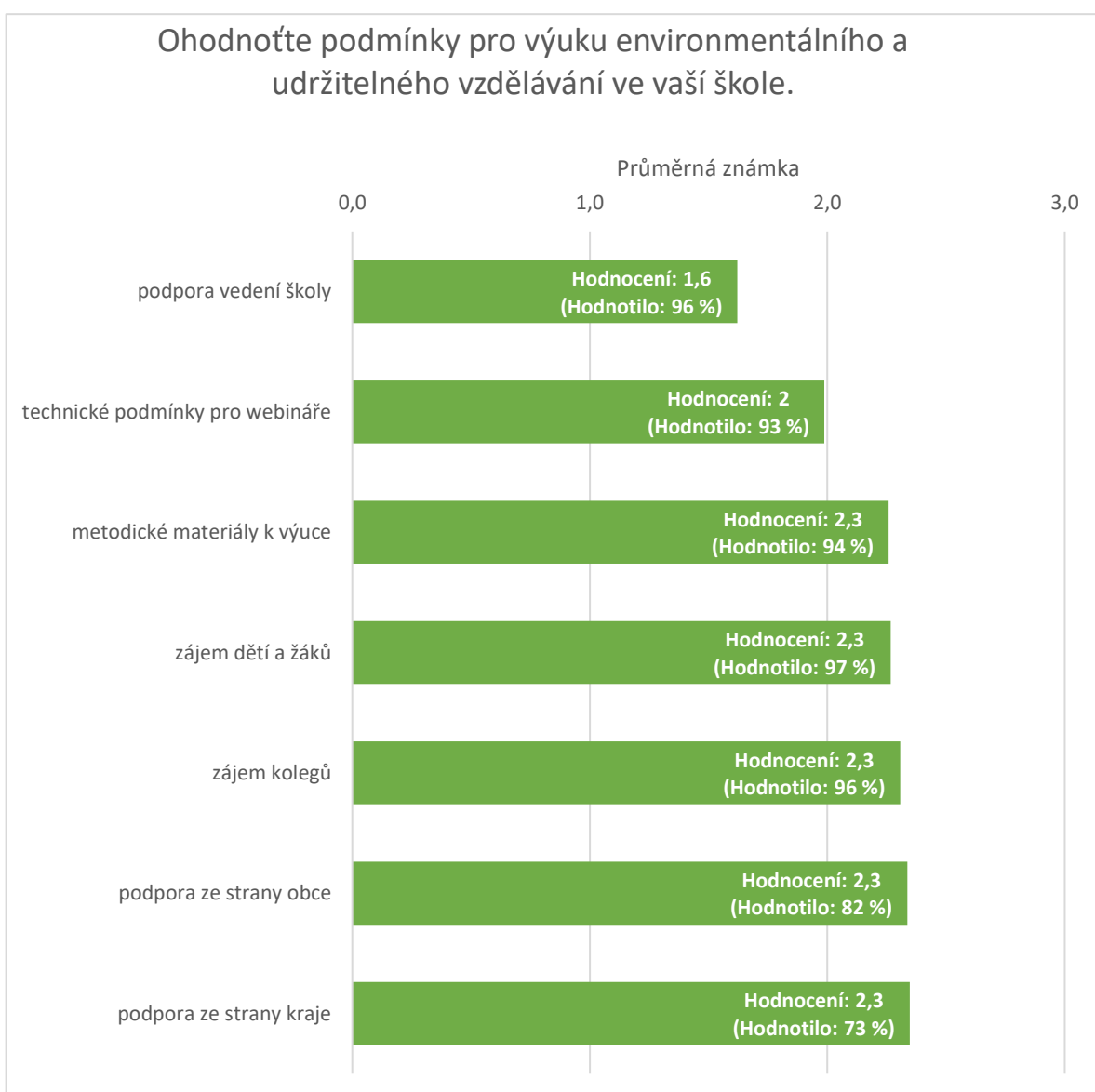
- Respondenti velmi málo využívají jiné metodické materiály z webu Olomouckého kraje. **Pouhých cca 31 % využívá materiály umístěné na webu.** Z odpovědí školských zařízení vyplývá, že 3 organizace jiné metodické materiály využívají.

(graf 17)

- Data ukazují, že většina respondentů hodnotí **podmínky pro výuku EVVO na své škole jako převážně příznivé.** Nejlépe hodnocenou oblastí je jednoznačně podpora ze strany vedení školy, která dosáhla vynikající průměrné známky 1,6. Tento výsledek není zcela relevantní, protože samotní ředitelé se podíleli na vyplňování dotazníku. Dobré hodnocení získaly rovněž technické podmínky pro webináře (2,0) a metodické materiály k výuce (2,3). Podobně pozitivně byla vnímána i motivace žáků a kolegů. Naopak rezervy byly identifikovány především v oblastech venkovní výuky a terénních aktivit. **Nejnižší hodnocení obdržela venkovní učebna (2,8) a dostupnost aktivit**

lesní pedagogiky, eko-organizací a středisek ekologické výchovy (všechny shodně 2,7). Tyto výsledky naznačují, že školy mají omezený přístup k venkovním výukovým prostorům a spolupráci s externími subjekty, které by mohly výuku významně obohatit. Za zmínku stojí i relativně **slabší hodnocení podpory ze strany rodičů (2,6) a projektové gramotnosti (2,5)**, což může ukazovat na potřebu posílit komunitní a mezioborovou spolupráci i kompetence pedagogů v oblasti řízení projektů. Celkově lze konstatovat, že školy mají dobrý základ pro realizaci EVVO a VUR, ale zároveň existuje prostor pro zlepšení zejména v oblasti praktického a terénního vyučování, podpory z vnějšího prostředí (obec, kraj, rodiče) a dalšího rozvoje metodické a projektové podpory.

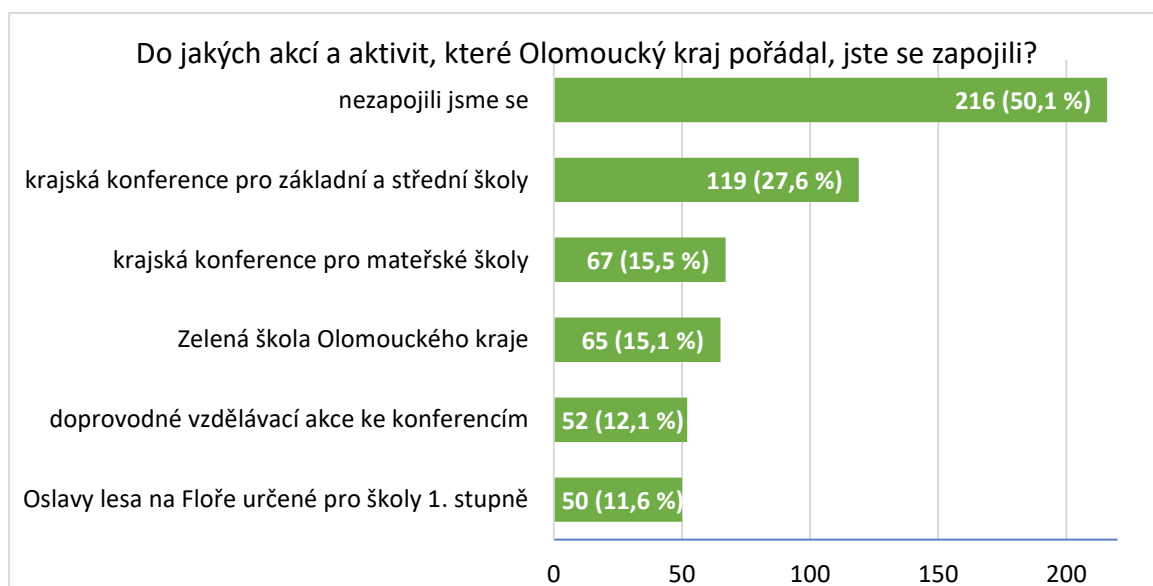
(graf 18)

- Působení Olomouckého kraje v oblasti EVVO a VUR je respondenty hodnoceno následovně. Pro hodnocení využili respondenti školního známkování.

Známka:	1	2	3	4	5	Bez odpovědi	Průměrná známka
Komunikace Olomouckého kraje směrem ke školám	100	118	80	13	13	107	2,1
Informační role a osvětová činnost OLK směrem k širší veřejnosti	54	112	61	13	11	180	2,3
Celkové tematické zaměření dotační podpory OLK	54	96	65	13	12	191	2,3
Finanční podpora dotačního programu na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty	60	64	48	26	15	218	2,4

(tab. 7)

- Graf 19 prezentuje vyhodnocení odpovědí na otázku, která zjišťovala, do jakých **akcí a aktivit pořádaných Olomouckým krajem se školy zapojily**. Celkem bylo zaznamenáno 431 odpovědí. Z dat vyplývá, že nejčastější odpovědí byla odpověď: „Nezapojili jsme se“, což uvedlo 216 respondentů, tvořících 50,12 % z celkového počtu. Z akcí s nejvyšší účastí byla uvedena krajská konference pro základní a střední školy, do které se zapojilo 119 subjektů (27,61 %). Dále se školy účastnily krajské konference pro mateřské školy (67 odpovědí, 15,55 %), soutěže Zelená škola Olomouckého kraje (65 odpovědí, 15,08 %), doprovodných vzdělávacích akcí ke konferencím (52 odpovědí, 12,06 %), a Oslav lesa na Floře určených pro školy 1. stupně (50 odpovědí, 11,60 %).

(graf 19)

- Na otevřenou otázku zaměřenou na další možnou podporu škol a školských zařízení v oblasti EVVO a VUR ze strany Olomouckého kraje nejčastěji respondenti odpovídali různými formulacemi vyjadřujícími potřebu navýšení **finančních prostředků**. Školy by potřebovaly dotace na pomůcky, vybavení (např. lupy, mikroskopy, koše na tříděný odpad), ekologické čisticí prostředky a energetické úpravy (např. LED osvětlení). Významná část financí by podle odpovědí měla směřovat na budování a revitalizaci školních zahrad, přírodovědných částí, badatelských pergol a venkovních učeben, přičemž tyto projekty by měly být podporovány bez složité administrativy. Dále z odpovědí vyplývá, že by školy potřebovaly finanční podporu na dopravu, ať už pro snížení nákladů na autobusovou dopravu dětí na exkurze do ekocenter, nebo přímo na výjezdy a pobytové programy. Zároveň byla v odpovědích zmíněna **potřeba zjednodušení celého procesu získávání dotací**, snížení administrativní zátěže, odstranění nutnosti spolufinancování a prodloužení doby pro podávání žádostí. Z níže uvedených odpovědí respondentů lze vyvodit, že řada škol nezná vzdělávací aktivity neinvestičního dotačního programu, který nevyžaduje finanční spoluúčast projektů do 30 000 Kč na akce a je možné z něj žádat požadované pomůcky včetně dopravy do ekocenter.
- Respondenti by dále také uvítali metodickou, vzdělávací a programovou podporu. Konkrétně uvedli další **vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP)** formou seminářů, webinářů a praktických workshopů v oblastech jako je environmentální pedagogika, badatelské aktivity nebo globální odpovědnost. Další požadavek se týkal **zprostředkování kontaktů na ověřené lektory a odborníky**, kteří by mohli vést besedy a programy přímo ve školách a mateřských školách. Zejména školy ve vzdálenějších oblastech (Jesenicko, Šumperk) uvedly jako svoji odpověď **více aktivit a projektů konaných v jejich blízkosti**. Potřebná je rovněž materiální podpora a tvorba ucelených metodických materiálů, které by byly přehledné a vhodné pro práci s dětmi na různých stupních vzdělávání, včetně mateřských a speciálních škol. Školy si také přejí lepší informovanost o možnostech akcí, dotacích a aktivitách EVVO.
- Dotazník také zjišťoval názory respondentů, která témata by měla být prioritní v aktualizované koncepci. Z vyhodnocení vyplývá, že **školy největší prioritu přikládají sdílení online metodických materiálů, programů a pomůcek proaktivních škol**, které získalo nejvíce pozitivních odpovědí. Za druhý nejdůležitější bod respondenti považují podporu DVPP v oblasti VUR. Mezi hodnocená témata patřil wellbeing – relaxační techniky v přírodě a podpora síťování proaktivních škol. Nejnižší podporu získalo téma navyšování počtu koordinátorů EVVO se specializačním studiem. Odpovědi školských zařízení jsou přehledně zaznamenány v tabulce č. 8.

Odpovědi škol:	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
sdílení online metodických materiálů, programů a metodických pomůcek proaktivních škol	260	146	23	2
podpora DVPP v oblasti udržitelného rozvoje	204	199	26	2
wellbeing – relaxační techniky v přírodě	181	181	63	6
výměna zkušeností s jinými kraji	101	243	80	7
podpora síťování proaktivních škol	81	250	94	6
navýšení počtu koordinátorů EVVO se specializačním studiem	59	193	156	23
Odpovědi školských zařízení:	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
výměna zkušeností z jinými kraji	5	1	0	1
podpora DVPP v oblasti udržitelného rozvoje	5	1	0	1
sdílení online metodických materiálů, programů a metodických pomůcek proaktivních škol	4	2	0	1
podpora síťování školských zařízení	2	4	0	1
navýšení počtu koordinátorů EVVO se specializačním studiem	1	5	0	1
wellbeing – relaxační techniky v přírodě	1	5	0	1

(tab. 8)

4 SWOT analýza

Silné stránky (+)	Slabé stránky (-)
<ol style="list-style-type: none"> 1. existence metodických a informačních materiálů 2. střediska ekologické výchovy s dlouholetou praxí 3. školská zařízení v roli poskytovatelů EVVO a VUR 4. značný zájem pedagogů o realizaci aktivit EVVO a VUR 5. know-how a zkušenosti proaktivních pedagogů 6. široká nabídka programů a služeb nestátních neziskových organizací 7. dotační program kraje na podporu EVVO a VUR 8. realizace soutěže Zelená škola Olomouckého kraje z rozpočtu OLK 9. každoročně pořádaná krajská konference pro MŠ 10. každoročně pořádaná krajská konference pro ZŠ a SŠ 11. participace na setkání koordinátorů EVVO 12. každoroční podpora lesní pedagogiky žáků ZŠ 1. stupně formou zážitkových programů na Oslavách lesa 	<ol style="list-style-type: none"> 1. nedostatek financí pro realizaci aktivit VUR 2. nedostatečné znalosti pro realizaci činností VUR přímo na školách (zvláště MŠ) 3. nedostatečný počet ustanovených koordinátorů EVVO ve školách 4. nedostatek kvalifikovaných koordinátorů EVVO 5. absence plánů EVVO ve školách, kde je ustanoven koordinátor EVVO 6. nedostatečné územní rozvržení subjektů poskytujících EVVO a VUR pro školy 7. neefektivní přenos informací o aktivitách EVVO a VUR ke školám 8. nedostatečná kapacita v ekocentrech a střediscích ekologické výchovy 9. chybějící podpora a motivace proaktivních pedagogů nadšených pro EVVO a VUR 10. nedostatek financí na vytvoření infrastruktury pro učení venku 11. nedostatečná projektová gramotnost ve školách

Příležitosti (?)	Hrozby (!)
<ol style="list-style-type: none"> 1. přetrvávající zájem pedagogů o aktivity EVVO a VUR 2. sdílení zkušeností a dobré praxe Zelených škol v jejich sídle 3. sdílení zkušeností, dobré praxe, aktivit a projektů proaktivních škol v jejich sídle 4. sdílení informací mezi OLK, SEV a ekocentry o zapojení škol a školských zařízení do programů VUR 5. provázanost škol a lesních organizací, které nabízejí aktivity zdarma 6. seznam bezplatných aktivit VUR 7. databáze témat a lektorů 8. nové způsoby komunikace a online vzdělávání 9. spolupráce se středisky ekologické výchovy z jiných krajů 10. navýšení financí na VUR (kraj, stát, ...) 11. spolupráce subjektů aktivních ve VUR 12. efektivnější přenos informací do škol a školských zařízení 	<ol style="list-style-type: none"> 1. pokles zájmu pedagogů o VUR 2. zvýšení cen výukových programů v ekocentrech a střediscích ekologické výchovy 3. vnímání VUR jako separátní neprovázané oblasti 4. neochota pedagogů k účasti DVPP 5. neochota koordinátorů zpracovávat plán EVVO 6. neochota pedagogů studovat kurz specializačního studia koordinátorů EVVO 7. ztráta motivace pro realizaci EVVO a VUR u proaktivních pedagogů 8. odchod proaktivních pedagogů v oblasti EVVO a VUR na jiná pracovní místa 9. snížení prostředků alokovaných na EVVO a VUR

Na základě analytické části a výstupů dotazníkového šetření⁵⁵ byla zpracovaná SWOT analýza VUR v OLK, která přehledným způsobem identifikuje silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby.

SWOT analýza je východiskem pro zpracování návrhové části. Na základě tvrzení SWOT analýzy jsou navržena opatření s cílem naplnit vizi Olomouckého kraje v oblasti VUR. Jednotlivá opatření odpovídají na otázku: „Čeho se má být dosaženo?“ Aktivity jsou činnosti, které vedou k realizaci opatření.

⁵⁵ Podrobněji k dotazníkovému šetření viz kapitola 3.8.

5 Návrhová část

5.1 Vize

Každý pedagog působící v Olomouckém kraji bude mít zajištěn dostatečný přístup k aktuálním informacím v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Tyto informace mu pomohou rozvíjet odborné znalosti, praktické dovednosti i vnitřní motivaci k vytváření vzdělávacího prostředí, které podporuje respekt k životu, přírodě a udržitelnému způsobu života.

Nejen proaktivní pedagog bude mít možnost dále se vzdělávat, a to i prostřednictvím aktivit v přírodě. Přímý kontakt s přírodou posiluje vztah k životnímu prostředí a odolnost vůči změnám v neustále měnícím se světě. Kontakt s přírodou má prokazatelné pozitivní účinky na fyzické i duševní zdraví, což zvyšuje vnitřní spokojenost.

Využívání přírodního prostředí ve vzdělávacím procesu včetně vzdělávání pro udržitelný rozvoj se postupně stane přirozenou součástí formálního i neformálního vzdělávání.

Aktivní role žáků ve školách při zkoumání problémů a výzev udržitelného rozvoje s důrazem na ochranu přírody se postupně rozšíří, vznikne více ekotýmů a to nejen v rámci dotační politiky kraje.

5.1.1 Dostupnost EVVO a VUR ve školách

Odůvodnění

Koordinátor EVVO je klíčovou postavou pro aplikaci EVVO a VUR ve školách. Klíčovým nástrojem pro zvýšení dostupnosti EVVO a VUR ve školách je nadále posilování počtu kvalifikovaných koordinátorů EVVO.

Z dotazníkového šetření lze konstatovat, že školy, které mají koordinátora EVVO, realizují alespoň minimální úroveň aktivit EVVO. V případě, že škola má zpracovaný plán EVVO, který je integrální součástí školního vzdělávacího programu (ŠVP), přispívá to k systematickému rozvoji školy a efektivnější realizaci aktivit, které jsou podporované – jak v učení, tak v chování školy samotné.

Z dat vyplývá, že 54 škol, které mají koordinátora EVVO, nemá zpracovaný plán EVVO. Dále školy, které mají zpracovaný plán EVVO vykazují vyšší aktivitu a pestrost aktivit v oblasti EVVO a VUR.

Role koordinátora EVVO by neměla být formální funkcí bez reálného vlivu. Vyžaduje aktivní metodickou a organizační podporu vedení školy i spolupráci kolegů. Motivace a podpora ze strany školy a zřizovatele školy zásadně ovlivňuje kvalitu realizace. Silná pozice koordinátora EVVO podporovaná vedením školy a dostupnost EVVO programů včetně DVPP umožňuje vytvářet podmínky pro systematické začlenění EVVO do života školy.

Dle zpětné vazby absolventů kurzu specializačního studia (dále jen kurz) v Šumperku se ukazuje, že náplň kurzu nabízí jen velmi minimální prostor pro praktické formy výuky, jako jsou exkurze, workshopy nebo sdílení zkušeností proaktivních škol. V období 2021–2024 si kvalifikaci rozšířilo celkem 33 koordinátorů EVVO, z nichž 14 absolvovalo kurz v Lipce – školském zařízení pro environmentální vzdělávání v Brně, příspěvkové organizaci.

Opatření Dostupnost EVVO a VUR ve školách se zaměřuje na systematické zkvalitnění EVVO a VUR v Olomouckém kraji pomocí klíčových kroků:

- **posílením počtu kvalifikovaných koordinátorů EVVO**, kteří hrají klíčovou roli v realizaci a rozvoji environmentálních aktivit ve školách,
- **tvorbou plánů EVVO** prostřednictvím bezplatných aktivit a dalších cílených forem podpory, které se osvědčily jako klíčový nástroj strategického řízení na školách,
- **obohacením kurzu specializačního studia** pro koordinátory EVVO,
- **zvýšením dostupnosti EVVO a VUR v severních oblastech kraje** (Jesenicko, Šumpersko), kde je aktuální zapojení škol nedostatečné nebo omezené.

Aktivity:**1) Metodická podpora školám při zpracovávání projektů nejen na úhradu specializačního studia koordinátora EVVO**

Žádost o dotaci z krajského rozpočtu na kurzovné představuje administrativní zátěž pro zpracovatele projektu, ale také i pro ředitele školy. Odbor školství a mládeže Krajského úřadu každoročně pořádá seminář a konzultace, zaměřené na metodickou podporu škol se zpracováním projektů a zvládnání související administrativy.

2) Finanční podpora žádostí škol o dotaci na úhradu kurzovného specializačního studia koordinátora EVVO

Pro navýšení počtu kvalifikovaných koordinátorů EVVO je zásadní finanční podpora ze strany kraje v rámci dotační politiky. Z dotačního programu školy mohou financovat kurz specializačního studia koordinátora EVVO v maximální výši 80 % kurzovného. Do budoucna je žádoucí, aby výdaje na kurz specializačního studia koordinátora EVVO byly hrazeny v plné výši. Finanční výdaje je možné pokrýt i z tzv. šablon OP JAK nebo z rozpočtu školy.

3) Obohacení náplně kurzu specializačního studia koordinátora EVVO pořádaného pod SOŠ Šumperk, Zemědělská 3

Pro trvalé zkvalitňování kurzu specializačního studia koordinátorů EVVO je žádoucí širší zapojení subjektů pracujících v oblasti EVVO a VUR. Pohled dalších subjektů na problematiku EVVO a VUR může přinést oživení a zkvalitnění obsahu kurzu pořádaného SOŠ Šumperk, Zemědělská 3.

4) Podpora škol s přípravou a realizací plánu EVVO

Tato aktivita navazuje na **činnost krajského metodického kabinetu ekologického zemědělství** v rámci projektu IKAP II v roce 2022, kdy byla podpořena tvorba a rozšíření plánů EVVO na cca 12 základních a středních školách s funkcí koordinátora EVVO, a to formou online semináře a konzultací. **Cílem je poskytovat podporu zejména školám, které mají ustanoveného koordinátora EVVO.** Tato podpora spočívá v asistenci při tvorbě a realizaci plánů EVVO, a to prostřednictvím semináře pro pedagogy a/nebo konzultací s externím pracovníkem přímo ve škole.

5) Podpůrné vzdělávací akce pro školy s omezenými možnostmi v oblasti EVVO a VUR

Školy na Jesenicku a Šumpersku mají v současnosti omezené možnosti k vzdělávání v oblasti EVVO a VUR a zájem o témata EVVO a VUR je zde slabý. Zájem o tato témata se projevuje v omezené míře, přičemž klíčovým faktorem úspěchu zůstává podpora **ze strany vedení školy**. Cílem je podnítit zájem vedení školy i pedagogů o environmentální témata **formou**

bezplatných programů přímo ve školách, inspirativních příkladů dobré praxe a sdílení zkušeností v proaktivních školách.

5.1.2 Zlepšení informovanosti

Odůvodnění

Z analytické části a následně provedené SWOT analýzy vyplývá potřeba zavedení srozumitelných a přehledných komunikačních kanálů, vzájemné výměny zkušeností a efektivní komunikace směrem ke školám a školským zařízením.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že část respondentů nabízené zdroje informací z webu Olomouckého kraje nezná či nevyužívá. **Zkušenosti z praxe ukazují, že přístup k informacím v sekci Vzdělávání pro udržitelný rozvoj na webových stránkách kraje je uživatelsky neintuitivní a zdlouhavý – vyžaduje až pět prokliků.** Lze proto předpokládat, že tyto informace nejsou uživateli aktivně vyhledávány a zůstávají často nevyužity.

Školy a školská zařízení využívají online publikaci „**Ekologická výchova Olomouckého kraje na příslušný školní rok**“ (dále jen online publikace) také velmi málo. Analýza dat ukazuje, že **46,6 %** dotázaných respondentů publikaci vůbec nezná. Míra nevyužívání je vysoká, dosahuje **72,2 %**, což znamená, že ji aktivně **využívá pouze 120 škol a 3 školská zařízení** ze 7 respondentů.

V předchozí koncepci bylo jako jedno z opatření definováno zvýšení propagace online publikace. Přestože byla publikace dostupná v digitální podobě, praxe ukazuje, že školy vyhledávají informace a vzdělávací programy přímo na webových stránkách ekocenter a středisek ekologické výchovy.

S ohledem na preferenci přímého přístupu k informacím je vhodné **klást větší důraz na snadné vyhledávání dat** než na propagaci publikace jako takové.

Cíle opatření Zlepšení informovanosti vyplývají ze SWOT analýzy:

- **vytvořit nové komunikační kanály pro předávání a sdílení informací** v rámci systému EVVO a VUR,
- **sdílet informace a kontakty** napříč všemi úrovněmi aktérů zapojených do přípravy a realizace EVVO a VUR,
- podporovat **pořádání zavedených akcí** (setkávání absolventů kurzu specializačního studia koordinátorů EVVO, krajských a jiných konferencí a akcí VUR) **a aktivit** (soutěž Zelená škola Olomouckého kraje, Oslavy lesa na Floře, ...), které jsou nositelem příkladů dobré praxe a odborných znalostí lesní pedagogiky.

Aktivity:**1) Posílení informační infrastruktury webu Olomouckého kraje věnovaného školství**

Cílem je rozšířit a systematicky doplnit **webové stránky Olomouckého kraje věnované školství o sekci EVVO a VUR**. Intuitivnější webový portál věnovaný školství o sekci EVVO a VUR bude sloužit jako přehledný rozcestník k metodickým materiálům dle typů škol, vzdělávacím akcím, příkladům dobré praxe, databázi proaktivních pedagogů, nadačním výzvám a nástrojům pro tvorbu plánů EVVO. Portál zároveň umožní sdílení zkušeností mezi školami a koordinátory EVVO napříč krajem. Tento portál zajistí **rychlejší a efektivnější přístup** než stávající web Olomouckého kraje, sekce Vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Tato aktivita přímo reaguje na klíčové potřeby škol identifikované ve vztahu ke krajské podpoře – a to metodické podpoře, zajištění informovanosti a rozvoje síťování mezi školami a dalšími aktéry.

2) Sdílení informací Olomouckého kraje, SEV a ekocenter o zapojení proaktivních škol a školských zařízení v oblasti VUR

Cílem aktivity je vytvořit databázi proaktivních škol a školských zařízení, která bude sloužit jako zdroj inspirace a kontaktů. Databáze bude obsahovat jejich klíčové aktivity, přímé odkazy na sekci webu věnovanou výukovým pomůckám, materiálům či projektům a kontaktní údaje na koordinátora EVVO nebo proaktivního pedagoga. Do databáze budou zařazeny ty subjekty, které splňují dvě z následujících kritérií: zapojení do krajského dotačního nebo jiného programu, tvorba a implementace výukových programů nebo sdílení výukových pomůcek či metodických materiálů na webových stránkách školy.

3) Vytvoření seznamu proaktivních jednotlivců v oblasti VUR (formální, zájmové i neformální vzdělávání)

Databáze, která bude obsahovat seznam proaktivních jednotlivců (včetně kontaktů) v oblasti VUR z prostředí formálního, zájmového i neformálního vzdělávání. Cílem je vytvoření komunikačního kanálu pro proaktivní jednotlivce bez ohledu na pracovní nebo dobrovolnický poměr k jakékoliv organizaci.

4) Podpora pořádání zavedených akcí, např. setkávání koordinátorů EVVO, krajských konferencí VUR a jiných akcí

Zapojení kraje a dalších subjektů VUR do přípravy a realizace zavedených akcí a aktivit určených k poskytování informací o VUR a ochraně životního prostředí pro pedagogickou veřejnost. Pokračování v organizaci každoročních krajských konferencí VUR a dalších akcích.

5) Podpora a propagace soutěže „Zelená škola Olomouckého kraje“

Zvýšení informovanosti o soutěži „Zelená škola Olomouckého kraje“, která se zaměřuje na školy na území OLK bez ohledu na zřizovatele, které se aktivně účastní školních programů EVVO a ve výuce se zaměřují na ochranu přírody nebo další ekologické aktivity.

6) Vytvoření skupiny proaktivních aktérů v online prostředí a sdílení obsahu týkajícího se VUR

Skupina bude podporovat proaktivní aktéry v jejich snažení v oblasti VUR, a předcházet tak jejich vyhoření. Ve skupině může docházet k šíření informací o akcích, sdílení metodických materiálů i sdílení úspěchů a neúspěchů v realizaci EVVO a VUR.

7) Podpora a participace OLK na akci Oslavy lesa na Floře

Organizační a finanční podpora OLK na dvoudenní akci, která se koná přímo v centru Olomouce v rámci podzimní výstavy Flora Olomouc. První den je určený základním školám 1. stupně a druhý den je pro širokou veřejnost. Smyslem dvoudenní akce je přiblížit návštěvníkům práci lesníků, připomenout všem význam lesa pro krajinu a člověka i povinnost o les pečovat a chránit jej.

5.1.3 Metodická podpora

Odůvodnění

Na základě výsledků dotazníkového šetření mezi pedagogy, koordinátory EVVO a pracovníky školských zařízení se ukázalo, že velká část respondentů vnímá potřebu systematictější podpory a propojení v oblasti EVVO a VUR. Pedagogové by uvítali snazší sdílení zkušeností a inspirace mezi školami a organizacemi. Významná část dotázaných rovněž vyjádřila zájem o **další vzdělávání** v environmentálních tématech, především v oblasti **badatelsky orientované výuky, udržitelnosti a ochrany přírody**.

Cíle opatření Metodická podpora:

- vytvořit **komplexní systém podpory**, který propojí vzdělávání, sdílení zkušeností, přístup ke zdrojům a strategické plánování,
- zaměřit se na **systematickou podporu EVVO a VUR a rozvoje environmentální gramotnosti žáků, pedagogů a rodičovské veřejnosti** v kraji formou online přednášek,
- vytvořit **přehled výukových materiálů, pomůcek** a vzdělávacích zdrojů, které usnadní sdílení informací a inspirace mezi školami a dalšími aktéry,
- **propojovat a vyměňovat zkušenosti prostřednictvím osobních i online setkání a kulatých stolů**, které podpoří spolupráci v rámci regionu.

Aktivity:**1) Online přednášky, které přispívají k rozvoji environmentální gramotnosti pedagogů, žáků a rodičovské veřejnosti**

Pravidelné pořádání online přednášek zaměřených na aktuální environmentální témata (např. změna klimatu, biodiverzita, udržitelnost). Cílem je posilovat znalosti a dovednosti pedagogů, žáků a rodičovské veřejnosti v oblasti EVVO a umožnit jim jednoduše se vzdělávat bez nutnosti cestování. Přednášky pro pedagogy a žáky se budou konat v době školní výuky. Tato aktivita navazuje na zkušenosti krajského metodického kabinetu ekologického zemědělství s pořádáním online přednášek. Přednášky pro rodičovskou veřejnost se budou konat v mimopracovní době.

2) Průběžné zpracování databáze vzdělávacích zdrojů, výukových materiálů a pomůcek

Vytvoření databáze s výukovými materiály, pomůckami, metodikami, odkazy a aktivitami pro školy a školská zařízení. Cílem je zpřístupnit kvalitní vzdělávací zdroje a usnadnit sdílení inspirace mezi pedagogy a institucemi.

3) Sdílení zkušeností a nápadů v rámci kraje (osobně i online)

Pravidelné sdílení zkušeností a nápadů v rámci organizovaných vzdělávacích akcí u kulatého stolu, terénních programů nebo online pro pedagogy, koordinátory EVVO a zástupce ekocenter. Cílem je sdílet příklady dobré praxe, propojovat aktéry a podporovat spolupráci v oblasti vzdělávání pro udržitelný rozvoj.

4) Podpora a realizace dalšího vzdělávání pedagogů a koordinátorů EVVO

Příprava a realizace kurzů specializačního studia pro koordinátory EVVO, workshopů a seminářů cílených na **klimatické vzdělávání, biodiverzitu, ochranu přírody a životního prostředí, dále na wellbeing v přírodě a další témata**. Důraz je kladen na sdílení zkušeností a praktické dovednosti, využití **badatelsky orientované výuky a učení venku**.

5) Naplňování témat VUR včetně aktivit koncepce ve strategických materiálech kraje

Přehled aktivit kraje v oblasti naplňování témat EVVO a VUR ve strategických materiálech za příslušný školní rok na webových stránkách Olomouckého kraje.

5.1.4 Finanční podpora VUR

Odůvodnění

Oblast financování je samozřejmě nejvíce akcentovaným tématem v rámci provedeného dotazníkového šetření. Finanční podporu dotačního programu na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen dotační program) hodnotili respondenti průměrnou známkou 2,4, což lze označit za přijatelný výsledek hodnocení. Ale zároveň také prostor pro zlepšení.

V otevřené otázce dotazníku: „Jakou podporu v oblasti environmentálního a udržitelného vzdělávání byste od kraje přivítal/a?“ celkem 72 respondentů odpovědělo, že by ocenilo finanční podporu ze strany kraje na aktivity různého zaměření. **Z níže uvedených odpovědí respondentů lze vyvodit, že řada škol nezná vzdělávací aktivity neinvestičního dotačního programu.**

Finanční požadavky je možné obecně rozdělit do následujících skupin:

- na podporu investičních akcí (venkovní učebny, školní zahrady apod.),
- plošné finanční prostředky (náklady na provoz, mzdy) na aktivity EVVO a VUR,
- dopravu na krátkodobé programy ekocenter a SEV,
- příspěvky na nákup výukových materiálů, pomůcek,
- realizaci osvětové činnosti.

Opatření Finanční podpora VUR navazuje na stávající systém finanční podpory EVVO a VUR v Olomouckém kraji.

Finanční prostředky budou alokovány na podporu:

- celoroční činnosti certifikovaných středisek ekologické výchovy, které realizují celoročně denní a pobytové programy,
- projektové aktivity škol a školských zařízení,
- rozvoje environmentální gramotnosti pedagogů, žáků a rodičů,
- realizaci konferencí a jiných akcí, které kraj dlouhodobě pořádá,
- soutěže „Zelená škola Olomouckého kraje.“

Aktivity:**1) Finanční podpora celoroční činnosti certifikovaných středisek ekologické výchovy, které realizují celoročně denní a pobytové programy, osvětových akcí škol, školských zařízení**

Finančně podporovat celoroční činnost certifikovaných středisek ekologické výchovy, které realizují celoročně denní a pobytové programy (včetně festivalu Ekologické dny Olomouc), škol a školských zařízení a dalších organizací v oblasti VUR na základě předložených projektových záměrů, které reflektují potřeby kraje v této oblasti.

2) Finanční podpora přednášek, které přispívají k rozvoji environmentální gramotnosti pedagogů, žáků i rodičovské veřejnosti

Podpora konání online přednášek, které přispívají k rozvoji gramotnosti pedagogů, žáků i rodičovské veřejnosti v oblasti vzdělávání k udržitelnému rozvoji. Jednotlivé přednášky budou vytipovány ve spolupráci se subjekty VUR v kraji na základě potřebnosti tématu a kvality lektora.

3) Finanční podpora krajských konferencí VUR a jiných akcí z rozpočtu OLK

Finanční podpora každoročně pořádaných krajských konferencí a jiných akcí např. badatelských a naučných exkurzí včetně workshopů. V rámci krajských konferencí bude prioritou cílené zapojení proaktivních pedagogů a koordinátorů EVVO.

4) Finanční podpora soutěže „Zelená škola Olomouckého kraje“ z rozpočtu OLK

Poskytnutí finančního příspěvku ze soutěže „Zelená škola Olomouckého kraje“ dle typů škol, které se aktivně zapojují do realizace školního environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v Olomouckém kraji.

5.1.5 Přehled opatření a aktivit VUR

Konkrétní kroky uvedené ve výčtu opatření představují úkoly pro Olomoucký kraj a další subjekty hrající roli v rámci VUR.

Opatření	č.	Aktivita	Časová specifikace	Indikátory naplnění	Odpovědný garant
Dostupnost EVVO a VUR ve školách	1	Metodická podpora školám při zpracovávání projektů nejen na úhradu specializačního studia koordinátora EVVO	každoročně	Počet seminářů, sekundárně počet žádostí o dotaci na úhradu kurzu specializačního studia koordinátora EVVO	OŠM
	2	Finanční podpora žádostí škol o dotaci na úhradu kurzového specializačního studia koordinátora EVVO	každoročně	Počet příjemců dotací na úhradu kurzu specializačního studia koordinátora EVVO	OLK
	3	Obohacení náplně kurzu specializačního studia pro koordinátora EVVO pořádaného pod SOŠ Šumperk, Zemědělská 3	2026 a následně průběžně	Počet exkurzí a sdílení dobré praxe rozšiřující náplň programu kurzu specializačního studia koordinátora EVVO	OŠM, SOŠ, Šumperk, Zemědělská 3, SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk, proaktivní školy
	4	Podpora škol s ustanoveným koordinátorem EVVO s přípravou a realizací plánu EVVO	2027 a následně průběžně	Počet konzultací ve školách provedených externím pracovníkem, sekundárně zvýšený seznam škol s vytvořeným plánem EVVO ve škole	OŠM, externí pracovník pomáhající s tvorbou a realizací plánu EVVO školám
	5	Podpůrné vzdělávací akce pro školy s nedostatečným zapojením a omezenými možnostmi v oblasti EVVO a VUR (Jesenicko, Šumpersko)	2026	Zvýšený počet škol o témata EVVO a VUR a počet vzdělávacích akcí přímo ve školách a v proaktivních školách	OŠM, SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk, ekocentra, externí pracovník

Zlepšení informovanosti	1	Posílení informační infrastruktury webu Olomouckého kraje věnovaného školství o sekci EVVO a VUR	2026 a průběžně	Uživatelsky přívětivější portál Olomouckého kraje věnovaný školství o sekci EVVO a VUR	OŠM, SEV, ekocentra
	2	Sdílení informací OLK, SEV a ekocenter o zapojení proaktivních škol a školských zařízení v oblasti VUR	2026 a průběžně	Databáze proaktivních škol a školských zařízení včetně jejich klíčových aktivit Seznam lektorů z řad pedagogů včetně témat	OŠM, SEV, ekocentra, školy a školská zařízení
	3	Vytvoření seznamu proaktivních jednotlivců v oblasti VUR (formální, zájmové i neformální vzdělávání)	2026 a průběžně	Seznam proaktivních jednotlivců v oblasti VUR (formální, zájmové i neformální vzdělávání)	SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk
	4	Podpora pořádání zavedených akcí, např. setkávání koordinátorů EVVO, krajských konferencí VUR a jiných akcí	každoročně	Počet realizovaných akcí	OŠM, SEV, ekocentra SOŠ Šumperk, Zemědělská 3
	5	Podpora a propagace soutěže „Zelená škola Olomouckého kraje“	každoročně	Propagace soutěže zelená škola OLK na webových stránkách SEV	OŠM a SEV
	6	Vytvoření skupiny proaktivních aktérů v online prostředí a sdílení obsahu týkajícího se VUR	2026 a průběžně	Vznik online skupiny na sociální síti facebook.com k příspěvkům týkající se VUR ve skupině	SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk
	7	Podpora a participace OLK na akci Oslavy lesa na Floře	každoročně	Seznam ZŠ 1. stupně a počet žáků, pedagogů a organizační podpora Účastnické listy, finanční, organizační a informační podpora	OŠM OŽPZ
Metodická podpora	1	Online přednášky, které přispívají k rozvoji environmentální gramotnosti žáků, pedagogů a rodičovské veřejnosti	2026 a každoročně	Seznam realizovaných online přednášek pro žáky, pedagogy a rodičovskou veřejnost	OŠM, SEV, ekocentra

Metodická podpora	2	Průběžné zpracování databáze vzdělávacích zdrojů, výukových materiálů a pomůcek	2027 a následně roční aktualizace	Rozcestník vzdělávacích zdrojů, výukových materiálů a pomůcek členěný dle typů škol na webu Olomouckého kraje věnovanému školství o sekci EVVO a VUR	OŠM, SEV, ekocentra, školy a školská zařízení
	3	Sdílení zkušeností a nápadů v rámci kraje (osobně i online)	průběžně	Počet realizovaných akcí	OŠM, SEV, ekocentra školy a školská zařízení
	4	Podpora a realizace dalšího vzdělávání pedagogů a koordinátorů EVVO	každoročně	Sestavení nabídky DVPP zaměřené na témata VUR – klima, badatelství, biodiverzita, ochrana přírody a životního prostředí, wellbeing v přírodě, učení venku a další témata	OŠM, SEV, ekocentra Střední školy vzdělávající v oborech zaměřených na ekologii a lesnictví
	5	Naplňování témat VUR včetně aktivit koncepce ve strategických materiálech kraje	každoročně	Přehled témat VUR včetně aktivit koncepce ve strategických materiálech kraje	OLK
Finanční podpora VUR	1	Finanční podpora projektů škol a školských zařízení včetně celoroční činnosti certifikovaných středisek ekologické výchovy, které realizují celoročně denní a pobytové programy	každoročně	Seznam příjemců dotace včetně realizovaných projektů v rámci dotačního programu	OLK
	2	Finanční podpora online přednášek, které přispívají k rozvoji environmentální gramotnosti pedagogů, žáků a rodičovské veřejnosti	každoročně	Finanční prostředky na odměnu přednášejícího lektora	OLK SEV, ekocentra
	3	Finanční podpora krajských konferencí a jiných akcí VUR z rozpočtu kraje	každoročně	Finanční prostředky na krajské konference a jiné akce VUR	OLK
	4	Finanční podpora soutěže Zelená škola Olomouckého kraje z rozpočtu kraje	každoročně	Finanční prostředky na soutěž Zelená škola Olomouckého kraje	OLK

**Poznámka: Externí pracovník může být pedagog z jiné školy, pedagog zájmového nebo neformálního vzdělávání, metodický pracovník z ekocentra, případně kdokoliv jiný, kdo disponuje dostatečnými kompetencemi a znalostmi k podpoře školy v přípravě a realizaci plánu EVVO nebo realizaci výukových programů.*

6 Přílohy

Pro účely dotazníku určeného školám a školským zařízením byla terminologie pojmů environmentální a udržitelné vzdělávání, včetně názvů SEV a ekocenter, zjednodušena, aby byla lépe pochopitelná pro všechny respondenty.

6.1 Dotazník pro školy ke zpracování koncepce VUR

1a. Kdo se podílí na EVVO celkem ve vaší škole? (možnost více odpovědí)

- a) koordinátor/ka EVVO
- b) ředitel/ka MŠ
- c) učitel/ka MŠ
- d) ředitel/ka ZŠ
- e) učitel/ka 1. stupně ZŠ
- f) učitel/ka 2. stupně ZŠ
- g) ředitel/ka SŠ
- h) učitel/ka SŠ
- i) vychovatel/ka ŠD
- j) vychovatel/ka DM

1b. Kolik pracovníků se podílí na EVVO ve vaší škole?

.....

2. Má škola ustanovenou funkci koordinátora EVVO?

- a) ano
- b) ne, ale aktivity jsou koordinovány ředitelem (ředitelkou)
- c) ne, aktivity si koordinuje učitel ve své třídě sám
- d) ne, aktivity v naší škole neprobíhají

3. Má škola zpracovaný plán EVVO?

- a) ano, plán obsahuje 5 a méně činností
- b) ano, plán obsahuje 6-10 činností
- c) ano, plán má více než 10 činností
- d) ne

4. Jaká opatření v rámci environmentálního a udržitelného vzdělávání ve škole realizujete? Vyhovující odpověď zakřížkujte.

	Ano	Ne
a) třídění odpadu		
b) šetření energií - LED osvětlení		
c) šetření energií - solární panely		
d) šetření energií - zateplení budovy		
e) šetření vodou - 2 splachovací tlačítka na WC		
f) šetření vodou využitím dešťové vody		
g) výroba ekologicky šetrných prostředků		
h) používání EKO čistících prostředků		
i) používání EKO papírových ubrousků		
j) používání EKO papírových utěrek		
Realizujete i jiná opatření než jsou uvedena výše? Uveďte.		

5. Jaké aktivity v rámci environmentálního a udržitelného vzdělávání ve škole realizujete? (možnost více odpovědí)

- a) realizace osvětových akcí (Den Země, Den parků, Den stromů a jiné)
- b) realizace poznávacích exkurzí (Hvězdárna, Sonnentor a jiné)
- c) expedice do chráněných území
- d) zpracování a realizace výukového programu pedagogem školy
- e) realizace výukového programu (projektového dne) pro žáky školy ve spolupráci s eko-organizacemi
- f) zpracování obsahu a organizace školní soutěže (výtvarná, literární, fotografická a jiná)
- g) uspořádání výstavy na zvolené téma
- h) zpracování online environmentálních materiálů (pracovní listy, kvízy, kalendáře, výukové, informační a vzdělávací materiály, periodika, publikace, aj.)
- i) publicita vzdělávacích ekoaktivit (vytvořených programů, zakoupených pomůcek a knih realizovaných projektových dnů) na webu školy
- j) vybavení a úprava přírodní učebny (lavice, stoly, rostliny, trávník ...)
- k) tvorba a údržba školní zahrady
- l) sázení stromů, keřů a dřevin na veřejném prostranství
- m) sázení stromů na určeném místě v lese
- n) zapojení do různých kampaní a programů (Férová škola, Světová škola, Škola udržitelného života a jiné)
- o) organizace férové snídaně, velikonočních a vánočních jarmarků

- p) zapojení žáků středních škol do ekologické olympiády
- q) zapojení žáků základních škol a žáků víceletých gymnázií do celostátní soutěže Zlatý list
- r) zapojení žáků 6. a 7. ročníků základních škol a víceletých gymnázií do Biologické olympiády kategorie D
- s) zapojení žáků 8. a 9. ročníků základních škol a víceletých gymnázií do Biologické olympiády kategorie C
- t) zapojení žáků 1. a 2. ročníků středních škol a víceletých gymnázií do Biologické olympiády kategorie B
- u) zapojení žáků 3. a 4. ročníků středních škol a víceletých gymnázií do Biologické olympiády kategorie A
- v) zapojení žáků středních průmyslových škol do soutěže ENERSOL
- w) pořádání projektové aktivity i pro žáky jiné školy (školy)
- x) účast na projektových nebo jiných aktivitách pořádaných jinou školou
- y) účast na eko-akcích pořádaných školským zařízením
- z) spolupráce s obcí, rodiči žáků, obyvateli obce za účelem vytvoření komunitního centra
- aa) účast žáků na lesní pedagogice
- bb) realizace lesní pedagogiky pracovníky školy

6. Realizujete jiné aktivity vztahující se k oblasti EVVO, které nejsou uvedeny v otázce č. 5? Prosím, uveďte.

.....

7. Jaké aktivity v rámci environmentálního a udržitelného vzdělávání realizujete mimo školní činnosti? (možnost více odpovědí)

- a) realizace prvků environmentálního vzdělávání ve školní družině
- b) realizace zájmových přírodovědných a ekologických kroužků
- c) účast zaměstnanců na vedení zájmových přírodovědných a ekologických kroužků
- d) organizace příměstského tábora s EVVO zaměřením
- e) účast zaměstnanců školy na příměstském táboře s EVVO zaměřením
- f) členství zaměstnanců v přírodovědně zaměřených NNO
- g) nerealizujeme

8. Jakým tématům se ve škole v rámci environmentálního a udržitelného vzdělávání věnujete? Použijte pro své hodnocení škálu od 0 do 2, kde 0 znamená nerealizují, 1 realizují částečně, 2 realizují.

	0	1	2
a) základy ekologie			
b) klimatické vzdělávání			
c) udržitelné vzdělávání			
d) globální rozvojové vzdělávání			
e) badatelství			
f) biodiverzita			
g) geologie			
h) sucho v krajině			
i) ochrana přírody			
j) ochrana půdy			
k) čistota ovzduší			
l) lesní pedagogika			
m) prevence plýtvání jídlem			
n) potraviny bez palmového tuku, potraviny z ekologicky šetrného zemědělství			
o) zdravý životní styl			

9. Ve kterých předmětech jsou témata environmentálního nebo udržitelného vzdělávání součástí výuky? (možnost více odpovědí)

- a) občanská výchova
- b) přírodopis / biologie
- c) zeměpis / geografie
- d) výchova ke zdraví
- e) fyziky
- f) chemie
- g) pracovní činnosti
- h) jiné, uveďte:

10. Je ve vaší škole podporováno učení venku?

- a) ano
- b) ne, rádi bych učili venku, ale nemáme vhodné podmínky
- c) nevíme jak
- d) ne

11a. V případě, že učíte venku, jaké předměty vyučujete?

.....

11b. V případě, že učíte venku, kolik hodin výuky venku absolvuje průměrně 1 žák za týden (v období, kdy lze učit venku)?

.....

12. Kolik času stráví děti průměrně denně venku ve školní družině?

- a) 0 - 1,5 hodiny
- b) 1,5 - 2,5 hodiny denně
- c) více než 2,5 hodiny denně
- d) v naší škole není školní družina

13a. Kolik pedagogů vaší školy se ve školním roce 2024/2025 zúčastnilo alespoň 1 vzdělávací akce v oblasti environmentálního nebo udržitelného vzdělávání?

.....

13b. Kolik vzdělávacích akcí zaměřených na environmentální nebo udržitelné vzdělávání absolvovali pedagogové školy celkem ve školním roce 2024/2025?

(Např. pedagog A = 3 akce, pedagog B = 2 akce, pedagog C = 1 akce. CELKOVĚ 6 vzdělávacích akcí.)

.....

14. Kde probíhá další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti environmentálního nebo udržitelného vzdělávání? (možnost více odpovědí)

- a) Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o.p.s
- b) SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk (pracoviště SEV Doris Šumperk)
- c) SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk (pracoviště SEV Švagrov)
- d) Středisko ekologické výchovy Bios, Přerov
- e) Ekocentrum Iris
- f) Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků DUHA Jeseník
- g) Střední odborná škola, Šumperk, Zemědělská 3
- h) Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace
- i) Přírodovědecká fakulta UP Olomouc
- j) Pedagogická fakulta UP Olomouc
- k) Jiné, uveďte:

15. Kolikrát jste navštívil (a) tyto střediska ekologické výchovy se žáky ve školním roce?

	0	1krát	Více než 2krát
a) Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s.			
b) SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk (pracoviště SEV Doris Šumperk)			
c) SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk (pracoviště SEV Švagrov)			
d) Ekocentrum Iris			
e) Středisko ekologické výchovy Bios, Přerov			
f) Ekocentrum Rychleby			
g) Pojízdne ekocentrum Nemeleme (Rapotín)			
h) Ústav ekologického vzdělávání, z. ú. Mladoňov			
i) Navštívili jste se žáky i jiné středisko ekologické výchovy, než je uvedeno v otázce výše? Pokud ano, které?			

16. Kolikrát jste navštívil (a) tyto eko-organizace se žáky ve školním roce?

	0	1krát	Více než 2krát
a) Arcibiskupské lesy a statky Olomouc s. r. o.			
b) Arpok, o. p. s.			
c) Dům dětí a mládeže Litovel			
d) Dům dětí a mládeže Olomouc			
d) Informační středisko CHKO Litovelské Pomoraví			
e) Informační středisko CHKO Jeseníky			
f) Česká společnost pro ochranu netopýrů			
g) Český svaz ochránců přírody			
h) DětiNaVětvi			
i) Hnutí Brontosaurus			
j) Sdružení D, z. ú.			
k) NAŠE SPOLEČNÁ KRAJINA z. s.			
l) Klub ekologické výchovy, z. s.			
m) Lesy České republiky, s. p.			
n) Střední lesnická škola, Hranice, Jurikova 588 (nejen arboretum)			
o) Pevnost poznání			
p) ORNIS – ornitologická stanice Muzea Komenského v Přerově, p. o.			

q) Národní lesnický institut (pobočka Olomouc, dříve ÚHUL)			
r) Vojenské lesy a statky ČR, s. p.			
s) Základní škola a Dům dětí a mládeže Krasohled Zábřeh, Severovýchod 484/26, okres Šumperk			
t) ZOO Olomouc, příspěvková organizace			
Navštívili jste se žáky i jiné eko-organizace, než je uvedeno v otázce výše? Pokud ano, které?			

17. Se kterými středisky ekologické výchovy, eko-organizacemi, místními spolky, obcemi či městy či přírodovědeckými fakultami pedagogové spolupracují při organizaci osvětových akcí pro veřejnost, výukových programů či exkurzí?

.....

18. Získala škola finanční prostředky z krajských, státních nebo jiných programů či nadací (Na podporu EVVO v Olomouckém kraji, programy Státního fondu životního prostředí ČR, Nadace Partnerství) v období 2023–2025?

- a) ano
- b) ne

19. O jaká témata v rámci DVPP environmentálního a udržitelného vzdělávání máte zájem?

.....

20. O jaký typ vzdělávacích akcí v rámci DVPP máte zájem? (možnost více odpovědí)

- a) seminář na téma Jak začít s EVVO ve škole?
- b) seminář na téma Lokální potraviny
- c) terénní badatelský program
- d) poznávací exkurzi
- e) tvůrčí workshop na téma Upcycling
- f) tvůrčí workshop na téma Ekodrogerie
- g) sdílení dobré praxe
- h) výměna zkušeností v rámci kulatého stolu
- i) jiné, uveďte:

21. Znáte online publikaci "Ekologická výchova Olomouckého kraje na příslušný školní rok"?

- a) ano
- b) ne

22. Využíváte ke své práci online publikaci "Ekologická výchova Olomouckého kraje na příslušný školní rok"?

- a) ano
- b) ne

23. Využíváte ke své práci i jiné metodické materiály z webu Olomouckého kraje?

- a) ano
- b) ne

24. Ohodnoťte podmínky pro výuku environmentálního a udržitelného vzdělávání ve vaší škole. Pro své hodnocení použijte škálu od 1 do 5 v podobě známky ve škole.

	1	2	3	4	5	Nedokážu posoudit
a) podpora vedení školy						
b) zájem dětí a žáků						
c) zájem kolegů						
d) dostupnost středisek ekologické výchovy						
e) dostupnost eko-organizací						
f) dostupnost aktivit lesní pedagogiky						
g) projektová gramotnost						
h) metodické materiály k výuce						
i) technické podmínky pro webináře						
j) školní zahrada						
k) venkovní učebna						
l) podpora ze strany kraje						
m) podpora ze strany obce						
n) podpora ze strany rodičů						

25. Jak hodnotíte dosavadní podporu/roli/činnost Olomouckého kraje v oblasti environmentálního a udržitelného vzdělávání? Pro své hodnocení použijte škálu od 1 do 5 v podobě známky ve škole.

	1	2	3	4	5	Nedokážu posoudit.
a) Finanční podpora dotačního programu na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty						
b) Informační role a osvětová činnost OLK směrem k širší veřejnosti						
c) Komunikace Olomouckého kraje směrem ke školám a školním zařízením						
d) Celkové tematické zaměření dotační podpory OLK						

26. Do jakých akcí a aktivit, které Olomoucký kraj pořádal, jste se zapojili? (možnost více odpovědí)

- a) Zelená škola Olomouckého kraje
- b) krajská konference pro mateřské školy
- c) krajská konference pro základní a střední školy
- d) doprovodné vzdělávací akce ke konferencím
- e) Oslavy lesa na Floře určené pro školy 1. stupně
- f) nezapojili jsme se

27. Jakou podporu v oblasti environmentálního a udržitelného vzdělávání byste od kraje přivítal/a? Uveďte, prosím, alespoň jeden konkrétní návrh.

.....

28. V aktualizované Koncepci vzdělávání k udržitelnému rozvoji Olomouckého kraje na období 2026-2030 zvažujeme zaměření na tyto témata. Které z následujících témat považujete za důležitá?

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) podpora síťování proaktivních škol a školských zařízení				
b) sdílení online metodických materiálů, programů a pomůcek proaktivních škol				
c) navýšení počtu koordinátorů se specializačním studiem				

d) wellbeing – relaxační techniky v přírodě				
e) podpora DVPP v oblasti udržitelného rozvoje				
f) výměna zkušeností s jinými kraji				

29. V případě, že se Vám zdá důležité jiné téma, uveďte.

.....

Děkujeme za Váš čas, který jste věnovali vyplňování dotazníku. Vážíme si toho. Pokud nám chcete napsat cokoliv, co se nevešlo do předchozích otázek, zde máte prostor.

.....

6.2 Dotazník pro školská zařízení ke zpracování koncepce VUR

1a. Kdo se podílí na EVVO ve školském zařízení? (možnost více odpovědí)

- a) ředitel/ka školského zařízení
- b) zástupce ředitele/ky školského zařízení
- c) pedagog volného času

1b. Kolik pracovníků se celkem podílí na EVVO ve školském zařízení?

.....

2. Jaká opatření v rámci environmentálního a udržitelného vzdělávání ve školském zařízení realizujete? Vyberte vyhovující odpověď.

	Ano	Ne
b) třídění odpadu		
b) šetření energií - LED osvětlení		
c) šetření energií - solární panely		
d) šetření energií - zateplení budovy		
e) šetření vodou - 2 splachovací tlačítka na WC		
f) šetření vodou využitím dešťové vody		
g) výroba ekologicky šetrných prostředků		
h) používání EKO čistících prostředků		
i) používání EKO papírových ubrousků		
j) používání EKO papírových utěrek		
Realizujete i jiná opatření než jsou uvedena výše? Uveďte.		

3. Jaké aktivity v rámci environmentálního a udržitelného vzdělávání ve školském zařízení realizujete? (možnost více odpovědí)

- a) realizace osvětových akcí (Den Země, Den parků, Den stromů a jiné)
- b) realizace poznávacích exkurzí (Hvězdárna, Sonnentor, Botanická zahrada a jiné)
- c) realizace expedice do chráněných území
- d) realizace zájmových přírodovědných a ekologických kroužků,
- e) realizace výukových programů pro děti mateřských škol,
- f) realizace výukových programů pro žáky 1. stupně základních škol
- g) realizace výukových programů pro žáky 2. stupně základních škol
- h) realizace výukových programů pro střední školy
- i) zpracování obsahu a organizace školní soutěže (výtvarná, literární, fotografická a jiná)

- j) uspořádání výstavy na zvolené téma
- k) zpracování online environmentálních materiálů (pracovní listy, kvízy, kalendáře, výukové, informační a vzdělávací materiály, periodika, publikace, aj.)
- l) sázení stromů, keřů a dřevin na veřejném prostranství
- m) sázení stromů na určeném místě v lese
- n) vybavení a úprava přírodní učebny (lavice, stoly, rostliny, trávnik ...)
- o) tvorba a údržba zahrady
- p) publicita vzdělávacích ekoaktivit na webu školského zařízení
- q) organizace místního kola soutěže Zlatý list pro žáky základních škol a odpovídající ročníky víceletých gymnázií
- r) participace na soutěžích a přehlídkách vyhlašovaných MŠMT
- s) organizace regionálního a krajského kola celostátní přírodovědně-ekologické soutěže Zlatý list pro žáky základních škol a odpovídající ročníky víceletých gymnázií
- t) organizace okresního kola Biologické olympiády kategorie C a D
- u) participace na ekologické olympiádě pro žáky středních škol
- v) metodická a poradenská činnost - Ekoporadna a PET poradna
- w) přírodovědné tábory pobytové s EVVO zaměřením
- x) přírodovědné tábory příměstské s EVVO zaměřením
- y) ekoakce pro rodiče s dětmi
- z) realizace DVPP v oblasti environmentálního a udržitelného vzdělávání
- aa) realizace lesní pedagogiky pracovníky školského zařízení
- bb) členství zaměstnanců v přírodovědně zaměřených NNO

4. Realizujete jiné aktivity vztahující se k oblasti EVVO, které nejsou uvedeny v otázce č. 3? Prosím, uveďte.

.....

5. Jakým tématům se v organizaci v rámci environmentálního a udržitelného vzdělávání věnujete? Použijte pro své hodnocení škálu od 0 do 2, kde 0 znamená nerealizují, 1 realizují částečně, 2 realizují.

	0	1	2
a) základy ekologie			
b) klimatické vzdělávání			
c) udržitelné vzdělávání			
d) globální rozvojové vzdělávání			
e) badatelství			

f) biodiverzita			
g) geologie			
h) sucho v krajině			
i) ochrana přírody			
j) ochrana půdy			
k) čistota ovzduší			
l) lesní pedagogika			
m) prevence plýtvání jídlem			
n) potraviny bez palmového tuku, potraviny z ekologicky šetrného zemědělství			
o) zdravý životní styl			

6. Je ve vašem zařízení podporováno učení venku?

- a) ano
- b) ne, rádi bych učili venku, ale nemáme vhodné podmínky
- c) nevíme jak
- d) ne

7. V případě, že učíte venku, jaké aktivity vyučujete venku?

.....

8a. Kolik pedagogů se ve školním roce 2024/2025 zúčastnilo alespoň 1 vzdělávací akce v oblasti environmentálního nebo udržitelného vzdělávání?

.....

8b. Kolik vzdělávacích akcí zaměřených na environmentální nebo udržitelné vzdělávání absolvovali pedagogové celkem ve školním roce 2024/2025?

(Např. pedagog A = 3 akce, pedagog B = 2 akce, pedagog C = 1 akce. CELKOVĚ 6 vzdělávacích akcí.)

.....

9. Kde probíhá další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti environmentálního nebo udržitelného vzdělávání? (možnost více odpovědí)

- a) Sluňákov - centrum ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s.
- b) SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk (pracoviště SEV Doris Šumperk)
- c) SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk (pracoviště SEV Švagrov)

- d) Středisko ekologické výchovy Bios, Přerov
- e) Ekocentrum Iris
- f) Středisko volného času a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků DUHA Jeseník
- g) Střední odborná zemědělská škola Šumperk, Zemědělská 3
- h) Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, příspěvková organizace
- i) Přírodovědecká fakulta UP Olomouc
- j) Pedagogická fakulta UP Olomouc
- k) Jiné, uveďte:

10. Kolikrát jste navštívil (a) tato střediska ekologické výchovy ve školním roce? Vyhovující odpověď zakřížkujte.

	0	1krát	Více než 2krát
a) Sluňákov – centrum ekologických aktivit města Olomouce, o. p. s.			
b) SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk (pracoviště SEV Doris Šumperk)			
c) SVČ a ZpDVPP Doris Šumperk (pracoviště SEV Švagrov)			
d) Ekocentrum Iris			
e) Středisko ekologické výchovy Bios, Přerov			
f) Ekocentrum Rychleby			
g) Pojízdné ekocentrum Nemeleme (Rapotín)			
h) Ústav ekologického vzdělávání, z. ú. Mladoňov			
Navštívili vaši pedagogičtí pracovníci i jiné středisko ekologické výchovy, než je uvedeno v otázce výše? Pokud ano, které?			

11. Se kterými středisky ekologické výchovy, eko-organizacemi, místními spolky, obcemi, městy či přírodovědeckými fakultami pedagogové spolupracují při organizaci osvětových akcí pro veřejnost, výukových programů či exkurzí?

.....

12. Získalo školské zařízení finanční prostředky z krajských, státních nebo jiných programů či nadací (Na podporu EVVO v Olomouckém kraji, programy Státního fondu životního prostředí ČR, Nadace Partnerství) v období 2023–2025?

- a) ano
- b) ne

13. O jaká témata v rámci DVPP environmentálního a udržitelného vzdělávání máte zájem?

.....

14. O jaký typ vzdělávacích akcí v rámci DVPP máte zájem? (možnost více odpovědí)

- a) seminář na téma Lokální potraviny
- b) terénní badatelský program
- c) poznávací exkurzi
- d) tvůrčí workshop na téma Upcycling
- e) tvůrčí workshop na téma Ekoderogerie
- f) sdílení dobré praxe
- g) výměna zkušeností v rámci kulatého stolu
- h) jiné:

15. Znáte online publikaci "Ekologická výchova Olomouckého kraje na příslušný školní rok"?

- a) ano
- b) ne

16. Využíváte ke své práci online publikaci "Ekologická výchova Olomouckého kraje na příslušný školní rok"?

- a) ano
- b) ne

17. Využíváte ke své práci i jiné metodické materiály z webu Olomouckého kraje?

- a) ano
- b) ne

18. Ohodnoťte podmínky pro výuku environmentálního a udržitelného vzdělávání ve vašem zařízení. Pro své hodnocení použijte škálu od 1 do 5 v podobě známky ve škole.

	1	2	3	4	5	Nedokážu posoudit.
a) podpora vedení školy						
b) zájem dětí a žáků						
c) zájem kolegů						
d) dostupnost středisek ekologické výchovy						

e) dostupnost eko-organizací						
f) dostupnost aktivit lesní pedagogiky						
g) projektová gramotnost						
h) metodické materiály k výuce						
i) technické podmínky pro webináře						
j) zahrada						
k) venkovní učebna						
l) podpora ze strany kraje						
m) podpora ze strany obce						
n) podpora ze strany rodičů						

19. Jak hodnotíte dosavadní podporu/roli/činnost Olomouckého kraje v oblasti environmentálního a udržitelného vzdělávání? Pro své hodnocení použijte škálu od 1 do 5 v podobě známky ve škole.

	1	2	3	4	5	Nedokážu posoudit.
a) Finanční podpora dotačního programu na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty						
b) Informační role a osvětová činnost OLK směrem k širší veřejnosti						
c) Komunikace Olomouckého kraje směrem ke školám a školním zařízením						
d) Celkové tematické zaměření dotační podpory OLK						

20. Do jakých akcí a aktivit, které Olomoucký kraj pořádal, jste se zapojili?

- a) krajská konference pro mateřské školy
- b) krajská konference pro základní a střední školy
- c) doprovodné vzdělávací akce ke konferencím
- d) nezapojili jsme se

21. Jakou podporu v oblasti environmentálního a udržitelného vzdělávání byste od kraje přivítal/a? Uveďte, prosím, alespoň jeden konkrétní návrh.

.....

22. V aktualizované Koncepti vzdělávání k udržitelnému rozvoji Olomouckého kraje na období 2026-2030 zvažujeme zaměření na tato témata. Která z následujících témat považujete za důležitá?

	Rozhodně ano	Spíše ano	Spíše ne	Rozhodně ne
a) podpora síťování proaktivních škol a školských zařízení				
b) sdílení online metodických materiálů, programů a pomůcek proaktivních škol				
c) navýšení počtu koordinátorů se specializačním studiem				
d) wellbeing – relaxační techniky v přírodě				
e) podpora DVPP v oblasti udržitelného rozvoje				
f) výměna zkušeností s jinými kraji				

23. V případě, že se Vám zdá důležité jiné téma, uveďte.

.....

Děkujeme za Váš čas, který jste věnovali vyplňování dotazníku. Vážíme si toho. Pokud nám chcete napsat cokoli, co se nevešlo do předchozích otázek, zde máte prostor.

.....